

OTOČEC – Danes zvečer bo svečani zaključek jubilejnega XXV. republiškega ženskega šahovskega prvenstva. Najboljši Dolenjki je Dolenjski list namenil lep pokal.

KRŠKO – Svet posavskih občin bo na jutrišnji seji razpravljal o varnostnih ukrepih v zvezi z izgradnjo jedrske elektrarne v Stari vasi. Na sejo so povabili predstavnika Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane.

NOVO MESTO – Na večerajšnji občinski seji je bilo na dnevnem redu tudi poročilo komisije za družbeno nadzorstvo o poslovanju v Mesnem podjetju. O ugotovitvah bomo poročali prihodnjič!

SMIHEL PRI NOVEM MESTU – V torek zvečer so udeleženci letošnjega tabora „Sutjeska“ svečano proslavili dan vstaje srbskega naroda. Ob tej priložnosti so pripravili lep kulturni program.

KOČEVJE – Bivališče pračloveka po željinskih jamah bo začela raziskovati v torek znanstvena ekipa iz Ljubljane.

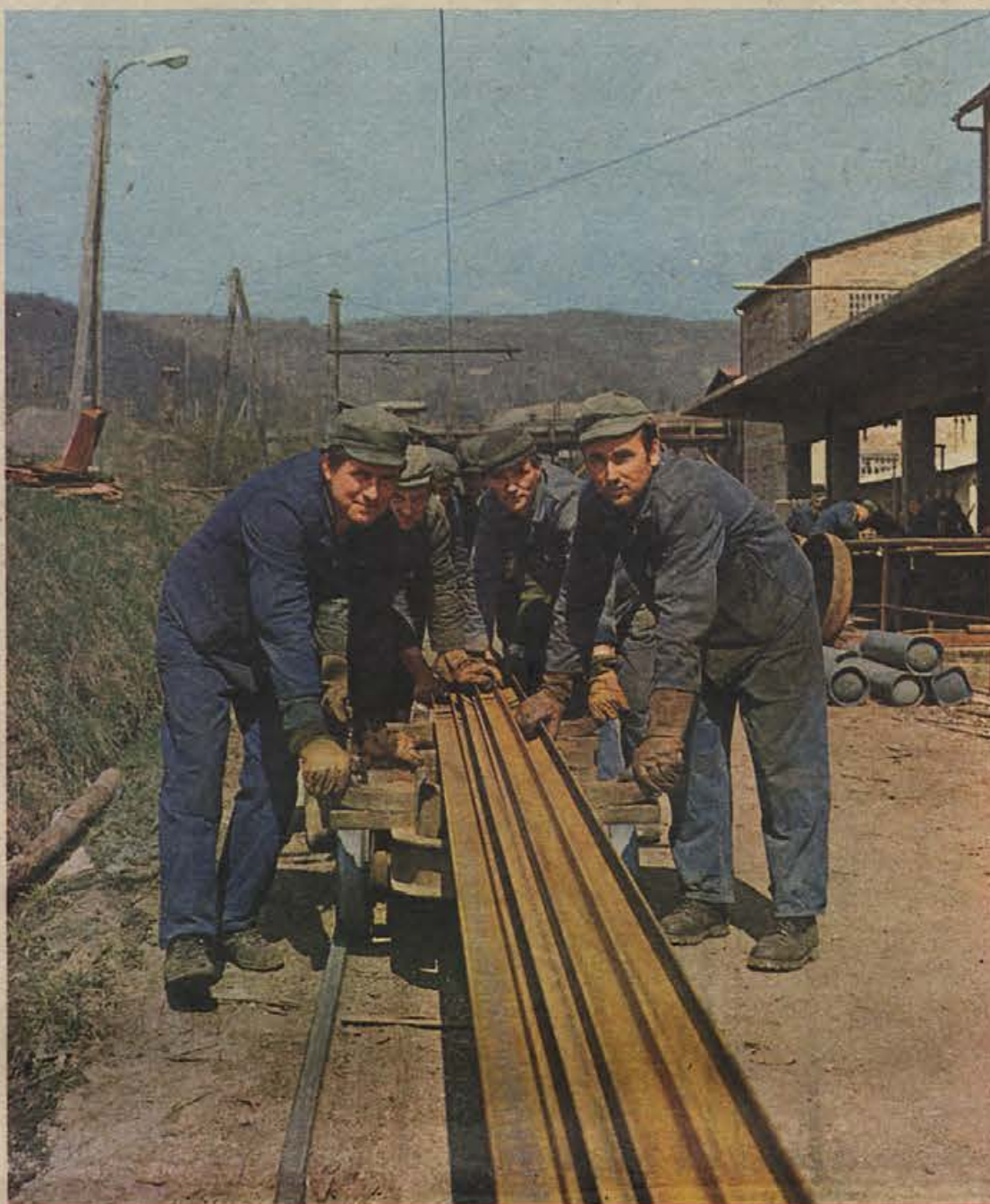
NOVO MESTO – Generalni direktor IMV Jurij Levičnik je v torek dopoldne izjavil: „Tisti, ki bi že morali dobiti austine, jih bodo dobili še pred dopusti. Roke bomo ujeli!“

KOČEVJE – V soboto je bila zadnja velika skupna svečanost kočevskih rudarjev. Rudnik se bo začel že letos postopno preusmerjati. Vsi člani kolektiva rudnika so dobili spominska darila.

RIBNICA – Osrednja proslava 30-letnice vstaje za ribniško občino bo v nedeljo ob 10. uri v gradu. Govorila bosta prof. dr. Metod Mikuš in poslanec France Ho.

NOVO MESTO – V soboto bo na Loki tradicionalni teniški četverboj med ekipami DELA, DNEVNIKA, RTV in DOLENJSKEGA LISTA. Lani je pokal osvojila ekipa DELA.

ŠENTJERNEJ – Na nedeljskih konjskih dirkah je zaradi nediscipliniranih gledalcev več konj zapeljal med ljudi. Na srečo ne gledalci ne konji niso bili huje poškodovani.

Žerjavi namesto karbidovk

Več kot 100 senovskih rudarjev je spremenilo svoj poklic. Postali so kovinarji in že delajo v tej stroki. V novem obratu mariborske Metalne, ki ga na Senovem zdaj gradijo, bodo skupaj s še 200 rudarji, ki jih prav tako čaka prekvalifikacija, serijsko izdelovali gradbene žerjave (Foto M Vesel)

PRED PROSLAVO 30-LETNICE VSTAJE V LOKVAH PRI ČRNOMLJU

Bela krajina pričakuje z dobrodošlico

22. julija bo pri spomeniku Francu Rozmanu-Stanetu zbrani množici govoril predsednik slovenskega izvršnega sveta Stane Kavčič – Pripravljalni odbor je že izdelal spored za ta praznični dan

Na osrednji slovenski proslavi 30-letnice vstaje, ki bo 22. julija v Lokvah pri Črnomlju, na kraju, kjer se je leta 1944 smrtno ponesrečil narodni heroj, generalni poročnik Franc Rozman-Stane, bo govoril predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič. Pričakujejo, da se bo proslave udeležilo več kot 15.000 ljudi iz vse Slovenije.

Odbor za proslavo, ki ga vodi direktor semiške tovarne kondenzatorjev Franc Košir, je predvidel, da se bo spored začel ob 10. uri s koncertom godbe na pihala iz Ljubljane. Po Kavčičevem govoru, ki bo približno ob 11. uri, bo nastopil orkester s pevskim zborom – skupaj 170 ljudi – Doma JLA iz Beograda. Spored, ki ga bosta prenašala tudi radio in televizija, bo s tem končan.

Sledilo bo ljudsko veselje ob zabavnih ansamblih, na stojnicah pa bodo na voljo najrazličnejše jedi in

pijače. Domača gostinska in trgovska podjetja bodo pripravila najrazličnejše belokranjske specialitete, točili bodo belokranjska vina, dobilo pa se bo tudi belokranjsko sadje.

Prireditveni prostor – kake 3 km od Črnomlja proti Semiču – bo dovolj velik, da bo lahko sprejel vse udeležence proslave pa še parkirišča za osebne avtomobile in avtobuse bodo poleg. Promet bodo usmerili prek Črnomlja. Iz Ljubljane in Go-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Samo trije imajo programe

Premalo resnih za stabilizacijske programe!

Ob koncu tedna je bilo deloma sončno vreme. Hladen zrak, ki se je zadrževal nad vzhodno Evropo pa je povzročal krajevne nevihte.

V naslednjih dneh bo vreme pri nas pod vplivom toplega in bolj suhega zraka, zato bo prevladovalo sončno in toplo vreme.

V Ribnici je bila 2. julija skupna seja občinskega zbora delovnih skupnosti in vodstev družbeno-političnih in delovnih organizacij. Razpravljali so o delovnem programu za uresničevanje nalog v zvezi z ekonomsko politiko in stabilizacijo v tem letu.

Ugotovili so, da so doslej le tri delovne organizacije (INLES, RIKO in STANGRAD) sprejele stabilizacijske programe. Take programe naj sprejmejo čimprej še preostale delovne organizacije, so sklenili na seji. To je potrebno tudi zato, da ne bi kakšno podjetje zašlo v nepredvidene težave.

7. junij - dan pregnancev

V nedeljo so v Brestanici proglasili spominski dan slovenskih pregnancev – Njihovo trpljenje v taboriščih je doma zanetilo upor

Srečanje bo ostalo nepozabno. Tisoči nekdanjih izgnancev, za katere se je 7. junija 1941 s tega gradu začela tmovala pot v taborišča po vsej Evropi, so se ponovno zbrali in si stisnili roke. Mnogi so za grajskimi zidovi prvič videli z dokumenti in fotografijami ponazorjen zapis tega težkega poglavja v zgodovini slovenskega naroda. Nekdanji pregnanci iz Štajerske, Dolenjske, Obstelja, Posavja in Gorenjske so tako dobili spomenik, ki bo še mnogim rodovom pričal o trpljenju očetov in dedov. Muzej izgnancev je dr. Tone Ferenc letos izpopolnil z dodatnim gradivom in tako strnil bogato zbirko v zaključeno podobo.

Udeleženci slavlja so se nato zbrali na zborovanju na istem kraju, kjer so nekdanje stare barake za začasni postanek izgnancev. Zbor so pozdravili predstavniki nekdanjih izgnancev iz Slovenske, Koroške in Primorske, ki soo med vojno delili usodo Slovencev tostran meje. Ko je predsednik občinske skupščine Krško zaželel dobrodošlico vsem zbranim, je s posebnim veseljem pozdravil borce Slovenskega bataljona I. krajske brigade ter predstavnike 19 občin Bosne in Hercegovine, Hrvatske in Srbije, kjer so slovenskim pregnancem pred tremi desetletji tako

gostoljubno ponudili streho nad glavo.

Z nedeljskega zborovanja so poslali troje pisem: od veleposlaništva ZR Nemčije v Beogradu so zahtevali, naj spomni svojo vladno na dolg do Jugoslavije, ki po 30 letih še ni dobila odškodnine za žrtve nacističnega nasilja; našemu sekretariatu za zunanje zadeve so sporočili, naj se v svojih zahtevah po pravični odškodnini sklicuje na voljo slovenskih izgnancev; tretje – pozdravno pismo so poslali tovarišu Titu.

Janko Rudolf je v svojem govoru obrnil strani zgodovine za tri desetletja nazaj do poskusa nacistov, da bi dokončno izbrisali iz sveta slovenski narod. Franc Šetinc je spregovoril v imenu izgnancev v Slezijo in poudaril, da je nesrečna usoda deset tisočev Slovencev zanetila doma iskro upora proti okupatorju. „Da našnja proslava bo imela pomen le,“ je dejal, „če se bomo zavedali odgovornosti, da bo skupnost še bolj pomagala ljudem, ki še vedno trpijo posledice izgnanstva.“

J. TEPPEY

Žužemberk slavi

Letos bodo krajevni praznik Žužemberka v soboto in nedeljo povezali z običajnim praznovanjem dneva šoferjev in avtomobanikov. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzelo straško podjetje Gorjanci. Ob tej priložnosti bo več športnih in kulturnih prireditev, filatelistična razstava in razstava del mladih likovnikov, tekmovanje šoferjev in avtomobanikov, za zaključek pa bodo pripravili še veliko vrtno veselico, na kateri bodo igrali ansambli JLA iz Novega mesta, godba na pihala LM iz Ljubljane in domači glasbeniki iz Partizana.

BELI RUDARJI NA GORJANCIH

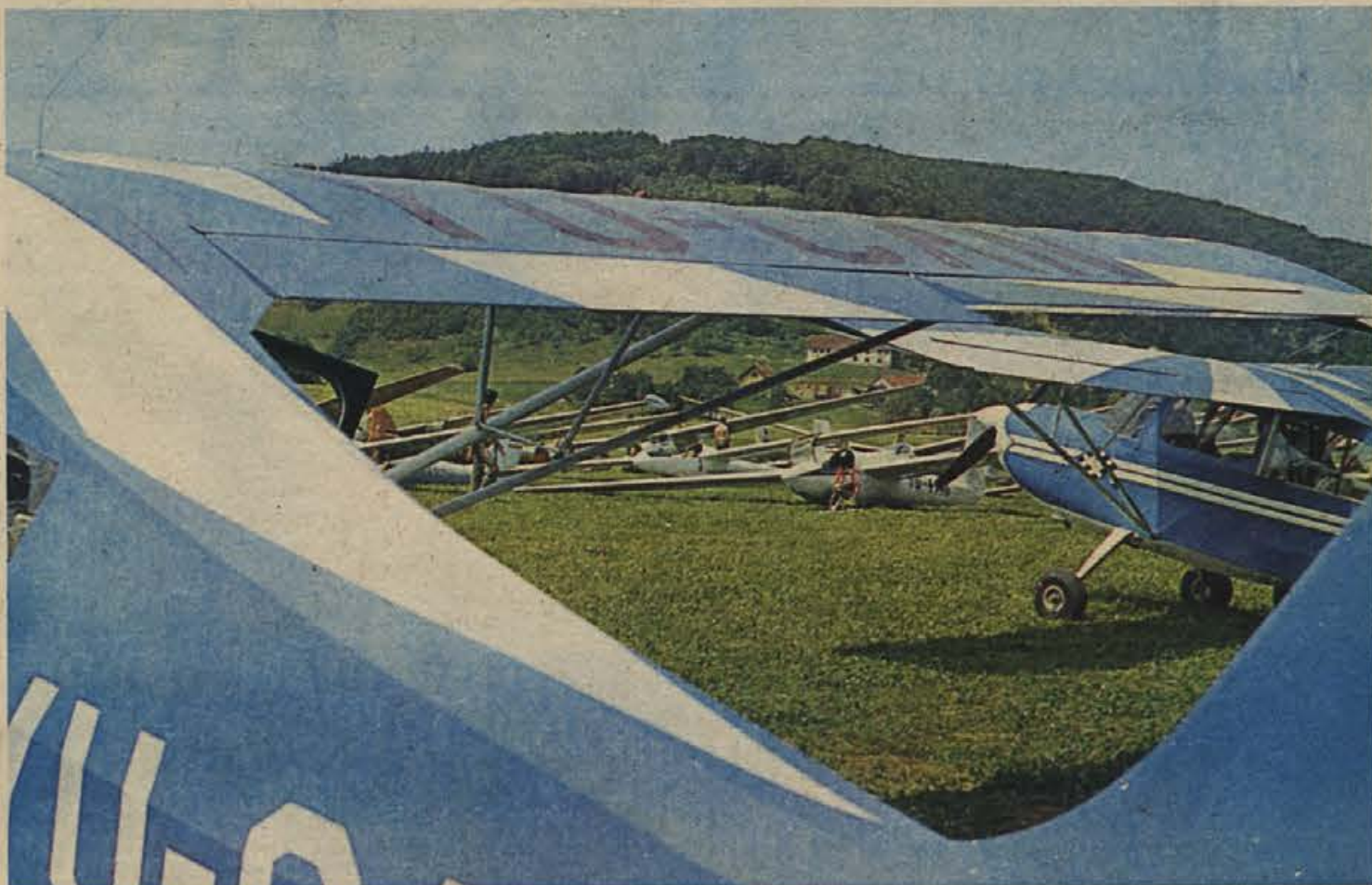
Za dan rudarjev so 3. julija odšli na izlet delavci novomeškega Kremena, ki so praznik počastili tudi z zborom delovnih ljudi. Na Gorjancih so beli rudarji iz štirih občin obujali spomine in se spoznavali. Novomeški Kremen je v preteklih letih z modernizacijo proizvodnje ustvaril pogoje za mehanizirano delo, tako da lahko čedalje hitreje zadovoljuje velike potrebe na domačem in tujem tržišču.

Šentvid: praznik petja

Nedeljsko srečanje 21 pevskih zborov iz Slovenije ter iz zamejstva bo vrh II. kulturnega tedna v Šentvidu pri Stični. Kulturna manifestacija, kakršne ta čas Slovenija ne pozna, postaja steber zborovskega petja

in vir pobud za vsestransko krepitev in razvijanje lepe narodne pesmi.

Več o tem berite na 16. strani današnje številke Dolenjskega lista – v nedeljo pa obiščite gostoljubni Šentvid!

Slovenski jadralni piloti, ki so še prejšnji teden tekmovali v Novem mestu (na sliki – pred startom), se te dni bore za najvišji naslov na 18. državnem prvenstvu v Lisičjem jarku pri Beogradu. Med njimi sta tudi Dolenjca Kerič in Uhan. Po dveh tekmovalnih dneh je najboljši Ivanuš (Ljubljana), na naslednjih štirih mestih pa so tudi Slovenci (Foto: M. Moškon)

V vinorodni deželi: premalo vina — Obnavljati kaže seveda tudi zasebne vinograde — Vinogradniški sklad za investicije

V študiji, ki jo je pripravil republiški zavod za načrtovanje, je zapisano, da bi v prihodnjih petih letih obnovili letno po 340 ha vinogradov, od teh le 100 ha družbenih, 240 ha pa zasebnih. Zasebnim vinogradnikom se torej obljublja boljše časi, seveda, če bo za predvidene obnove dovolj gnotnih sredstev, predvsem kreditov in sadik.

Zakaj naenkrat taka sprememba, saj v minulih letih zasebni vinogradi niso bili dovolj cenjeni? Kmetijske organizacije niso imele dovolj sredstev, da bi podpirale obnavljanje v kooperaciji, banke pa niso dajale kreditov za tak namen. Družbeni organi in banke so jim začeli posvečati več pozornosti šele lani. Dosedanji krediti pa so komaj kapljice za predvidene potrebe.

V prihodnjih letih bo gotovo več sredstev za obnavljanje zasebnih vinogradov. Ne le zaradi podpore kmetom, temveč tudi zaradi družbenih potreb. V Sloveniji vinogradništvo nazaduje že več desetletij. Predvojni obseg vinogradov se bo kmalu skrčil na polovico. Leta 1968 jih je bilo še 20.000 ha, čez pet let pa jih bo le še 18.000 ha. Močno se zmanjšuje tudi pridelavek grozdja in seveda vina. Čeprav je mnogo valovitega, gričevnatega sveta, na katerem je težko pridelovati pšenico in koruzo, ustreza pa za vinsko trto, ne pridelamo toliko vina, kolikor ga popijemo v naši republiki.

Zakaj nam najboljša vinogradniška zemljišča ne dajejo veliko dobrega pridelka? Velika večina zasebnih vinogradov je starih, izrojenih. Iz leta v leto dajejo manj grozdja. Tega ne morejo nadomestiti družbeni vinogradi. Kmetijske organizacije nimajo dovolj ustreznih zemljišč za nove. V sedanjih razmerah jih ne morejo nakupiti. Tudi obnavljanje vinogradov je drago. Z enakimi bančnimi in drugimi družbenimi sredstvi je moči narediti veliko več, če jih posodijo kmetom. Nekaj bodo dodali še oni, stroške pa zmanjšali z lastnim delom.

TELEGRAMI

PARIZ — Med zadnjim vikendom je izgubilo na francoskih cestah življenje 98 oseb, 25 ljudi pa je utonilo na rekah, jezerih in v morju. V prometnih nesrečah je bilo ranjenih 1100 oseb, od tega 45 hujše.

PRAGA — Pred občinskimi sodiščem v Pragi se je začel proces proti nekdanjemu prevajalcu nizozemskega veleposlaništva v Pragi Hubertu Steinu. Obtožen je vohunstva.

IZ VČERAŠNJEGA PAVLIHE

NA OBČINI

— Vse kar je prav, tovariši! Zdaj ste pa že vi začeli s črnimi gradnjami!

— Ja, tovariš predsednik, na vseh sestankih slišimo, da se moramo čim bolj približati ljudstvu.

Jugoslovanska federacija z novo ustavo

Džemala Bijedića (tudi zvezni izvršni svet bo imel v prihodnje 22 članov — vendar je pri tem novost, da leti ne bodo več poslanci kot doslej, marveč kandidati, ki jih bodo predlagale republike in obe pokrajini), za novega predsednika zvezne skupščine pa je bila po poprejšnjih političnih posvetovanjih z republikami in pokrajinama na koordinacijskem odboru za kadrovske politike zvezne skupščine prejšnji petek soglasno ODOBRENA KANDIDATURA člana izvršnega biroja predsedstva ZKJ Mijalka Todorovića. Ta predlog bo morala še obravnavati in sprejeti zvezna konferenca SZDL Jugoslavije.

No, ob teh ključnih spremembah na ravni federacije še povejmo — kar pravzaprav neposredno sovпада z naštetimi sprejetimi ukrepi — da je zbor narodov zvezne skup-

ščine (potem ko je sprejel spremembo ustave) na isti seji prejšnje sredo sprejel tudi tri zakone, ki urejajo vprašanja tako imenovane NEPRORAČUNSKE BILANCE FEDERACIJE, in s tem zakoni naj bi pri nas dokončno odpravili državni kapital na ravni federacije. Tako se torej končuje precej obsežno obdobje naše državne skupnosti, v katerem je imela federacija vseskozi pomembno vlogo pri reprodukciji celotnega gospodarstva in drugih področij, kjer so bila potrebna obsežna denarna vlaganja; posledje bodo te obveznosti (hkrati s finančnimi dohodki) prešle na republike oziroma na obe pokrajini — razen posebej določenih obveznosti, ki jih bo zaradi upravičenih razlogov še naprej obdržala v svoji pristojnosti federacija. Pri slednjem gre za izpolnjevanje že sklenjenih zakonskih obveznosti fede-

racije (torej za kreditiranje in financiranje) na manj razvitih območjih — npr. za del proge Beograd-Bar na območju Črne gore, za določene melioracije in cestno gradnjo v Makedoniji itd.

Vprašanje zunanjih pritiskov na SFRJ je še vedno tematika, ki ostaja na dnevnem redu naših organov. Prejšnji teden so o tem razpravljali na skupni seji dveh odborov zvezne skupščine — in posebno pozornost so na tej seji posvetili NEUVRŠČENI JUGOSLAVIJI v razvoju mednarodnih odnosov in politiki neuvrščeni nasploh. Opozorili so na to, da je Jugoslavija močno zainteresirana pri vseh vprašanjih glede nadaljnje ureditve razmer v Evropi in izboljšanja političnega ozračja v svetu, še prav posebno pa je kajpak zainteresirana glede vprašanj na Balkanu ter v Sredozemlju. Izrekli so svojo zaskrbljenost zaradi pojavov, ki zavirajo ureditev mednarodnih razmer in utrditev miru ter ki ogrožajo majhne in srednje države. Prav zato — so poudarili na tej seji odborov zvezne skupščine — mora samoupravna socialistična Jugoslavija nenehno krepiti svojo obrambno moč in razvijati vseljudsko obrambo.

Na seji republiškega izvršnega sveta (prejšnji petek) so sprejeli sklep, da bodo javno objavili AKCIJSKI PROGRAM izvršnega sveta in republiških upravnih organov. Ob tem so tudi poudarili, da stabilizacije v naši državi ne more izbojevati samo del jugoslovanske skupnosti — ter da je potemtakem akcijski program slovenskega izvršnega sveta samo eden izmed stabilizacijskih programov v državi. Zanesljiv uspeh lahko pričakujemo samo tedaj, če bodo vsi ti programi (ki so že izdelani ali pa še bodo) medsebojno usklajeni — in kar je še več: če bodo vsi ti programi tudi dosledno uresničeni.

Te dni se mudi v Sloveniji PREDSEDNIK TITO; v ponedeljek so ga ob prihodu iz Hrvaške pričakali predstavniki naše republike — v tork pa je predsednik Tito obiskal Ravne na Koroškem, kjer si je ogledal železarno ter se sešel s tanikajšnjimi predstavniki družbenopolitičnega življenja.

Čeprav še vedno ni uradnega sporočila o vzrokih smrti treh sovjetskih kozmonavtov, se je zvedelo v neuradnih krogih, da je nesrečo zakrivila po vsej verjetnosti človeška napaka: vesoljci naj bi pozabili tesno zapreti vrata kabine, zaradi česar je kisik ušel v vesolje. Sicer pa so vesoljce pokopali v Moskvi z najvišjimi državnimi častmi, pogrebni slovesnostim pa so prisostvovali tudi Brežnjev, Kosigin in Podgorni. Predsednika ZDA Nixona je zastopal ameriški vesoljec Straford. (Foto: The Times)

tedenski zunanjepolitični pregled

V Stockholmu so sporočili, da bodo čez približno deset dni razglasili sodbo ustaskim teroristom, ki so zverinsko umorili jugoslovanskega veleposlanika Vladimira Rolovića. Za prvoobtoženega Brajkovića in Barešića ter njegove pomočnika Stojanova je javni tožilec zahteval najvišjo možno kazen: do smrtne ječe, za Lema in Marinovića pa zelo strogo kazen. Med procesom so odkrili vse strahotne podrobnosti tega zločina in hladnokrvnega umora. Tožilec je zavrnil vse poskuse obrambe, da bi zločin okvalificiral kot politični umor. Razen tega so med obravnavo osvetlili tudi ozadje, se pravi delovanje ustaške emigracije na Švedskem. Švedska javnost je spremljala proces z velikim zanimanjem in opazovalci menijo, da je lahko večina med njimi nemara prvič temeljiteje spoznala, kakšni cilji in načela ter metode vodijo ustaško emigracijo na Švedskem.

Dva obiska — Alda Mora, italijanskega zunanjega ministra v Moskvi, in francoskega predsednika Pompidouja v Zahodni Nemčiji — sta minuli teden znova pokazala na dejstvo, da smo v Evropi priča dokaj intenzivnim političnim procesom, ki bi jih lahko — vendarle pa ne čisto dobesedno, zakaj kljub vsemu gre še vedno le za bolj ali manj uspešne poskuse — označili kot zbliževanje dežel in narodov stare celine v nekaj, kar bo šele v daljnji prihodnosti lahko postalo močnejše povezanost Evropa. To je vsekakor nekaj dobrega za ljudi, ki živijo v Evropi in za svet nasploh, toda varali bi se, če bi menili, da smo že zelo blizu temu cilju. Stiki med narodi so bili vselej dobrodošli; dandanašnji smo jim priča v smeri sever-jug prav tako kot v smeri vzhod-zahod in obratno. To vsekakor ni nekakšno zapiranje vase niti poskus organizirati „evropski blok“ — saj bi bilo slednje v tem trenutku nekaj povsem neizvedljivega. Toda ekonomske povezave (pogosto bolj kot zgolj politične) so postale preprosto nujnost in za mnogimi državniki obiski se skrivajo v bistvu predvsem to. Stare meje padajo, predsodki zginjajo. Doba hitrih komunikacij in bliskovitega napredka ne trpi umetnih pregrad. Vse to prodira tudi v svet politike, ki se preprosto mora ukloniti zahtevam dobe in izraz tega sta, čeprav vsak na svoj način, tudi obiska Pompidouja in Mora, pa še številni obiski pred tema in tudi tisti, ki jim bomo letos še priča.

Na bližnjem vzhodu v bistvu ni nič novega — čeprav diplomati še vedno poskušajo doseči nekaj, kar bi bilo vsaj malo podobno trajnejši spravi. Stevilnim predlogom in protipredlogom sicer obe strani prisluhata, vendar pa v njih ne najdeta tistega, kar bi ustrezalo obema. Zdaj so nezadovoljni eni, zdaj drugi in kdove, koliko voda bo še morala preteči po

Nilu, predno bo na Sinaju zopet mir, ampak mir take vrste, ki ne bo le varljivo premirje v senci orožja, marveč trajna popustitev napetosti.

Nov predlog za mir so ponudili tudi v Parizu — in sicer predstavniki osvobodilne fronte Južnega Vietnam. Nekateri so ob tem videli v dejstvu, da Združene države Amerike niso pri priči (kar je bila praksa doslej) zavrnile predloga, vzpodbudno znamenje... dvomimo pa, če so imeli povsem prav. ZDA ne bodo nikoli hotele priznati poraza v Vietnamu in potemtakem njihovi nasprotniki bržkone ne bodo imeli priložnosti ponesti se s slastjo popolne zmage — to je skorajda gotovo, kljub vsem donečim izjavam. Verjetno bo konec nekak kompromis med željami ene in druge strani, do njega pa

Proces v
Stockholmu

utegne priti šele prihodnje leto, ko bi Nixon potreboval nekaj zelo otipljivega za svoje volivce med predsedniško kampanjo. Dotlej bodo Američani verjetno počasi umikali svoje čete (število vojakov US Army se v Vietnamu vztrajno, čeprav počasi, zmanjšuje) in hkrati pripravljali svoje saigonske zaveznike na dan, ko bodo morali sami skrbeti za svoj obstoj. Zdi se nam, da je ta obstoj v senci velikega vprašanja že sedaj, ko umik Američanov še ni povsem končan, in bo še toliko bolj, ko bo enkrat pri kraju.

TELEGRAMI

PARIZ — V Parizu so prejeli morila jugoslovanskih zdomcev Sretena in Mirka Lohinskega. Umorila sta ju dva Francoza 19. junija zvečer.

RIM — Italijanski Fiat je podražil svoja vozila in nadomestne dele. Poprečno bodo dražji za 4,5 odstotka.

ISTANBUL — Tukajšnje sodišče je obsodilo znanega novinarja İlhana Selcuka na leto dni zapora ker je kritiziral sedanjo vladno Nihat Erima. Obsojen je bil tudi urednik časnika, v katerem je izšel članek.

DAKAR — Gvinejski predsednik Sekou Toure je izjavil, da portugalski kolonialisti in drugi tuji najemniki pripravljajo nov napad na Gvinejo.

TEHERAN — Zaradi pripravljanja oborožene vstaje sta bila v Teheranu usmrčena dva človeka.

BEJRUT — Palestinski predstavnik v Beirutu je opozoril, da je položaj v Jordaniji zelo nevaren in da je moč pričakovati novih spopadov med vojsko kralja Husaina in palestinskimi komandosi.

TOKIO — V judi letalski nesreči je izgubilo življenje 68 potnikov in 5 članov posadke. Vzrok nesreče še ni znan.

HAVANA — Iz nekega zapora so ušli trije kaznjenci, obsojeni na 30 let ječe zaradi umora. Enega so prijeli naslednji dan in ga nekaj ur kasneje tudi že usmrtili, dva pa še iščejo.

ALTAMIRA — V eksploziji feribota je na Amazonki izgubilo življenje 8 ljudi, 18 pa jih še pogrešajo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Vsebinsko najtehtnejši notranjepolitični dogodek v dneh minulega tedna je bil prav gotovo sprejem — in torej dokončna potrditev — tokratnih SPREMENB ZVEZNE USTAVE, sprejem ustavnih dopolnil, ki jih je prejšnjo sredo sprejela zvezna skupščina, ko je zasedala v polni sestavi. Potem ko so vsi zbori zvezne skupščine sprejeli predloge tokratnih ustavnih amandmajev (ki jih je vseh skupaj, kot je znano, triindvajset), je zbor narodov te dopolnitve razglasil za del ustave SFRJ. To je zgodovinski trenutek za razvoj naše socialistične samoupravne družbe, saj s temi amandmaji dopolnjena zvezna ustava dosti podrobneje in dosledneje kot doslej opredeljuje samoupravični položaj delavca ter vsakega delovnega človeka naše skupnosti in nedvoumno določa, da vsak sam razpolaga s sadovi svojega dela. Tako dopolnjena ustava pomeni v bistvu nadaljevanje razrednega razvoja naše revolucije — jugoslovanske revolucije, katere pot so si naši narodi odločno izbrali že pred polnimi tremi desetletji.

Hkrati z razglasitvijo ustavnih dopolnil za sestavni del naše zvezne ustave je zvezna skupščina na svojem zasedanju prejšnji teden sprejela tudi predlog kandidatov za člane predsedstva SFRJ, ki bo — po določilih nove ustave — prevzelo vlogo KOLEKTIVNEGA VODSTVA naše države na zvezni ravni. Teh kandidatov je dvaindvajset (po trije iz vsake republike ter po dva iz avtonomnih pokrajin) in iz Slovenije so bili kot kandidati za predsedstvo SFRJ sprejeti Sergej Kraigher, Marko Bulc ter Mitja Ribičič. Kot je znano, bo kot prvi predsednik novega predsedstva SFRJ še nadalje ostal na čelu države predsednik Josip Broz-Tito, v prihodnje pa bodo na to funkcijo zaporedoma volili člane predsedstva.

V minulih dneh smo izvedeli tudi imeni novih dveh kandidatov za predsednika zveznega izvršnega sveta ter za predsednika zvezne skupščine. Kot MANDATARJA ZA SESTAVO ZIS je predsednik Tito imenoval

Za praznik krške občine so si v Velikem Podlogu napeljali vodovod, asfaltirali dva kilometra ceste in šolsko športno igrišče. Trak na cesti je prerezal podpredsednik občinske skupščine Slavko Smerdel. (Foto: J. Teppey)

Prejšnji teden je Novo mesto obiskal podpredsednik IS SRS Vinko Hafner, ki se je ustavil v novomeški bolnišnici in v tovarni zdravil Krka. Na sliki: podpredsednik si v spremstvu ravnatelja prof. dr. Otona Bajca ogleduje nadaljnjo izgradnjo novomeške bolnišnice. (Foto: S. Dokl)

KAKO PLEŠE „KONKURENCA“? Mladi Belokranjec na drevo ni šel pozirat, ampak gledat, kako se bo odrezala „konkurenca“, ki je v nedeljo dopoldne ob Kolpi na Vinici nastopila v okviru II. srečanja pionirskih folklornih skupin Slovenije (Foto: Ivan Zoran)

Vredno je zapisati...

Jugoslovanska zunanje-trgovinska bilanca kaže letos še slabši položaj kot lani. Kljub vsem besedam, da bomo primanjkljaj zmanjšali, je v prvih štirih mesecih letos znašal 7.945 milijonov dinarjev. Uvoz reproduktivskega materiala predstavlja zdaj že 63,5 odstotka od skupnega jugoslovanskega uvoza, ki je v tem času dosegel vrednost 15.578 milijonov dinarjev. Najbolj „črna“ je naša bilanca z Zahodno Nemčijo, od koder smo uvozili skoraj za 3.000 milijonov dinarjev različnih izdelkov, izvozili pa ničesar.

Ce upoštevamo še to, da je dvig proizvodnje pri nas iz leta v leto prevelik, zaradi česar se neprestano razvija inflacija, in če zraven zapišemo še to, da praktično na vseh področjih živimo in delamo tako, da ustvarjamo nove dolge, potem je razumljiva zaskrbljenost. Vsekakor bo potrebno veliko naporov, da bomo naše gospodarstvo ustalili, samo besede pa pri nas pri tej obsežni akciji ne bodo dovolj. To vsekakor zgovorno izpričujejo že številke o primanjkljaju v prvem delu leta, ko so se nam napovedi postavile na glavo.

Zavedati se je treba enega: vse dolgeve bomo morali plačati! Če bi si to geslo zapisali na vsakem koraku, bi bilo gotovo manj nepotrebnega uvoza, nakupov stvari, ki jih ne potrebujemo ali ki jih lahko enakovredno nadomestijo domači izdelki, in podobno. Vse take stvari nam povzročajo težave, hkrati pa med ljudmi vzbujajo nezaupanje v uresničitev naših stabilizacijskih načrtov.

TREBNJE ZASVET OBČIN

Da bi lahko celoviteje obravnavali in usklajevali interese posameznih občin, pripravljajo tudi na Dolenjskem ustanovitveni svet občin. Zankrat naj bi v njem sodelovale štiri občine: Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj, po določilih sklepa o ustanovitvi pa so vrata odprta tudi za druge občine, če bi to želele. Trebnjska občinska skupščina je sklep o ustanovitvi sprejela 29. junija.

Polovica jih je, kje so pa drugi?

Strokovnjakov na Dolenjskem še vedno močno primanjkuje, čeprav podatki kažejo, da se stvari zadnja leta le obračajo na bolje

V novomeški občini, tako je pokazala analiza, je komaj nekaj več kot polovico delavcev z visoko izobrazbo na delovnih mestih, ki tako izobrazbo zahtevajo. Prav gotovo moramo upoštevati, da je v drugih dolenjskih občinah položaj še slabši. Čeprav se v primerjavi s prejšnjimi leti stanje popravlja, strokovnjakov ni dovolj. Prav zato so med vzroki, zakaj ne napredujemo hitreje, običajno na prvih mestih zapisani: odpisanost strojev in opreme, pomanj-

kanje kreditov, pomanjkanje strokovnjakov. Če že v prvih dveh točkah nimamo posebne moči, da bi lahko koreniteje spremenili položaj, ker sta pač obe vezani na denar, tega pa, kot vemo, danes ni lahko dobiti, bi si morali bolj prizadevati, da bi strokovnjake zaposlili tam, kjer jih zares potrebujemo.

To pa pomeni, da bomo morali v štipendiranju z dolgo- ročno politiko skrbeti za stro-

kovno podkovane ljudi in da bomo te ljudi, ko bodo doštudirali, tudi zaposlovali na vodilnih delovnih mestih. Prav tako bomo morali poskrbeti, da bomo strokovnjake plačali tako, kot zaslužijo, in da bojo nasploh zanje znali poskrbeti kot v drugih občinah. Nekateri primeri zadnjih let so nam lahko dobro opozorilo! Na primer: zakaj nihče ni hotel priti v Sevnico, ko so v Lisci obljubljali strokovnjakom sorazmerno dobre dohodke in takoj vseljivo

stanovanje? Ali pa: zakaj v majhnih mestih manjka strokovnjakov, v Ljubljani pa jih je preveč? Pregledati bo tudi treba, zakaj se je na primer število ljudi z visokošolsko izobrazbo v črnomaljski občini predlanskim zmanjšalo. Prav tako bo potreben dogovor, ki bo onemogočil izkoriščanje konjunkturalnih položajev, zaradi česar je v novomeški občini recimo možna razlika med dvema delavcema s srednjo izobrazbo – ne boste verjeli! – med 1092 in 3406 dinarji, kar predstavlja razmerje 1:3,3.

Razumljivo pa je eno – dokler vse te osnovne stvari ne bodo rešene, bomo lahko še naprej spraševali: „Kje pa je druga polovica?“

J. SPLICAL

OTVORITEV NOVEGA OBRATA ZA PRAZNIK KRŠKE OBČINE

V Kostanjevici že polnijo cviček

Agrokombinat Krško je odprl polnilnico in obnovil vinsko klet

Danes teden je v Kostanjevici začela obratovati nova vinska polnilnica krškega Agrokombinata. Direktor Stane Nunčič je ob tej priložnosti izjavil, da obrat ni plod slučajnosti, ampak rezultat vnaprejšnje začetne poslovne politike in razvoja podjetja.

Polnilnica je polavtomatična in v sedmih urah napolni v njej sedem tisoč litrskih steklenic ali pol vagona vina. Letos bodo ustekleničili deset do petnajst vagonov cvička z zaščito znamko. V kostanjeviškem obratu bodo pozneje polnili tudi namizno rdečo ter namizno belo vino. Če bi delo v polnilnici skozi vse leto teklo v eni izmenji, bi napolnili 120 vagonov vina.

Na območju Krškega je trenutno registriranih 1.200 hektarov vinogradov. Obnova teče in Agrokombinat predvideva vsako leto 50 ha obnovljenih vinogradniških površin.

AMERIŠKI SLOVENC NA OTOČCU

Prejšnji teden se je na Otočcu ustavila skupina 140 ameriških Slovencev, ki v okviru turistične turnee „Polka tour“ v Sloveniji obiskujejo naše najbolj zanimive zgodovinske in turistične kraje.

Na Otočcu so drage goste, ki so v večini primerov rojeni v deželi čez „veliko lužo“, sprejeli predstavniki občinske skupščine in turističnih organizacij. Dobrodošlico je rojako zaželel Franci Kuhar, pevski program pa je pripravil Sentjernejski oktet.

KORENINE ZLA

Iz poročila postaje milice v Trebnjem: v sodelovanju s člani komisije za vzgojo in varnost prometa smo izvedli več akcij na cestah. Ugotovili smo, da je bila četrtina pregledanih motornih vozil z večjimi ali manjšimi hibami. Še slabše je bilo s kolesi in vprežnimi vozili, saj je bilo od pregledanih koles 85 odst. tehnično pomanjkljivo opremljenih, od vprežnih vozil pa niti eno ni izpolnjevalo zahtev pravilnika o napravah in opremi vozil v cestnem prometu.

Ko bo obnova zajela kakih 1.300 ha, potem lahko računamo na 500 do 600 vagonov vina na svojem območju. Polnilnica torej ne bo brez dela.

V kostanjeviškem gradu je podjetje obnovilo tudi vinsko klet. Za ureditev polnilnice in kleti ter za nakup opreme bo moral kolektiv pla-

CVIČEK

O cvičku piše na etiketi steklenice, da je kvalitetno vino, plod dolenjske klime in tal, svetlo ruginaste barve, prijetnega vonja, s svežim okusom. To harmonično vino dajejo le rdeče in bele sorte grozdja v posavskem vinorodnem rajonu. Za kakovost jamči potrošnikom klet Agrokombinata v Kostanjevici na Krki, kjer je vino negovano in polnjeno.

PODPORA ENAKI PRAVICI DO ZDRAVJA

Zatem, ko so bili odborniki seznanjeni z možnostmi, da bi kmečko zavarovanje izenačili z delavskim (o čemer smo več že pisali), je občinska skupščina Trebnje odločno podprla to zamisel, na katero so kmetje čakali toliko let. Skupščina je razen tega menila, da je zaradi težavnega položaja kmetijstva potrebno iskati dodatni denar za enake kmetove pravice predvsem zunaj kmetijstva. Kmetje pričakujejo, da bodo tak predlog sprejeli tudi v industrijsko bolj razvitih občinah.

čati poldrugi milijon dinarjev. Agrokombinat uporablja trenutno razen kleti še celotno pritličje vzhodnega grajskega traktar ter nekaj prostorov v prvem nadstropju. Ta del je podjetje obnavljalo po navodilih Zavoda za spomeniško varstvo. Pred dnevi je odprlo tudi točilnico, kjer postrežejo s cvičkom obiskovalcem gradu in Forme vive, vino pa tudi prodajajo domov, če kdo to želi.

Za cviček, ki ga polnijo, je pripravila tehnologijo biotehniška fakulteta iz Ljubljane pod vodstvom prof. Veselja. Polnilnico so naročili v Nemčiji, nekaj dodatnih pripomočkov pa so kupili v Italiji. V kombinatu zatirajo, da postopek polnjenja zagotavlja cvičku ohranitev njegove kakovosti.

J. T.

Bela krajina

(Nadaljevanje s 1. str.)

renjske bosta ta dan vozila posebna vlaka s popustom pri vozovnicah, popust pa bo tudi na rednih vlakih, ki vozijo v Belo krajino. Udeleženci, ki se bodo pripeljali z vlakom, bodo morali izstopiti v Otavcu, od koder je do prireditvenega prostora le nekaj več kot 1 km hoda.

Bela krajina pričakuje, da bodo prišli na proslavo borci in aktivisti, ki jih je pot med NOB kdaj zanesla v belokranjske kraje, prav tako člani organizacij, organov in ustanov, ki so bili med NOB v Beli krajini ali ustanovljeni ali pa so tu samo delovali. Dobrodošlico bo izrekla tudi mladina, članom delovnih kolektivov in vsem, ki ji bodo na ta veliki dan prišli v goste.

I. ZORAN

Turistični barometer

Brežiška občinska turistična zveza je lani razpisala natečaj za najboljši turistični kraj v občini, ocenjevali pa so vse tisto, kar lahko v posameznem kraju pripomore, da se turisti res dobro počutijo – od splošne urejenosti kraja do izbire v trgovinah, gostinskih lokalih in urejenosti tujskih sob pri zasebnikih. Po končanem tekmovanju so napovedali, da bodo letos podobno tekmovanje razpisali vsaj za brežiško in krško občino, napovedali pa so še, da bodo skušali skupaj z Dolenjsko turistično zvezo pripraviti to tekmovanje za vse dolenjske občine. Taka pobuda je bila zares pametna, a letos jo, kot kaže, ne bodo uresničili.

Prav gotovo pa bi bilo koristno, ko bi na Dolenjskem ocenili kateri kraji so turistično napredovali in koliko veljajo v turističnem prizadevanju posamezna središča in posamezne občine.

Kmetijski nasveti

Novost — skupinski hlev

Iz tujine prihajajo zanimive vesti o gradnji skupinskih zadružnih hlevov, v katerih ima svojo živino večje število kmetov, lahko celo vsa vas. Novost se uveljavlja predvsem v sosednji Italiji, ki načrtno pospešuje razvoj živinoreje, prvi primeri skupinskih hlevov pa so tudi v Zahodni Nemčiji in še v nekaterih deželah.

Za kaj gre? V malih kmečkih hlevih, ki premorejo malo živine, ni mogoče posodobiti oskrbe, ne da bi šla ta na račun pretirano velikih stroškov. Drugače rečeno: majhen hlev je že doslej, v prihodnje pa bo še bolj pomenil nekoristno razširjanje kmetovega dela, ki ni plačano. Zakaj ne bi več kmetov dalo svoje živino, prostovoljno seveda, v en večji skupni hlev, v skupno oskrbo, sami pa bi se laže posvetili kakemu drugemu bolj donosnemu delu.

Mikavna zamisel je v Italiji pritegnila tudi državno pomoč. Država podpira to obliko zadružništva s tem, da podari taki skupnosti kmetov polovico pa tja do 4/5 denarja, potrebnega za gradnjo skupnega hleva. Razen tega daje ugodna posojila za nakup potrebne strojne opreme. Kmetje, predvsem manjši, dajo v skupni hlev živino, z njo pa tudi določeno količino hrane in stelje. Skupinski hlevi imajo lahko tudi lastna zemljišča. V hlevu delajo najeti delavci pod strokovnim vodstvom, stroški pa se obračunajo glede na število govedi.

Seveda je treba odnose medsebojno kar se da pravično urediti in pošteno delati, sicer lahko nastanejo škodljiva navzkrižja med lastniki živali. Kakorkoli: zgledi so pokazali, da so skupinski hlevi ena izmed poti za doseg večje delovne storilnosti in učinkovitosti.

Morda bi kazalo poskusiti tudi pri nas. Poglejmo v naše vasi! Kmetje s težavo obnavljajo hleve, toda čeprav delajo boljše in sodobnejše stavbe ti hlevi ne bodo takšni, da bi si v njih lastnik služil tak vsakdanji kruh kot njegov vrstnik v industriji. Če bi v vasi zgradili skupinski hlev, bi bili stroški sorazmerno manjši, hlev pa bi bil lahko tak, kot to zahteva današnji čas, z mehanizirano oskrbo, strojno molžo, s silosi, s strokovnim nadzorom, z veliko delovno storilnostjo, ki je v majhnih kmečkih hlevih ne bo mogoče nikoli doseči.

Inž. M. LEGAN

Poker — beseda je angleška in se tudi v originalu tako zapiše — je ameriška hazardna igra na karte za dva ali več igralcev. Hkrati je poker tudi ena izmed najvišjih mogočih kombinacij v tej igri: taka kombinacija pri dobrem hazardu prinese čeden kupček dobička. Da ne bo nesporazumov, je tak tudi turistični poker v pomenu štirih asov, reč pravi poker dobili za majhen denar dober turizem. Šala, ki kroži o tem, da je ceneje letovati na Jadranu, če greš recimo v Stuttgart in se tam prijavaš za letovanje na domači obali, spominja sicer na obešenjaški humor, a postaja resničnost.

Poker hkrati pomeni, da so od petih kart štiri enake vrednosti: štiri sedmice, štiri kralji — vseeno. Naša akcija se je lotila štirih dolenskih turističnih središč: Otočca, Dolenjskih, Čateških in Šmarjeških Toplic. Kot poker...

Dopoldne je bilo sončno, poletje je tudi v koledarju že uradno nastopilo svoj zmagoviti pohod. Ali je tudi dolenski turizem poker, poker v koleni štirih asov, štirih dam... Ali je samo poker, poker kot ameriška hazardna igra?

naš TURISTIČNI POKER

Čateške Toplice, po abecedi s četrto črko kot začetnico, so se mi glede postrežbe dobro zamerile. Sicer je res, da nikoli niso slovele po pretirani hitrosti natakarev, a doživljaj je vreden premisleka. S kolegom sva se usedla za nepogrnjeno mizo, na kateri so bili še sledovi ptičjih nočnih obiskov. Tudi stoli niso bili posebno čisti. Prvi vtis: turizem se tu začneja šele popoldne. Prav tedaj, ko sva pošteno sedla, sta mimo prišla dva natakarka z množico čistih prtov. Tretji si je dajal delo ob neki prazni mizi. Eden je skakal v restavraciji, medtem ko sva midva sedela na vrtu. Spet eden je prišel vprašat dva penzionska gosta, ki sta sedela tri mize ali pet metrov stran od naju, kaj želita... Prebrala sva že vse sportne novice, ko se naju je po 20 minutah čakanja usmilil šesti natakarkar. Tedaj sta prva dva po strogo določenem obrednem redu začela s prti pokrivati prazne mize — za nas, ki smo

sedeli drugje, jima očitno ni bilo mar. Še štiri minute je trajalo, da sta prišla na mizo sendvič in marelični sok. Sendvič: dve tanki rezini črne kruha, odrezanega brčkone pred nekaj urami, 3 kosi salame in ena rezina kumarice. Vse skupaj je stalo pet dinarjev. Natakarkar ni vprašal, kakšen sendvič želiva — po mojem bi bila lahko tudi sovražnika mesa in bi jedla samo sir. Toda pozor: bil je edini, ki je vljudno natočil kozarec s sokom!

Pregled kopališča je dal tak rezultat: izredna čistost, od vseh kopališč največ ležalnih desk, lepo pritrjenih, sanitarije nepoškodovane in lepo urejene, voda čista, bife — odprt že sredi dopoldneva, dva igralna avtomata, v zvočnikih blagodejen mir. Kadar sem namreč prišel v Čateške Toplice ob navalu, je v zvočnikih tulil Mišo Kovač, vsak Zagrebčan pa je s svojim tranzistorjem v roki klet Di-

namo, ki ni osvojil državnega nogometnega prvenstva...

Kratek pomenek v recepciji: receptor je moral vprašati direktorja, da je izvedel, da imajo 252 ležišč in še 100 pomožnih. Penzion v sezoni stane od 84 do 96 dinarjev, kopanje v bazenu 6 din, v kadi 8. Kakšno zabavo lahko poiščejo gostje? Minigolf, ki dela šele od 12. ure naprej (igra velja 2 din za otroke, 3 za odrasle); bar s programom, ob nedeljah je zaprt, ob sobotah in nedeljah ples. Za ljubitelje ribištva: ribolov v Krki, Savi, Sotli in Bregani. Za ribiče 10 din dnevna karta, za nečlane 15, za tujce 30.

DOLENJSKE TOPLICE: BLAŽEN MIR

V Dolenjskih Toplicah je bil prt na mizi čist, natakarkar je bil edini, ki se je v naši akciji spomnil, da bi kazalo na mizo postaviti tudi pepelnik — pritekalo pa je že po eni minuti. Svojo vne-mo je dokazal tudi potem, ko je

po dveh minutah prinesel sok, sendvič pa, ki so ga morali še pripraviti, še po petih minutah. Sendvič: dokaj sveža žemlja, rezina kumare in šunka iz konzerve. Za 4,5 dinarjev — bolj okusno kot v Čateških Toplicah, čeprav tudi v Dolenjskih ne vprašajo, kakšen sendvič gost želi.

Sprehod po kopališču se je začel z manjšim prepirom, ko je mojster v beli halji ob vhodu dejal, da ne pusti nikogar — niti da bi slikal. Po prvem razburjenju se je omehčal in dejal: „Zakaj pa niste takoj povedali!“ Kot da v začetku nisem govoril slovensko? Drugače je bila voda v bazenu čista, gramofonska igla pa na srečo pokvarjena, sicer bi najbrž morali poslušati enolično izbiro popevk. Zraven bazena je bife, za razvedrilo kopalcev pa miza za namizni tenis. V slačilnicah je bilo precej smeti (posebno vstopnic za kopanje), sanitarije niso bile

brezhibne, manjkalo je nekaj pokrovov na školjkah.

Za zabavo imajo v Dolenjskih Toplicah bolj mačehovske odnose. Ob sobotah in nedeljah ples, ob sobotah (istočasno!) kino, so povedali v recepciji. Na vrtu restavracije so v bazenčku postrovi iz Krke: ne vem, ali bi jih štel k zabavi ali so bolj primerne, da človek cedi slino, če jih ne naroči kot pečenko... Imajo okrog 160 ležišč, penzion je po 72 dinarjev, kopanje v bazenu stane 5 din. Prodajajo tudi dnevne ribiške karte, stanejo od 15 do 60 din — odvisno od kraja, kjer nameravate loviti, in rib, ki jih želite spraviti na trnek.

OTOČEC: SENČNIKE RAZGRNI SAM!

Otočec, biser turizma na Krki in tako naprej. Biserno najdražji, saj je stal marelični sok skupaj s sendvičem (brez vprašanja, s čim naj bo nadevan) 6,5 dinarjev. Prt na mizi ni bil čist, drobtin je bilo vse polno. Ko je po petih minutah prišel natakarkar, jih je pobrisal, senčnika zraven mize pa kljub soncu ni razpel. Po petih minutah, kolikor je minilo od naročila pa do trenutka, da je sendvič s sokom priromal na mizo, sem lahko ugotovil: na enem kosu belega kruha — Otočec je bil edini, kjer so postregli z belim kruhom — je bilo dokaj šunke iz konzerve in košček na okroglo odrezane kumarice. Čeprav sem si moral senco narediti sam, natakarkar niti z očmi ni trenil, ko je bil senčnik razpet. Kaj šele, da bi se zahvalil za pomoč!

Otočcu zmanjkuje turistične možnosti zlasti to, da nima bazena. Kopališče je letos ob Krki še kar urejeno, trava pokosena, kabine za preoblačenje pripravljene, le stopnice, ki so v vodi, bi lahko včasih s sarkovno krtačo zdrgnili, da bi očistili mah, na katerem grdo drsi. Ob nedeljah pobirajo po 5 din parkirnine za avto, kopanje v Krki je zastoj. Kamp je bil pust, saj se ustavljajo pretežno prehodni gostje. Slabost: čeprav imajo vodo in elektriko, manjka trgovina!

Recepcija na Otočcu je bila edina, ki je zares obveščena o tem, kar je treba turistu povedati. To pa je: 170 ležišč, penzion od 78 do 120 dinarjev. Ribiške karte: za bele ribe od 12 do 30 dinarjev, za postrvi od 20 do 60. Po prvem juliju: vsak dan razen ponedeljka ples v motelski restavraciji. Za zabavo še: vrsta prireditvev, zlasti v okviru Dolenjskega poletja 71, na Strugi — konjski šport.

ŠMARJETA: UBOGI MINIGOLF!

Prvi pogled turista, ki se pripele v Šmarješke Toplice, je, da bodo morda zanemarjene. Minigolf je namreč povsem uničen: beton hrapav in razpokan, gradovi, ki predstavljajo ovire, pa so tudi že skoraj taki, kot so resnični gradovi ob Krki — skratka, v propadajočem stanju. Zato pa ostaja Šmarjeta še naprej idilična v drugih pogledih: lepo urejena okolica (nasploh so okolice dolenskih turističnih središč dobro urejene), prijeten hlad pod drevesi na vrtu, čist vodnjak in lep vodomet. Za marelični sok in sendvič — 6 dinarjev. Natakarkar pa je bil edini, ki je vprašal: „S salamo, pršutom ali šunko?“ Šunka je bila iz konzerve, kumarice — košček, odrezan na okroglo. Na mizah — sveži prti. Po treh minutah je natakarkar prišel, še tri minute je trajalo, da je naročeno prinesel.

Bazen je tak, kot je bil pred leti, lesen, voda v njem je bila čista. Kopanje stane 5 dinarjev, omarice in kabine za preoblačenje bi kazalo počasi malo popraviti in pobarvati, stranišče je dokaj čisto — le da školjka nima deske.

Penzion v Šmarjeških Toplicah stane v sezoni 60 do 77 dinarjev, na razpolago je okrog 150 ležišč. Minigolf je dva dinarja, kegljanje s kroglo, ki je obešena na žici, je zastoj. Kegle bi lahko kupili nove, kroglo tudi, saj je les že tako na koncu, da letijo od kegljev trske. Ob sobotah je ples, v baru „Topliška klet“ ni programa, je pa glasbena skrinja. Za zabavo še: rožnja s kočijo. Prodajajo tudi ribiške karte, a v recepciji niso vedeli povedati, koliko stanejo, češ da ima upravnica cenik zaklenjen. Lovi se, kajpak, v Krki!

TOREJ: POKER ALI KAJ DRUGEGA?

Tako je torej v najpomembnejših dolenskih turističnih krajih. Kako bi označili? Turizem pozna boljše, pozna tudi slabše kraje. Pozna boljše in pozna slabšo postrežbo od te, ki smo ji bili priča. V Čateških Toplicah so kljub dobrim dvajsetim minutam še zmeraj vajenci v primerjavi z nekaterimi obmorskimi hoteli, ki pustijo goste čakati še dlje. Tudi penzion niso med najdražjimi. Le zabava, ta šepa. Mar turisti prihajajo samo zaradi vode, sonca, postelje in hrane? In malo več vljudnosti, drobnih pozornosti — tudi ne bi škodilo. Sezona se pravzaprav šele začneja!

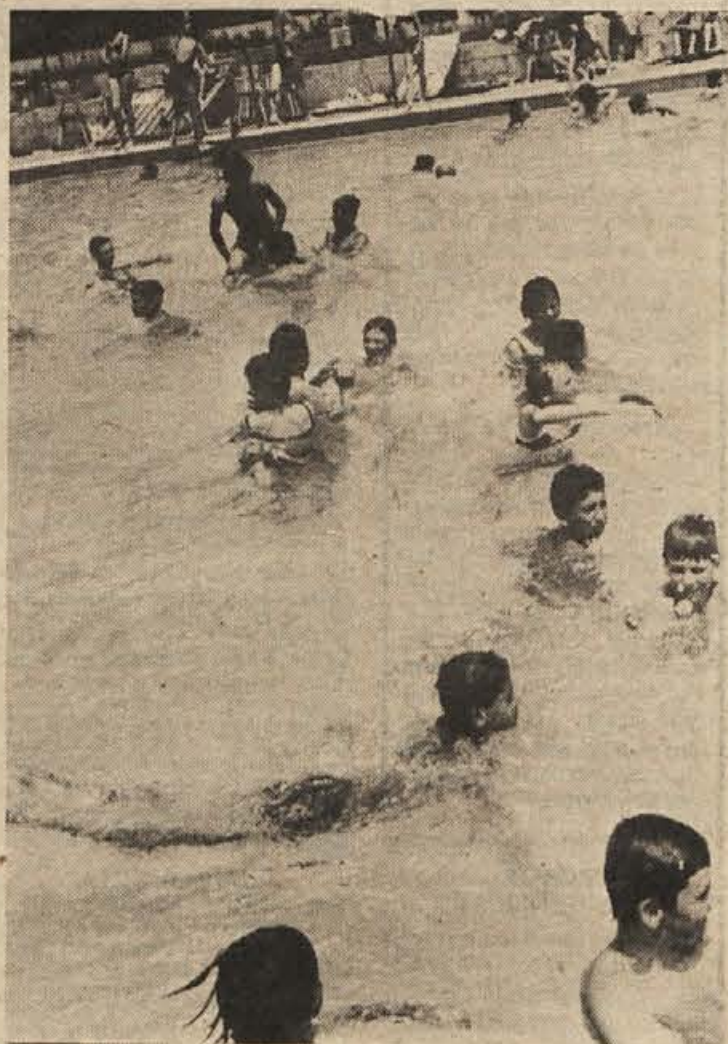
J. SPLICHAJ

Na Otočcu, na vrtu motelske restavracije pod kamnito gobo, se vedno ustavljajo turisti. Postrežba je dokaj hitra, cene primerno visoke, včasih pa se morajo gostje pred soncem zavarovati sami, da odpro senčnike, ki so speti.

Prvi minigolf na Dolenjskem, ki so ga imenovali „V dolini gradov“, kaže danes približno tako podobo kot gradovi v resnici. Razlika je le v tem, da so gradovi hiralni stoletja, igrišče v Šmarjeških Toplicah pa je izdihnilo v nekaj letih...

Poletje je tu, sezona kopanja se začneja. Zlasti bazeni s termalno vodo bodo od dne do dne bolj obiskani. Take razglednice, kot je ta, bodo vedno redkeje. Ljudi bo toliko, da bo pri skoku v vodo potrebno paziti, da ne bo kdo skočil komu na glavo.

1. večje število mladih delavcev za priučitev železarskih poklicev:

- ŽIČAR
- HLADNOVALJAVEC

2. večje število delavcev za priučitev in delo v talilniških in valjarniških obratih

POGOJI:

pod 1. — za priučitev poklicev žičar ali hladnovaljavec sprejemamo mladince v starosti od 17 do 25 let

- imeti morajo zaključenih 6 razredov osnovne šole
- čas priučevanja je 6 mesecev. V tem času prejema OD v višini 900—950 din
- s priučitvijo pridobijo naziv priučeni KV žičar ali KV hladnovaljavec
- OD se gibljejo nad 1200 din, odvisno od rezultatov dela

pod 2. — za priučitev in delo v talilniških in valjarniških obratih sprejemamo delavce v starosti nad 18 let z najmanj 4 razredi osnovne šole

- priučevanja traja 14 dni do 3 mesece
- osebni dohodek znaša 1100 do 1300 N-din

Vsem delavcem zagotavljamo samsko stanovanje in prehrano v gostinskem podjetju Železar po regresiranih cenah.

Vsi zainteresirani, ki žele postati stalni sodelavci kolektiva Železarne Jesenice, naj pošljejo pismene ponudbe na naslov: ZPSZ — Železarna Jesenice, kadrovski sektor, 64270 Jesenice, ali pa naj se osebno zglase na dan sprejema — vsak torek med 6. in 3. uro na istem naslovu.

KRKA

KRKA TOVARNA ZDRAVIL V NOVEM MESTU

SVET SKLADA KRKINIH NAGRAD

razpisuje

NAGRADO KRKE ZA LETO 1972

za dijake srednjih šol na Dolenjskem

Namen nagrade KRKE je spodbuditi dijake k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu na področju znanosti, ki pogojujejo nadaljnji razvoj farmacevtske in nje sorodne proizvodnje.

A. TEME:

1. GORJANCI IN ZDRAVILNA ZELIŠČA
2. FILICIS MARIS — EKSTRAKT FILIX MASS
3. KVANTIFIKACIJA EFEKTOV PRI IZBOLJŠANJU KVALITETE PROIZVODA
4. DOLENJSKA — DOLINA GRADOV

B. POGOJI:

Na razpis se lahko prijavijo dijaki vseh srednjih šol na Dolenjskem. V nalogi morajo biti navedeni viri in uporabljena literatura, naloge morajo biti natipkane in vsaj mehko vezane. Kandidati morajo poslati svoje naloge v 3 izvodih najkasneje do 31. januarja 1972 na naslov: »KRKA«, tovarna zdravil, Novo mesto, Sklad Krkinih nagrad — 68000 Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 19. Imena nagrajencev in naslovi nalog bodo javno objavljeni. Nagrajene naloge so last podjetja. Avtor ima pravico nalogo objaviti, mora pa obvezno navesti, da je bila nagrajena z nagrado KRKE.

C. NAGRADE:

Za vsako temo so predvidene po 3 nagrade. Višina nagrad:

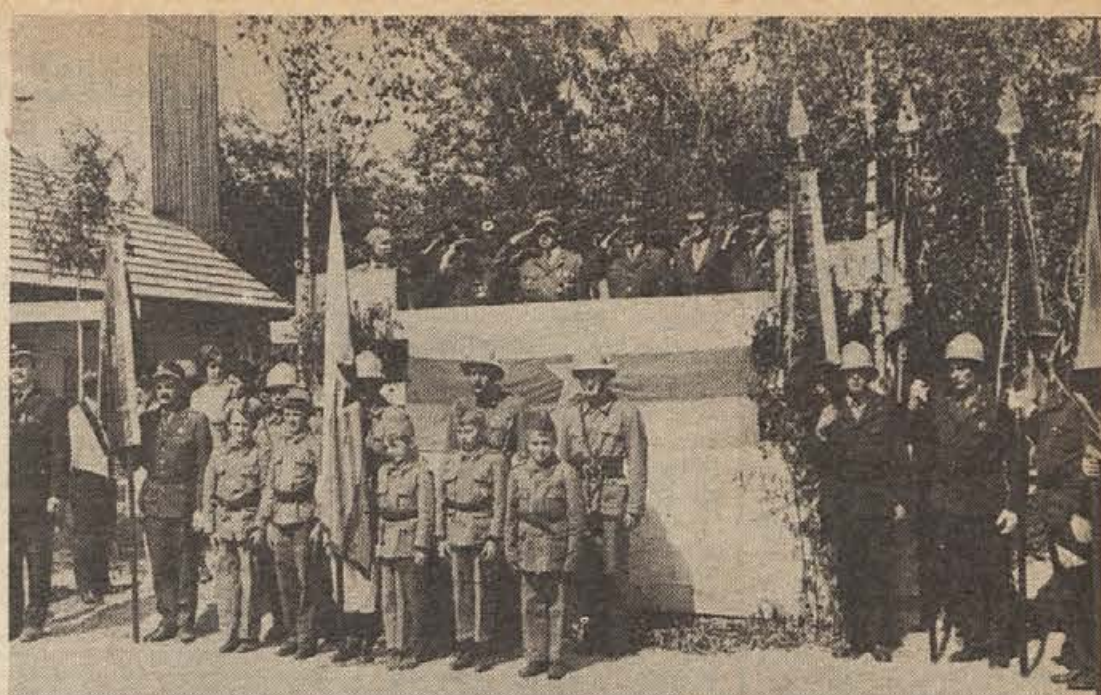
1. nagrada 1.400 N-din
2. nagrada 1.100 N-din
3. nagrada 800 N-din

Nenagrajene naloge lahko Svet Krkinih nagrad odkupi.

Slavnostna podelitev nagrad bo 23. aprila 1972, na dan obletnice ustanovitve podjetja.

Za podrobnejše informacije pišite na naslov:

»KRKA«, TOVARNA ZDRAVIL
SKLAD KRKINIH NAGRAD
68000 NOVO MESTO
CESTA KOMANDANTA STANETA 19

Gasilsko društvo Struge v kočevski občini je imelo 6. junija veliko slovesnost. Dobili so namreč nov avto in razvili svoj prapor. Za gasilski avto-kombi so prispevali tudi občani in nekatere krajevne organizacije. (Foto: D. Mohar)

Še druga plat o »Potoških bojovníkih«

Pod naslovom »Potoška bojovníka« ste nekaj pisali v Dolenjskem listu 24. junija letos. Vaš tov. Primc piše, da postaja milica v Ribnici raziskuje »težak primer«, ki se je zgodil v mojem lokalu 3. maja letos. Odgovoriti moram, da so takšni »težki primeri« kar reden pojav v potoških gostilnah, povzročajo pa jih tovariši, kot je Anton Kordiš iz Srednje vasi, znan pretepač in še posebno nevaren, ker grize. Z ugrizi je poškodoval že več ljudi in je bil zavoljo ugrizov že kaznovan. Zato ni čudno, da se ga gostje in gostilničarji boje, žal pa nimamo prepovedi, da mu ne bi smeli točiti alkoholnih pijač.

Omenjenega dne je Anton Kordiš v mojem lokalu popil dvakrat po dva decilitra vina, in ker že za to ni imel denarja, smo mu nadaljnjo strežbo odklonili. Nato je romal od mize do mize in prosil goste za pijačo. Vsekakor mu je niso odklanjali, če sodimo po tem, da je bil vedno glasnejši. Začel je zmerjati goste z izrazi, ki niso primerni za tisk, polival je polne kozarce in enega izmed gostov zmerjal, češ da je baraba, ker je po krivem dobil priznane dvojno štetje, in da bi slednje tudi njemu pripadalo itd. (Omenim

naj še to, da je Kordiš dočakal zadnjo vojno kot kratkohlačnik, nato pa je vojno nadaljeval po gostilnah). Ob 19.30 me je skupina gostov prosila, naj Kordiša odstranim. Stopil sem k njemu in mu lepo povedal, naj miruje ali pa takoj zapusti lokal. Po tem opominu je začel segati po meni in me v trenutku, ko nisem dovolj pazil, podrl na tla, tako da je obležal na meni. V tem dokaj neugodnem položaju sem ga držal za lase, da me ni ogrizel. Nato ga je z mene potegnil Franc Benčina. Ko sva vstala, se je spet zagnal vame. Pri tem sem ga rahlo položil na pod in ga držal za glavo, da se je umiril. Takoj je začel turnati, da ga boli noga, da je verjetno zlomljena, ker ga je že prej konj udaril. Seveda je izjavil takoj popravi in spremenil, da ga je konj udaril v roko. Vstati ni hotel ali pa ni mogel, ker je bil pijan, mu seveda nismo verjeli. Kljub temu pa smo šli po zdravnika, ki je res ugotovil zlom. Nato smo ga v spremstvu njegovega sina prepeljali na njegov dom.

Pri tem Kordiša nisem ne udaril niti brenil, kot zdaj on trdi. Baje je zdravnik naslednji dan ugotovil težke notranje in zunanje poškodbe in je naslednji dan odredil prevoz v

bolnišnico. Kje in kako je Anton Kordiš te poškodbe dobil od 22. ure 3. maja do naslednjega dne, ko je bil prepeljan v bolnišnico, ne vem. Obstaja pa govorica, ki bo gotovo zanimiva za sodišče, če bo Kordiš tožil, kot zdaj grozi. O tem pa ne dvomim, saj me je njegov advokat že pozval, naj mu dam odškodnino. Seveda bodo navzoči trezni gostje lahko povedali resnico.

V članku piše tov. Primc, da je bil Kordiš pijan. To drži, napil pa se je pri gostih, pri katerih je bil pozneje nezaželen kot vedno.

ALBIN KOŠMRLJ,
bife »Na Kapli«
Loški potok

Kdo je proti kegljišču?

Kegljaški šport je bil včasih v Novem mestu izredno razvit. Bilo je kar 500 registriranih tekmovalcev, okoli dvakrat toliko takšnih, ki so kegljali za razvedrilo, in kar 5 ženskih kegljaških klubov. 1958. leta so bili kegljaški tik pred gradnjo sodobnega kegljišča, za katerega je bilo zbranih že 12 milijonov din. Takrat je iznenada prevladalo mišljenje, da je kegljanje »gostilniški« šport, zbrani denar je bil porabljen v druge namene in to je pomenilo počasno hiranje novomeškega kegljaštva. Veliko število aktivnih kegljačev se ni moglo vzdržati na treningih, povsod so začela rasti sodobna avtomatska večstena kegljišča in naši kegljači, ki so bili takrat še v slovenskem vrhu, se pozneje niso več mogli meriti s tistimi, ki so jim bili navljajo ugodnejši pogoji.

Kegljanje je šport, ki človeka razgiba in razvedri hkrati, in je zlasti priljubljeno med delavstvom. Novo mesto kljub temu ob okoli 12 tisoč zaposlenih še danes nima avtomatskega kegljišča, ki bi zaposlenim omogočilo takšen šport in takšno razvedrilo. Zlasti delavcem nudimo v te namene zelo malo. Mar torej ne bi kazalo vprašati delavski razred (o njem zadnje čase govorimo več, kot smo prej), kaj misli o tem, in zbrati denar s prispevki podjetij ter zgraditi družbeno avtomatsko kegljišče, preden bo to storil kak zasebnik?

M. J.

»Tako bi prišli domov!«

Drago uredništvo!

Zelo sem zadovoljen z vašim listom in vam želim še vnaprej veliko uspeha, pa tudi čimveč novih naročnikov. Mi, ki smo na delu v Nemčiji, se še kar dobro počutimo, samo ko bi bili doma, bi bilo pa še lepše! Ko bi pri nas vsaj malo več plačali navadnega delavca, pa bi prišli takoj domov. Naj nihče ne misli, da nas v Nemčiji ne izkoristijo do kraja. Dobro moramo delati, samo to je boljše, da bolje plačajo.

Vodnik po Brežicah

Pravkar je izšla že druga izdaja kulturnozgodovinskega vodnika po Brežicah v seriji vodnikov po kulturnih in naravnih spomenikih Slovenije, ki jih izdaja Zavod za spomeniško varstvo SRS. Avtor je prof. Stanko Škaler, ravnatelj Posavskega muzeja.

Nova izdaja vodnika je nekoliko razširjena in dopolnjena prva izdaja iz leta 1969, dodana pa sta še povzetek v italijanskem in nemškem jeziku, kar daje vodniku večjo vrednost in omogoča dosti širši krog bralcev. Seznanja nas z zgodovino Brežic in brežiškega gradu, popelje nas skozi zbirke Posavskega muzeja in v nekatere kraje v Spodnjem Posavju, ki so tako ali drugače zanimivi za popotnega človeka. Drobna knjižica z bogato vsebino je napisana s temeljitim in širokim strokovnim znanjem ter z ljubeznijo do domačega kraja in njegove zgodovinske dediščine.

Ob vodniku po Brežicah si zaželimo še več takih kulturnozgodovinskih vodnikov, ki bi nas na kratko, toda z vsi strokovno natančnostjo seznanili še z drugimi dolenjskimi kraji, ki zaslužijo, da bi bili opisani: Krško, Kostanjevica, Pleterje, Novo mesto, Metlika, Ribnica in še kateri. Brežiška izkušnja nas uči, da so taki vodniki potrebni in iskani. Turistu so zanesljiva informacija, pedagoškim delavcem pa odlična pomoč pri razlagi zgodovine domačega kraja.

Na koncu še predlog oz. želja prizadevnemu avtorju: bliža se obletnica velikega slovensko-hrvaškega kmečkega punta. Ob njej bodo izrečene velike besede in napisane znanstvene študije. Široki krog bralcev pa bi si želel od prof. Škalerja podoben vodnik po poteh kmečkih puntarjev in oris njihove tragične usode, saj snov odlično pozna.

TONE KNEZ

Zdaj vas pa vse prav lepo pozdravlja

ALFONZ ŠRIBAR,
Bietigheim,
Zah. Nemčija

PLAT ZVONA

Kmetijstvo, ki je bilo toliko časa zapostavljeno, se ne bo moglo rešiti svojih težav in se prenoviti brez večje družbene pomoči, ki jo razvita industrija in druge dejavnosti v Sloveniji že lahko nudijo. Zadnja leta čutimo pripravljenost odgovornih družbenih dejavnikov, vendar nekateri pojavi kažejo, da načrtov ne bomo uresničili, če se razmere ne bodo spremenile.

— Materialni položaj kmetijstva je letos spet slabši in je kritičen. Poprečni osebni dohodek na aktivnega delavca v kmetijstvu je za polovico manjši od poprečnega zasluga vseh zaposlenih v Sloveniji. Tudi v družbenem kmetijstvu so prejemki za 15 do 20 odst. manjši kot v drugih dejavnostih (primerjano po kvalifikacijah).

— Strokovnjaki v vedno večjem številu zapuščajo

kmetijstvo in se zaposlujejo drugod. Mladi gospodarji odhajajo s kmetij.

— Poslovne banke se ne zanimajo za naložbe v kmetijstvo, saj komaj 3 odst. investicijskih naložb v Sloveniji odpade na kmetijstvo.

— Še vedno se ni posrečilo obvladati trg s kmetijskimi pridelki, ugotavljamo, da niso sprejeti predpisi, ki bi urejali odnose cen med kmetijskimi pridelki in reprodukcijskim materialom.

— Spodbuda pri izvozu je premajhna, saj 7-odstotna retencijska kvota ni zadostna.

— Nimamo še kmetijskega vrha v Sloveniji (sekretariat, zadružna zveza itd.), kar je edinstven primer v svetu. (Iz odprtega pisma kmetijskih inženirjev in tehnikov, zbranih na 13. rednem občnem zboru v Mariboru)

kultura in izobra- ževanje

JAKAC RAZSTAVLJA V TITOGRAHU

V moderni galeriji v Titogradu je akademski slikar Božidar Jakac na predvečer dneva borca odprl razstavo svojih del, ki bo odprta do 14. julija. Hkrati je izšel katalog z reprodukcijami nekaterih znanih Jakčevih del.

KOSTANJEVICA POČIVA, V SEČI ZBOR KIPARJEV

Mednarodnega simpozija kiparjev Forma viva letos v Kostanjevici ne bo, zato pa bodo vse poletje pela kiparska diela v Seči pri Portorožu. Za kiparski simpozij v tem kraju se je prijavilo 20 umetnikov iz desetih držav, ki bi delo oblikovali umetniške like iz kamna. Umetniški svet Forme vive je izmed prijavitelcev izbral samo pet kiparjev: dva Japonca, Tunizijca, Čehoslovaka in Jugoslovana.

Na dobri poti

Pred kratkim so v Ljubljani ustanovili tudi kulturno skupnost Slovenije. Na ustanovni skupščini je predsednik republiškega prosvetno-kulturnega zbora Miloš Poljanšek poudaril, da pomeni povečan vpliv kulture, ki ga s kulturnimi skupnostmi zagotavljamo, močno nasprotno utež težnjam potrošniške miselnosti, ki hoče družbo duhovno osiromašiti. Govor je končal: „Z odpiranjem večjih možnosti vsem vrstam in oblikam kulturnega dela in umetniškega ustvarjanja bomo uveljavili tisto, kar smo hoteli doseči s sistemskimi spremembami v kulturi. To pa pomeni, da smo na dobri poti.“

Mali kulturni barometer

DANES BALET – V okviru Dolenjskega poletja 71 bodo drvi ob 20. uri v Šmarjskih Toplicah nastopili plesalci baleta ljubljanske opere hiše. Ljubiteljem tovrstne umetnosti se obeta izreden užitek. Sredi julija bo podobna baletna predstava tudi na Otočcu.

IGRA V ŽUŽEMBERKU – Amatersko gledališče iz Novega mesta bo to soboto zvečer (ob 20. uri) ponovilo v Žužemberku za tamkajšnje občinstvo tri kratke komedije Antona Pavloviča Čehova pod skupnim naslovom „Mož svoje žene“. S tem delom, ki ga je režiral Marjan Kovač, so novomeški gledališčniki že nastopili v okviru sporeda Dolenjskega poletja 71.

VOLITEV VODSTVA V METLIKI – Metliška kulturna skupnost je bila ustanovljena med zadnjimi na našem območju. Tako je v zamudi tudi z izvolitvijo vodstva in drugih teles. V kratkem bodo tudi to storili.

ZMAGOVALCI NA HVARU – V soboto se je začel na Hvaru tradicio-

Doživetje vojne in miru

V Dolenjski galeriji bo do 31. julija odprta razstava 47 del Janeza Černača, samorastnega slikarja iz Kočevja — Slikar izvirnega izraza

S štiriinšestdesetimi voščenkami in trinajstimi olji se je novomeški kulturni javnosti predstavil slikar — samouk, sicer pa diplomirani gozdarski inženir, 34-letni Janez Černač iz Kočevja. Razstava v obeh dvoranah Dolenjske galerije bo odprta ves julij.

Na otvoritvi 1. julija proti večeru se je zbralo nekaj domačih ljubiteljev umetnosti in gostov iz Kočevja, predvsem slikarjevi prijatelji in znanci ter sodelavci iz KGP, kjer je Černač redno zaposlen.

Novo razstavo v Dolenjski galeriji je občinstvu predstavil ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc in obžaloval, ker Černač zaradi bolezni ni mogel priti k otvoritvi.

Več o pričujoči razstavi in umetniškem delu samorastnega slikarja iz Kočevja je povedal njegov prijatelj kipar Stane Jarm, ki je razstavo tudi odprl. Jarm je poudaril, da je bil Černač rojen čisto v drugem

koncu Dolenjske, v Gorenji vasi pri Trebnjem, da je slikarsko pot začel v Kočevju. V katalog pa je zapisal, da je „Černač s svojim ustvarjanjem razmeroma v kratkem času našel svoj izraz, ki temelji na globokem doživljanju človekovega okolja in ne modnih muhah.“

Černač izpoveduje svet, ki ga je slikarstvo obdelalo že v tisočletnih, in vendar je izvirno ter prepričljivo. Njegovo doživetje vojne in miru, zla in dobrega je v sedanjem času, ki ga pretresajo vietnamski pokoli in bengalska lakota, več kot prizadet slikarski zapis. Njegova kitasta pokrajina ni pravljica de-

žela, ampak slikarsko izpovedan izraz iz resničnega okolja. Razstava je vsekakor vredna ogleda, zato je prav, da bo odprta do 31. julija.

I. ZORAN

Podobe iz klasja požele navdušenje

V prisotnosti številnih občanov krške občine ter kulturnih ustanov iz Slovenije in Hrvaške so v Kostanjevici počastili občinski praznik z razstavo umetnosti tavankutskih žena. Obiskovalcem Lamutovega likovnega salona so se tokrat predstavile „slamarke“ iz bunjevskih vasi. Na stenah galerije so razobešene njihove iz slame vezene podobe, oplemenitene z bogatim izročilom preteklosti. Umetnice živijo sredi žitnih polj, kjer pozimi vežejo slike iz vsakega življenja.

Ustvarjalnost teh žena je osupnila slehernega obiskovalca razstave, saj si niso niti približno predstavljali, kaj vse zmorejo roke kmečkih gospodinj. V Sloveniji sicer prvič razstavljajo, drugod pa jih že poznajo in so bile deležne lepih priznanj. Razstava kmetič-slikark iz Tavankute, vasi z 8009 prebivalci blizu Subotice, zasluži obisk in občudovanje!

J. T.

Kaj na jesen?

V okviru kulturnih skupnosti ali komitejev za idejna vprašanja pri občinskih konferencah ZKS naj bi komunisti ustanovili komisije in aktivne, v katerih bi razreševali najrazličnejša kulturna vprašanja, predvsem pa našli „formulo“ za uresničitev načela množičnosti v kulturi in prav tako za uspešnost kulturne akcije. Ustrezne delovne načrte bi morali izdelati najkasneje do jeseni in tako zagotoviti večji in trajnejši vpliv na kulturno dogajanje. To naj bi bila v kratkem naloga komunistov na kulturnem področju v prihodnje, izoblikovala pa se je na nedavnem posvetu o poteku in uveljavljanju neodložljivih družbenih nalog v kulturi. Posvet je pripravila komisija centralnega komiteja ZKS za idejna vprašanja kulture.

PODJETJA ZA ŠOLSKI IZLET

Učenci osmega razreda osnovne šole v Loškem potoku so bili pred kratkim na tridnevno poučno izletu. Ogledali so si Kras in Jadran do otoka Krka. Bivši šolarji so zelo hvalile obratno INLES, kmetijski drugi Loški potok, Trgovskemu podjetju in Temeljni kulturni skupnosti, ki so prispevale denar in tako omogočile izlet prav vsem učencem. Socialno šibki šolarji niso plačali za izlet ničesar, ostali pa sorazmerno z možnostmi.

Izlet bo ostal vsem kot lep spomin na šolo. Marsikdo še dolgo ne bi videl morja, če ne bi bilo tega izleta.

PRECEJ BOLJŠI USPEH

88,6 odstotka učencev osnovne šole Loški potok je končalo šolo brez slabe ocene ali 2,7 odstotka več kot lani. Šola je obiskovalo 268 učencev. Na predmetni stopnji ima 24 učencev popravni izpit, eden pa je padel. Več o ozadju teh učnih uspehov bomo še poročali.

Kakšna nasprotja!

K temu zapisu so me spodbudili „Četrkovi razgledi“ na ljubljanski televiziji 24. junija, v katerih so gledalcem približali drobce o kulturni dejavnosti v nekaterih odročnih in manj razvityh krajih Notranjske in Slovenskega primorja.

Videli in slišali smo, kaj delajo drugod: vaščani prireajo igre celo v hlevih, šupah in pod kozolci. Na vaje prihajajo tudi po dve uri hoda daleč, zbirajo se zvečer po 22. uri, ko konča delo druga izmena v industrijskih in obrtnih delavnicah, kjer je večina teh igralcev zaposlena. Vnema za kulturno življenje in želja, dati ljudem, ki nič drugega ne poznajo kot igro v hlevu, vsaj nekaj, je v mladih prevladala. Ljudje ponosno govorijo o tej mladi generaciji. Se več: slišali smo, kako so se že marsikje odločili za zidavo prosvetnih domov in kako bo glavno breme spet na mladih. Kajpak bodo vse postorili brezplačno, udarniško, kot so izjavljali.

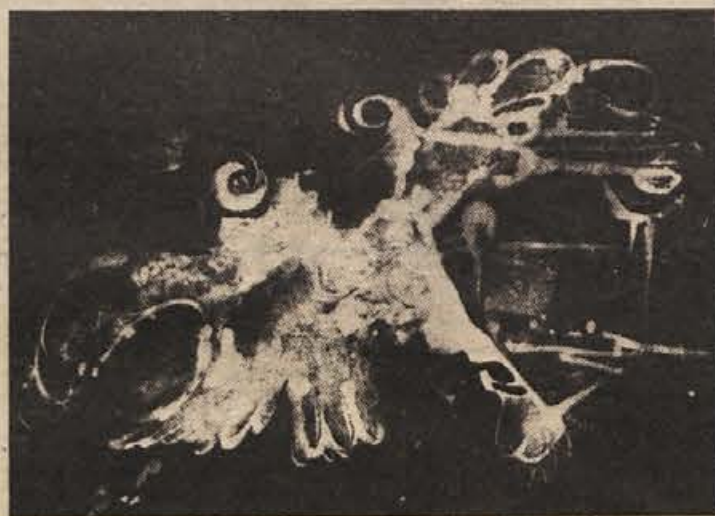
Po koncu te televizijske oddaje sem začel razmišljati

o tistih ljudeh tam na Notranjskem in tistih tam v okolici Idrije, ki nemara še teže služijo kos kruha kot pri nas na Dolenjskem, pa kljub zgaranosti ne pozabljajo, da človek ne more živeti samo od kruha. Nehote sem začel njihove razmere primerjati z dolenjskimi in skoraj zaželel, da bi prišli k nam ukrast vse tiste številne kulturne dvorane in domove, ki so iz leta v leto bolj tihi in mrtvi. Kakšno nasprotje: tam delajo, čeprav nimajo prostorov, pri nas pa imamo prostore, pa „večni mir in pokoj“.

Seveda imamo tudi pri nas kraje, kjer kultura se ni zamrla; toda čim bliže je kraj industrijskemu središču, tem manj kulture — tiste ljudske, amaterske — je. Ljudje so zadovoljni, če popoldne ujamajo še kakšno honorarno plačilo, če se lahko popeljejo z avtom — kultura, to naj bi jim bila postranska stvar. Ne velja za vse, da so taki, morda niti za večino ne, velja pa.

Zares: kakšna nasprotja!

IVAN ZORAN

Jože Horvat-Jaki: PTICA (1971, kamzug)

Jaki med nami

Do 28. julija bo v avlah osnovne šole v Trebnjem odprta razstava slikarja Jakija. Samorastnik nam tokrat ponuja na ogled 58 podob (kamzugov, gravur, peroris s tušem, lesorezov, jedkanic, bakropisov in risb s tušem), nastalih v letih 1962–1971. Na razstavi prikazan izrez Jakijevega desetletnega obdobja je samo kosček podobe, ki nam jo slikar sicer daje o sebi in svojem notranjem svetu fantastičnih sanj.

Razstavljene slike potrjujejo, kar je bilo o Jakiju ponovno zapisano: da je vulkanski ustvarjalec, potrjevalec življenja, slikar čutnega in čustvenega sveta človeka ter živali, pretkanega bolečin in prepletenega spoznanj o minljivem. Jaki še vedno

hodi svoja pota; tudi trebanjska razstava in njegova dela, nastala zadnja leta, tega ne skrivajo. Vse kaže, da uradna kritika o njem še dolgo ne bo dala zaključne podobe, čeprav ga bodo obiskovalci tudi na tej razstavi hvalili, občudovali, pa tudi odklanjali. Eno ob vsem tem vendarle drži: bogastvo njegovih barv, oblik, čustev in fantazije nas pritegne, daje misliti, sili k primerjanju in ocenjevanju.

Zdi se, da je slikarju slednje dovolj, da si ostaja zvest, hkrati pa nenehno snuje in postvarja iz nikdar dokončanih podob večrajšega in današnjega sveta ter fantastičnih obetov in groženj kozmičnih daljav.

TONE GOŠNIK

F.S. Finžgar 9 STRICI

Vesela jasnina je oblila Lucijino lice in hvaležno je stisnila roko možu, ki jo je vedel v hišo, kjer so strežajke in kuharice imele polne roke dela s pospravljanjem. Lucija je smuknila takoj v sobico, se delavniški preoblekla in začela pomagati. Šimen je prišel iz hleva, ko je po dolgem času spet sam vardeval, obstal med vrati in ves zadovoljen gledal Lucijo, ki se je kakor vrtavka sukala in se ji je delo za čuda odsedalo.

Še pred poldnem je bila navlečena in zašarjena hiša taka, kakor bi ne bilo v njej svatovščine. Oče je poklical najemnice, jih plačal, Lucija pa je za vsako pripravila potico in prigrizkov za na dom. Zdelo se ji je, da bi bilo prav, če bi ostale še pri obedu. Toda oče je tako odredil in Lucija ni razmišljala, zakaj.

Opoldne je postavila obed na mizo za Lucija.

„Tukajle boš ti, Lucija,“ ji je oče odkazal sedež. „Gospodinja smuka

vedno ven in noter, zato bodi tu na kraju, kjer se lahko vsak hip snameš.“

„Mihorja in Boltežarja še ni,“ je opomnila s strahom Lucija, ko je razdeljevala žlice.

„Saj res,“ je pritrdil Gašper in vstal iz mize. „Kaj bosta večnost zalezala? Stopim ju poklicat.“

Oče je rahlo namrgodil čelo in ni pristavil ne bev ne mev.

„Štefa, kje boš pa ti sedela?“ je držala Lucija lično žličko v rokah in gledala, kam bi jo položila.

„Pri tebi!“ je veselo rekla deklica, zlezla iz mize na klop in za očeto-vim hrbtom priplezala k Luciji.

„Tako? Ali nisi več moja?“ jo je oče podražil.

„Se,“ je Štefa zatrjevala. „Pa Lucija tudi moja, jeli?“

Štefa je pogledala z otroškimi očmi svakinjo in čakala odgovora. Lucija se je sklonila do nje in jo pobožala.

Medtem je Gašper trkal na vrata izbe. Nihče se ni odzval. Odprl je. Vse prazno. Pod mizo je ležal Mihorjev šopek, okno je bilo na stečaj odprto, po sobi je bilo vse v neredu. Gašperju je zaprlo sapo. Samo za trejutek se ni zavedel, kaj se je zgodilo. Toda to je bilo kakor hipen mrak čez oči, potem pa se mu je vse posvetilo. Vzdihlil je:

„Torej to sta mi napravila!“

Jezzen se je obrnil in na pragu še enkrat pogledal po praznih ključkah, kjer je navadno visela obleka bratov.

Takrat je zopet opazil Mihorjev zmečkani šopek pod mizo. Vrnil se je, ga

pobral in skril pred Lucijo v stensko omarico.

Počasi je stopal z vrha v vežo in odprl duri v hišo. Lucija je ravno odmolila pred jedjo. Gašper je odmoljkal za njo in ni vedel, kaj izrekuje. Lucija se je ozrla in videla, kako je bled. Prebledela je še ona od temne slutnje.

„Ušla sta!“ je hripavo razodel Gašper. Maruši je obstala žlica sredi pota in izlila juho. Štefa je z odprtimi usti gledala brata, Luciji so zaplavale oči v pridržanih solzah. Samo oče se ni ganil. Mirno je nesel grizljaj k ustom. Niti čelo se mu ni pomračilo.

„Oče, ušla sta od hiše,“ je ponovil Gašper z glasom, ki je bila v njem že groza in jeza.

„To bi bil lahko že zjutraj vedel,“ je odvrnil oče malomarno in jedel. Vendar pa mu je usel pogled kradoma na Lucijo, ki so ji brez joka začele kapati solze. Tedaj se je Šimen zganil. Stegnil je roko po Luciji in si jo pritisnil na prsi s tako ljubeznivostjo, da se je Maruši zdelo kar greh.

„Ne, Lucija! Ne, ne! Niti ene solze več. Nista je vredna.“

„Oh, oče, zaradi mene sta šla.“

Sedaj je Lucija zajokala na glas. Glava ji je omahnila na očetoovo ramo. Stari jo je rahlo dvignil in se odmaknil od nje. Ves presunjen je bil. Toda naglo se je zbral, potrkal z nohtom po mizi in pribil:

„Ne zaradi tebe, zaradi napuha sta šla. Naj gresta! Povedal sem jima: na

vse vetrove peljejo poti s Podloga. Šla sta — Podlog pa stoji! Niti grma nista odnesla s seboj. Naj gresta. Čim dlje pojdeti, dlje jima bodo kazali. Tako. Sedaj pa jejmo.“

In segel je prvi po žlici. Tudi Lucija je jedla, zakaj velel je oče Šimen. Toda vsak grizljaj ji je presedal.

Sredi tedna na Podlogu o hrupni svatovščini ni bilo več sledu. Vse je teklo, ko da se ni nič zgodilo. Maruša je kuho z veseljem zamenila s hlevom.

Oče se ni kar nič obiral krog peči. Ves preroben se je razgibal in delal, da bi mu ne bil Mihor ne Boltežar kos. Lucija je gospodinjala. Toda ona ni bila Maruša, ki je vse opravila z burjo, povrhu in odrivala smeti le toliko po kotih, da so pač mogli čeznje, ki za šivanko ni prišla zlepa in ji je bila neslana in presoljena jed deveta briga.

Lucija je s čudovitim mirom in nepopisno skrbjo videla vsako malenkost. Zvečer je ni bilo spraviti k pokoju: šivala in krpala je perilo in obleko obema moškima, tudi Maruši je prikrčila marsikatero zaplato na krilo in kočemajko. Šimen je ogledoval vse to in z nekako otroško hvaležnostjo sprejemal od snaje izredno postrežbo in posebno dobre priboljške, ki jih niti sama niti Gašper nista bila deležna.

Ljudje so seveda zagnali vrišč zaradi obeh fantov, ki sta šla od hiše, češ mlada ju je izpodrinila. Toda na Podlogu ni nihče zinil o njiju, dasi so vsi vedeli, kje sta. Fanta se tudi nista oglasila ne s pisanjem ne z besedo.

Oče je čisto dobro vedel, da ljudje pikajo Lucijo zaradi tega. Zato je naročil Gašperju (samo tedaj je izpregovoril o sinovih in tudi tedaj med štirimi očmi), naj Lucija sama ne hodi okrog ljudi. „Premehka je. Z jeziki opraviš jaz.“

In je tudi opravil. Ko se ga je nekdo lotil pri Štebucu, kako bodo zmogli Podlog, ker sta dva ušla, mu je oče zaprl besedo: „Kaj ti mar, ti oklešček suhi? Kaj nisem jaz za dva? In ali ni Gašper tudi za toliko, če si pljuvne v roke? In Lucija! Sakrabsolsko, če bi bili dobili mlado, ki bi bila privlekla dote k hiši tolikanj, da bi hlev nastlal z bankovci, za primojstokrat, da bi ne bila zatorej, kot je Lucija. Štebuc, vina gor! Ti, suhljač, si pa umij z njim svoj umazani jezik.“

Suhljač je umolknil, piti se pa ni branil.

Luciji je dobro dela očetoova borba zanj. Toda trn je tičal v njenem mehkem srcu. Ni si mogla izbiti iz glave, da je ona sama zato, ker je bila kajžarska, razbila družino na Podlogu. In z nikomer ni mogla o tem govoriti. Poskusila je z Gašperjem, ko sta bila sama v sobici, poskusila dvakrat, trikrat. Toda Gašper je vselej umolknil in jo kratko zavrnil: „Kar pusti očetu. Bo že on.“ Zato je bila ta zaprta bolečina tem bolj pereča. Zajedla se je vanjo nepokojna misel, da jo je Gašper zasnužil kljub vsemu vendarle samo zato, ker jo je moral. Podlog ni bil vaju sramote.

OGLE* DALO MLA *DIH

TABOR „SUTJESKA“ SPET ŽAŽIVEL

2. julija so se v Šmihelu pri Novem mestu zbrali pionirji iz vse Jugoslavije, ki sodelujejo v pionirskem taboru „Sutjeska“. V taboru bo do 23. julija prebivalo 60 pionirjev iz Titovega Velesa, otoka Krka, Kotora in Slovenske Bistrice. Izdelan je že pester kulturno-zabavni program, ki je obogaten z obiski zgodovinskih krajev v Sloveniji.

Ob otvoritvi so mladi izvedli lep kulturni program, ki so ga naštevali doma. Številni gostje, ki so se udeležili otvoritve tabora, so bili z izvajanjem pionirjev izredno zadovoljni.

SMUČANJE DA, PLAVANJE NE

Ribiška osemletka je v preteklem šolskem letu organizirala smučarske tečaje za 153 učencev petih razredov, saj je v občini precej primernih smučišč. Ni pa mogla izvesti plavalnih tečajev za 120 učencev četrtyh razredov. V občini namreč ni plavalnega bazena ali kopališča, temeljna izobraževalna skupnost pa tudi nima toliko denarja, da bi lahko plačala šolo v naravi ob morju.

Jožeta ni več

V Sevnici je zavlada velika žalost med ljubitelji športa in tudi med drugimi, ko je v četrtek dopoldne prišla iz Trbovelj žalostna novica, da je stopnica lokomotive z udarcem v glavo pretrgala življenjsko nit 21-letnemu rokometistu Sevnice Jožetu Lovreku.

Jože je bil med svojimi prijatelji rokometisti zelo priljubljen in je tudi veliko pomagal, da so se Sevnčani uvrstili v republiško rokometno ligo. Na zadnji poti so se od mladeniča poslovili številni prijatelji, med katerimi je bil Jože tako priljubljen.

J. BLAS

Sebi gradijo boljši dom

Gojenci dijaškega doma Majde Šilc v Šmihelu so organizirali mladinsko delovno brigado z namenom, da pomagajo urediti prijetnejši dom

Časi, ko so bile mladinske delovne brigade ena najbolj pomembnih mladinskih dejavnosti, so v glavnem že za nami. Sem in tja organizirajo še kje kakšno brigado, vendar so to le izjemni primeri. Nisem povsem prepričan, če je tako prav. Poznam precej mestnih otrok, ki jim ni treba delati, zato ker dobri in skrbni starši za svoje otroke vse naredijo. Prepričan sem, da je velika vršina mladega človeka, da ga starši naučijo delati in ceniti vsako delo.

V dijaškem domu Majde Šilc v Šmihelu pri Novem mestu gojenci ne živijo ravno v najboljših pogojih. Stari in premalo sodobni prostori ne ustrezajo sodobnim zahtevam. Najhuje je pozimi, saj se lončene peči niso nikoli dovolj segrele. Razen tega pa je bila topla voda vredna toliko kot zlato. Vsega tega se je dobro zavedala uprava doma, kot tudi gojenci.

Ker denarja ni dovolj, da bi v domu vse potrebno do jeseni uredili, je domsko vodstvo s pomočjo mladine organiziralo mladinsko delovno brigado, ki šteje blizu 80 dijakov; delajo v izmenah po 10 dni. Na ta način bo delo prej opravljeno in nalozba bo cenejša.

V četrtek dopoldne smo obiskali brigadirja v Šmihelu. Z delom je ravno pričela druga izmena, zato še

niso bili v polnem delovnem zagonu. Delali so z velikim veseljem, vendar se jim je še poznalo, da niso navajeni lopat in kramponov, saj so še pred dnevi žulili knjige in zvezke.

Vlado Čížmek, 18-letni dijak s Senovega, je letos končal kovinarško šolo v Novem mestu. Čeprav ne bo več gojenec dijaškega doma, se je prostovoljno prijavil v prvo izmeno mladinske brigade. O svojih vtisih je povedal tole: „Z veseljem sem se javil v brigado. Vsi smo videli, da drugoga izhoda ni, kot da sami zavijamo rokave. Poleg dela smo imeli tudi precej razvedrila; kopali smo se v Dolenjskih Toplicah in obiskali tudi nekaj kulturnih prireditvev. V prvi izmeni nas je bilo 19 fantov in deklet, zato sem prepričan, da smo veliko naredili. Delovno vzdušje je bilo izredno. Imeli smo občutek, da delamo zase.“ S. DOKL

Brigadirji druge izmene pri delih v Dijaškem domu Majde Šilc

Malico vrgel v smetnjak

Razvijen šolar je razočaral gostitelje, ki so ga sprejeli z odprtimi rokami

Srečanje šol bratov Ribarjev je za nami – v zadovoljstvo gostov in gostiteljev. Seveda so povsod izjeme in ena ali dve senci pri treznih ljudeh ne smeta zakriti številnih dobrih vtisov. Prav pa je, da ob primeru, ki ga navajam, naši učenci zvedo, kako se ne smejo vesti. Tudi oni so bili in bodo še gostje na tovrstnih srečanjih.

Družina s skromnimi dohodki in s stanovanjem v bloku sredi Brezice je vzela v oskrbo učenca osmega razreda. Braco je bil mestni otrok, varen samo dobrega. Gostitelji so ga lepo sprejeli in se vsak po svoje po-

trudili, da bi se fant med njimi prijetno počutil. Na mizo so prišle jedi, ki si jih sicer ne morejo privoščiti vsak dan. Zaposlen je le oče, z eno samo plačo pa je treba varčno gospodariti. Braco so za celodnevni izlet v Postojno pripravili bogato malico. Fant je že prejšnji dan obljubil, da jo bo rad vzel s seboj.

Zjutraj, ko je odhajal, so ga spremljale oči sosedov iz istega stopnišča. Tudi ona je imela gostjo in ji je malo prej še enkrat zaželela prijeten dan na izletu. Tedaj je zagledala Braco in ni mogla verjeti svojim očem. Vrečko z malico vred je vrgel v prvi koš za smeti in menil nič tebi nič odkorakal dalje. Od presenečenja je sosedu komaj prišla do sapa. O dogodku ni molčala. Gostitelji so se v njeni prisotnosti prepričali, da je malica z Gavrilovičovo salamo (ki je svojim otrokom ne kupijo), sirom in sadjem zares našla svoje mesto v smetnjaku. Gostitelji so rekli samo to, da bi morali namesto takih prevzetnežev pošiljati na srečanja več otrok iz revnejših družin, več takih, ki znajo drugače ceniti gostoljubje. JOŽICA TEPPEY

CENENOST
IN KVALITETA
SO ODLIKE
KNJIŽNIH IZDAJ
PREŠERNOVE
DRUŽBE

Letos bodo svečano praznovali 225-letnico, od kar je bila ustanovljena novomeška gimnazija. Ob tej priložnosti urejajo zunanost stavbe, razen tega bodo tudi nekatere notranje preureditve. Na sliki: prof. Viktor Fabian pri urejanju svoje zoološke zbirke. (Foto: S. Dokl)

Nedeljske konjske dirke v Šentjerneju so navdušile številne gledalce, škoda, da so nekateri neodgovorni ljudje ob koncu pokvarili dober vtis, saj so spravljali v nevarnost svoje in življenje tekmovalcev. Na sliki: zmagovalci na ovirah Mariborčan Vihar s kobilo Vereno. (Foto: S. DOKL)

Uspeh, kaj pa jeseni?

Novomeški košarkarji so si morali z dodatno izločilno tekmo priboriti pravico do nastopanja v B skupini prve slovenske lige. Nepričakovano pa so spomladaj preskakovali oviro in poklekli šele v zadnjem kolu v Ljubljani.

Po prvem delu so prvi; samo trije kandidati so se za dve mesti, ki prihodnje leto neposredno peljeta v A skupino. Novomeščani s svojo mlado ekipo, v kateri ima velika večina igralcev mnogo premalo težkih tekem za sabo, da bi lahko zdržali tekmovalce v enakem tempu, so najbrž v najslabšem položaju med trojico. Morda je celo bolje, če jim letos ne uspe, ker bodo sicer neizkušeni še v težji konkurenci gotovo težko uspevali, še posebej dokler ne bodo dobili enega ali dveh izrazito visokih igralcev.

In kako je bilo v prvem delu? Novomeščani so med vsemi dali največ košev in imajo najboljšo razliko v koših. Prav tako so med redkimi ekipami najbolj discipliniranih, s katerimi sodniki niso imeli nobenih težav. V tem delu so koše za Novomeščane dali: Z. Kovačević 167, Splihchal 148, Pirč 89, Šepetavc 76, S. Kovačević 66, Počrvina 50, Šobar 45, Piletič 4, Papič 3 in Benčik 2; skupaj 651 v devetih srečanjih ali 72 na tekmo. In še lestvica:

Novo mesto	9	8	1	651:544	16
Branik	9	8	1	603:537	16
Savsko naselje	9	7	2	639:534	14
Zarja	9	4	5	586:549	8
Ljubljana	9	4	5	555:559	8
Prule	9	4	5	602:616	8
Elektra	9	3	6	636:699	6
Konus	9	3	6	563:668	6
Tolmin	9	2	7	530:607	4
Stadion	9	2	7	566:668	4

NA KONJSKIH DIRKAH 5000 GLEDALCEV

Tradicionalne konjske dirke v Šentjerneju so v nedeljo privabile veliko število ljubiteljev konjeniškega športa. Vsem, ki so ta dan prišli v Šentjernej, ni bilo žal. Prireditelj je bila zanimiva, tekmovalni program je bil pester, žal pa je tokrat odrekla rediteljska služba. Le naključje se imajo organizatorji zahvaliti, da ni prišlo do nesreče. Pred startom najvažnejše dirke, „Krožne dirke Slovenije“, je prišlo do predčasne starta, zato so se kar naenkrat znašli konji in vozniki med publiko. Razumljivo, da bi krajši konec potegnili le gledalci, ki niso upoštevali navodil organizatorjev. V najzanimivejši dirki dneva, ki velja tudi za republiško prvenstvo, je v lepi in razburjivi vožnji zmagal voznik Prešeren iz Ljubljane.

Prvo študij, potem šah!

Dolenjska šahistka Anica Praznik iz Stične je z vsem srcem pri šahu, vendar daje študiju prednost — Dvakrat je že igrala na državnem prvenstvu

Anica Praznik, 20-letna študentka II. letnika medicinske fakultete v Ljubljani, je bila tudi zastopnica Dolenjske na XXV. ženskem republiškem šahovskem prvenstvu, ki se je to dni odigralo na Otočcu. Republiška ženska šahovska prvakinja iz leta 1969, je doma iz Stične in brani barve Kočevja. Razgovor z eno najbolj nadarjenih slovenskih šahistk je bil zelo prijeten, Anica je povedala marsikaj zanimivega.

— Kako povežete študij medicine z igranjem šaha?

„Čeprav sem z dušo in srcem pri šahu, je vseeno študij moja prva naloga. Predobro se zavedam, da se od šaha ne da živeti, zato je nujno, da imajo šahisti tudi poklic. Ko bom dokončala študij, se bom še z večjo resnostjo lotila te zapletene, vendar vedno privlačne igre.“

— Precej časa ste igrali za Kočevje, zadnje čase pa pravijo, vas vleče v Ljubljano k „Zmaju“. Ali je na tem kaj resnice?

„Z veseljem sem igrala v Kočevju, tudi zdaj bi, če bi bile razmere urejene. Vendar, ker je marljivi in prizadevni Ive Stanič vse svoje moči posvetil pionirjem in mladincem, je članski šah v veliki krizi. Zaenkrat igram še za Kočevje, za Ljubljance ne igram nobene partije.“

— Kaj menite, ali bo Kočevje dobilo spet svoj stari sloves „šahovske prestolnice“?

„Trdno sem prepričana, da bo Staničeva „mlada garda“ kmalu pokazala svoje vrline, potem pa bo treba drugače zastaviti delo. Kakovostni šah zahteva svoje, tega pa se menda v Kočevju ne zavedajo dovolj.“

— Na šahovskem nebu vzhajata dve mladi zvezdici: Peterletova in Zajčeva iz mokronoške šole Jožeta Hočvarja. Kaj mislite, bo iz teh dveh deklic še kaj?

„Pokazali sta velik smisel za šahovsko igro. Če bosta vztrajno nadaljevali, bosta lahko zelo dobri šahistki.“

— Kako je z ženskim šahom na splošno?

„Prepričana sem, da tudi v Sloveniji napredujemo.“

— Katera zmaga vam je ostala najbolj v spominu?

„Ko sem leta 1965 kot pionirka premagala Mariborčanko Brigito Serianz.“

— Kolikokrat ste že sodelovali na državnem prvenstvu in ali nameravate po tem republiškem prvenstvu igrati na državnem prvenstvu?

„Nisem povsem prepričana, da bom udeleženka državnega prvenstva, ker sem užaljena. Na zadnjem prvenstvu bi lahko igrala, imela sem celo pravico in čas, pa so me pozabili povabiti. S tako politiko se ne pride daleč. Do zdaj sem igrala dvakrat.“

Šport

MARJAN ŠPILAR REPUBLIŠKI PRVAK

V soboto in nedeljo je bilo v Celju letošnje republiško atletsko prvenstvo za člane. Udeležba je bila dobra, dosežki atletov pa so bili solidni. Med udeleženci je bilo tudi nekaj atletov Novega mesta. Največ je dosegel Marjan Špillar, ki je v kopju osvojil naslov republiškega prvaka. Boljše rezultate in uvrstitev sta dosegla še Milan Šimunič v troskoku in Vesna Sajetova v kopju.

Rezultati: kopje — 1. Špillar 65,35; Dragaš 54,59; troskok — 4. Šimunič 13,55; daljina — 5. Šimunič 6,45; 100 m — 7. Gazvodova 12,9; 200 m — Gazvodova 26,6; kopje — 5. Saje 34,00.

BAUMGARTNER NAJBOLEŠI MLADINEC — KOPIJAŠ

Nadarjeni čimolajski metalec kopja Vojko Baumgartner je na letošnjem republiškem atletskem prvenstvu za mlajše mladince v Celju osvojil naslov republiškega prvaka. Lepe uspehe sta dosegla tudi Novomeščana Možina in Sečnjak.

Rezultati: kopje — 1. Baumgartner (Crn.) 48,64; 4. Sečnjak (N. m.) 43,20; disk — 2. Možina (N. m.) 37,64; krogla — 6. do 7. Komelj (N. m.) 11,01, 11. Sečnjak 10,35.

V KRŠKEM ŠTIRI PLAVALNE PRIREDITVE

Plavalni klub Celulozar bo letos priredil štiri večje republiške plavalne prireditve: kandidiral bo za I. kolo plavalnega tekmovanja SRS za pokal Plavalne zveze Slovenije, za pionirsko prvenstvo v plavanju za mlajše pionirje, za pionirsko prvenstvo SRS za najmlajše pionirje ter za člansko prvenstvo SRS v plavanju.

L. HARTMAN

Čatež vabi!

V nedeljo, 11. julija, bo ob 15. uri na Čatežu ena od voženj za državno prvenstvo v motokrosu. Na dirkah bodo nastopili predvsem vozači, ki se ta čas potegujejo za boljša mesta v tem športu. Med nastopajočimi bodo tudi štirje Brežičani: Mladkovič, Volčjanšek, Zajc in Jurešič. To bo zadnja vožnja na tej čateški stezi, kajti tekmovalne jeseni bo avto-moto društvo Brežice verjetno že imelo na novi stezi v Pilipah. V. PODGORŠEK

DARA KRSTIČ SKOČILA V JEZERO

Alpski letalski center z Lesc je priredil padalsko tekmovalno v skokih na vodni cilj v Blejskem jezeru; sodelovalo je 11 slovenskih padalcev. Med njimi je bila tudi državna prvakinja Dara Krstič iz Novega mesta, ki je zasedla četrto mesto.

NA OTOČCU REVILJA ŽENSKEGA SAHA

V hotelu grad Otočec so 2. julija pognali šahovske ure na 25. ženskem republiškem šahovskem prvenstvu. Do zdaj so odigrali že šest kol. Na tem tekmovalju igra tudi pet dolenjskih predstavnic: Praznik (Kočevje), Istenič in Angleitner (N. mesto) Peterle in Zajc (Mokronog). Naše zastopnice, zlasti mlajše, so v prvih kolih presenetile. Vrstni red po šestem kolu: 1. Košir 5 točk, 2. Praznik 4,5; 3. Švarcer 3,5; 4. do 5. Istenič in Peterle 2,5 itd. J. UDIR

ŽEBLJIČEK

Pred sevnikiški rokometisti, ki bodo jeseni zaigrali v republiški rokometni ligi, so nove naloge. Čeprav bo tekmovalne zahtevnejše, bodo igrali v enakem sestavu, kot so nastopali v LCRL. Samo nekaj mladih domačih moči bodo vključili med izkušene rokometiste. V ligi bodo fantje potrebovali precej več denarja, zato smo prepričani, da bodo sevnikiška podjetja podprla rokometiste, ki bodo ime kraja ob Savi ponesli po vsej Sloveniji. Morda Lisca, Jutranjka ali kdo drug ne bo ostal gluh na želje rokometištev?

Krajevna skupnost Žužemberk

ter družbeno-politične organizacije iz
Žužemberka in okolice

ČESTITAJO OBČANOM ZA KRAJEVNI
PRAZNIK ŽUŽEMBERKA, ŠOFERJEM
IN AVTOMEHANIČNI SLOVENCI PA
ZA NJIHOV STANOVSKI PRAZNIK.

ISKRA
tovarna elementov
za elektroniko Ljubljana

OBRAT KEMIČNIH
KONDENZATORJEV
ŽUŽEMBERK

Čestitamo za praznik naše krajevske skupnosti!

Ribarstvo export
obrat KRKA
Dvor pri Žužemberku

Priporočamo naše postrvi in druge ribe.

Za krajevni praznik Žužemberka čestitamo!

KMETIJSKA ZADRUGA
ŽUŽEMBERK

S SVOJIMI OBRATI, TRGOVINAMI IN GOSTIŠČI
ČESTITA OBČANOM ZA KRAJEVNI PRAZNIK!

SPLOŠNO MIZARSTVO D V O R

Priporočamo naše izdelke in hkrati čestitamo
za praznik krajevske skupnosti Žužemberk!

MLADI
FOLKLORISTI
NA VINICI

Bakle in kozuhi

Nastopajočim so Viničani
podarili košarice z belo
kranjskimi pisanicami,
sami pa so dobili v dar
miniaturnega Koranta —
Stevilni obiskovalci

Okoli 250 mladih iz malone
vseh slovenskih pokrajin je v ne
deljo, 4. julija, nastopilo na II
srečanju pionirskih folkloristi
skupin na Vinici. Prireditev je
spremljalo več kot 1500 ljudi

Na tribuni ob Kolpi so nastopili
pionirske folklorne skupine iz Pred
dvora pri Kranju, Koroske Bele
Ljubljane, Beltincev, Markovcev,
Gorinice, Lendave, Radonje, Mur
ske Sobote, Metlike, Črnomlja in
domače Vinice. Spored so končali
pionirji iz tabora „Sutjeska“ (Šmi
hel pri Novem mestu) s krajšim za
bavnoglasbenim nastopom.

Posledna paša za gledalce so bili
lukarji in korantji z Dravskoga polja:
v kozuhih, s kranjskimi zvoncei in ma
skami. Zlasti korantov do zdaj v Beli
krajini še niso videli. Viničani in
drugi obiskovalci pa so si lahko na
pasli oči že prej, pred nastopom ob
Kolpi, ko je bil sprevid narodnih no
s.

Gledalci so si z zanimanjem ogle
dali tudi razstavo ljudske obrti v
prostorih viniške osmetletke. Raz
stavo, za katero je ročne izdelke po
dalo 29 osnovnih šol, so odprli v so
boto pred kresovanjem ob Kolpi.

Na sobotnem kresovanju so na
stopile pionirske folklorne skupine
iz Dragatusa, Podlehnik pri Ptuj
in mladi Viničani. Prireditev se je
končala s plesom bakel.

Ta republiška revija pionirske fol
klore je bila pod pokroviteljstvom
čnomaljske in metliške občinske
skupščine. Za naslednjo se pote
gujejo Gorenjci.

**Končno le
dober pretep**

Gasilska veselica v Zapotoku,
združena z otvoritvijo novega
gasilskega doma in proslavo
50-letnice delovanja gasilskega
društva, se je 4. julija zaključila
skoraj tako, kot je bil običaj v
„dobrih starih časih“. Razlika je
bila le v tem, da ni bil nihče
mrtev. V splošnem pretepu, ki se
je začel nekje med 23. in 24.
uro, je bilo za okoli 4000 din
razbite posode in miz. Novi ga
silski dom še stoji!

Štirje so bili tako hudo zdo
lani, da so morali iskati zdrav
niško pomoč. Slavko Klun iz
Vinice je bil zaboden in opraskan,
da ga je bilo treba zašiti. Janez
Dejak iz Dolenjih Lazov ima
zdrobljen palec na roki. Pantelija
Zrnčič iz Dolenje vasi je bil tako
pretepen, da ga je moral obiskati
zdravnik kar na domu. Andrej
Tomšič iz Gorice vasi pa ima
poškodovano roko.

Miličniki še vedno raziskujejo,
zakaj se je pretep pravzaprav
začel in kdo vse je sodeloval v
njem.

J. PRIMC

Najzahtevnejše delo pri graditvi novega brežjskega mostu čez Savo je bilo betoniranje železobetonskih pilotov v rečni strugi. Po nevspeh, ko se je potopil velik splav z drago napravo, so strokovnjaki zagrebske Geotehnike delo uspešno opravili. (Foto: M. Vesel)

... Poročajo, da iz cerkva
spet kradejo svetnike. Never
jetno: kakega direktorja, ki
uspešno zapelje v brodomol
podjetje, pa nihče ne mara ...

... Jure Picek, eden najbolj
ših novomeških teniških igral
cev, zelo težko igra v domači
konkurenci, ker nasprotniki ni
majo pravih udarcev ...

... Ladislav Lesar, ki se ima
za umetnika, povzroča težave:
zaradi njega bo Dolenjska gale
rija morala na razstave vabiti
tudi milčnike, da bodo delali
alkoteste!

... Jože Zalokar, direktor
Mesnega podjetja, se znajde: ko
so mu zaprli Osohnikovo mesari
jo, je kupil mesnico čez cesto
uprave lastnega podjetja ...

... Slavko Vidmar, trener
rokometišev, laže skrbi za ka
drovanje v Novolesu kot pri ro
kometni ekipi: Novoles je sko
raj prvi v Sloveniji, rokometiši
se pa otepajo s podeželskimi
ekipami ...

... Rudi Pintar, direktor
Metropola, v civilu nikoli ne
pride na teras lastne restavrac
ije. Sicer postrežba ne bi bila
tako počasna, kot je ...

Na Dunaju

Minuli teden mi je bilo
naključje tako prijazno, da
sem srečal Cimanovega Jo
zeta, ki ga že dolgo nisem
videl. Brž, ko me je zapazil,
me ogovori: „Martin, si za
spal, ti je sapa pošla ali se ti
je roka zatresla, da si nihal
pisati v svojem kottičku?“

Ne umišljam dolgo, pa mu
odgovorim: „Ne, v koš me
pa že ne boš dajal zastran
tega, ako sem si enkrat pri
voščil malo počitka. Na Du
naju sem bil, to je ...“

„Ne verjamem ti,“ mi pra
vi ujedljivo.

„Kakor hočeš, silil te ne
bom,“ mu zabrusim in zaja
ham kobilico, a on brž po
teče za mano: „Čakaj no!
Daj si dopovedati! Martin,
saj menda nisi voda. Povej
mi, kako je bilo!“

Takole sem mu pravil:
Znanec me je naložil na
hitro kočijo brez konj, ki se
ji pravi avto, pa me je za
peljal na Dunaj. On je imel
opravke, jaz pa sem koračil
po mestu gor in dol. Veliko
se je spremenilo od takrat,
ko sem bil zadnjič tam. Ču
dilo me je, da je tam vse
tako kot pri nas: na ulicah
se pelješ v eno stran, v drugo
pa ne smeš, prekopavajo
ceste in še kaj. Vseč so mi
bile stare kočije, ki vozijo
po mestu, pri nas pa moram

pustiti kobilico pri Česno
varju, ako hočem iti po
opravih v Ljubljano. Dru
gače ni bilo nič takega, kar
bi bilo vredno opomina,
razen mejačev, ki so me na
zaj grede nekaj onegavili.
„Kaj imata v vreči,“ so
začeli.

„Kaj neki? Perilo sva
zavila, da ne bo razmetano
po vozu. Pa rabila sva ga
že.“ jim odvrnem.

Še zdaj ne vem, ali naju
niso razumeli, saj so po naše
bolj slabo govorili, ali pa
niso verjeli. Ročno so naju
najprej do golega slekli in
pretipali, potlej je pa eden
stopil v voz in začel metati
vse kos za kosom in gledal
umazane spodnjice. Vse je
prebrskal, pa vendar ni
našel, kar je iskal. Menda je
misliš, da imam skrito angle
ško sol, pa se je pošteno
zmotil.

„Za sabo bi pa lahko po
spravili,“ opominj mejače,
vendar so me zgolj pisano
pogledali in brez besed odšli
v svoje hrame.

Kaj nama je preostalo?
Zmetala sva svoje stvari na
zaj in takrat sem zažugal za
njimi: „Drugo pot vem, da
se ne bo tako sešlo. Preketo
bom premikastil vsakega, ki
bo brskal po mojih rečeh.
Varujte se Martina Krpana!“

Zadnja leta vedno več oddaljenih krajev dobiva vodovod. Največ zaslug za to imajo občani sami, saj prispevajo s prostovoljnimi delom in denarju. Posnetek kaže delovno akcijo vaščanov Krške vasi, ki si bodo do jeseni napeljali iz Brezje pitno vodo. (Foto: M. Vesel)

DAKIJEVH SPOMINOV

V počastitev 30-letnice vstaje slovenskega naroda izide trilogija

pod naslovom

NAJBOLJŠI SO PADLI

Zaradi velikega zanimanja bralcev objavljamo

NAROČILNICO,

s katero si lahko zagotovite v prednaročilo celotno trilogijo. Ponatisa ne bo.

Nepreklicno naročam izvodov „Najboljši so padli“

Cene vseh treh knjig v prednaročilu 230 din

Plačljivo takoj ali v mesečnih obrokih (največ 6) po prejemu knjige

Ime in priimek naročnika:

Naslov naročnika:

Podpis naročnika:

Naročilnico pošljite na naslov: Stane Semič, Ljubljana, Cesta na Loko 2/b

V soboto, 10. julija, bodo ob 18. uri na Loku zaigrali ameriški Slovenci: ansambel Richarda Vadnala, ki je med izseljenci prav znan, je že lani smel tudi za našo televizijo, letos pa bo posnel nekaj skladb za radio. Turistično društvo Novo mesto in Slovenska izseljenška matica sta pripravila koncert tega ansambla v Novem mestu. Po koncertu bodo Vadnalovi fantje igrali in peli še na zabavi, ki bo prav tako na Loku.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Zatiranje Poljakov

(Rusija) zatira Poljake, kolikor more: zadnji čas jih skuša odpraviti iz vseh uradnih služb. Ta država bi rada vse porušila in popravila (potegnila rada vse v razkolno rusko cerkev), kar je v enem kraju krivično, tudi na ruski: ne more biti pravično.

(Nemški mladi cesar) jako rad potuje. Sedaj se na angleškem jako dobro zabava.

Parne (bivši) vodja katoliških Ircev je zgubil po svojem nespodobnem življenju vso verjavo, ali Irči imajo dovolj družih mož, ki bodo zagovarjali njih svete pravice.

(Iz Novega mesta) — Danes se sklepajo šole, gimnazijska in obe ljudski, s sv. mašo ob 8. uri. Vse je sploh dober. Na gimnaziji je med 207 dijakov 21 odličnjakov, prvi red jih ima 139, ponavljali po počitnicah bodo 21, drugi red jih je ujele 22, tretji pa 2. Splošen uspeh je torej res dober. — Ustmeno maturo je delalo od 2. do 4. julija izmed 23 osemosolcev 18. Izmed teh so jo prestali 4 z odliko, 7 z dobrim uspehom, 5 mora ponavljati iz enega predmeta čez dva meseca, dva pa sta pala za celo leto.

(Službo išče) v kakšni prodajalnici na deželi, mlada poštna gospodična. Več pove uredništvo.

(Razdelečev bikov iz deželne podpore nakupljenih) Bikov — plemenjakov murisodolske pasme nakupil je iz deželne podpore podpredsednik c. kr. kmetijske družbe Seung 15, tedaj se je mogel deželni zbor zopet le na nekoliko prošnji, katerih mu je do slej 168 došlo, ozirati. Ker se bode pa v jeseni iz

deželne in državne podpore še precej bikov pingavsko in murisodolske pasme kupilo, bode še mnogo prošnji takrat uslišanih.

(Iz Bleda) — Rad bi vam le kaj veselega sporočal, od tukajšnjega tako rekoč raja kranjske dežele: ali žal, le preveč smo z nesrečami obiskovani. Ni še minulo 15 dni, kar se je zgubil pol tretje letni deček posestnika Zupančiča p. d. Pusta na Pokluki, župnije Gorje. Ker je ne daleč od hiše zelo skalovito, mislilo se je, da se je otrok v pečevju vbil, drugi zopet, — da ga je veliki orel vzel. Zadržnje je pa neverjetno, prvič: ker jih tu ni, drugič: moral bi vpijete njega oče slišati, kateri je ravno o taistem času 40 korakov oddaljeni mlaki svojo živino napajal gnal. Predzadno nedeljo zbralo se je čez 60 oseb na čelu zandamerijske patrolne, kateri so celo Pokluklo preiskali — ali žal zaman. Ugibljaje se različno. Bodemo videli, kaj sodnija na dan spravi, ako se ji bode posrečilo.

(Iz Sent-Jernej) — V nedeljo dne 28. junija počastil nas je s svojim pohodom vrli „Dol. Sokol“ s meščansko godbo in obilo gostov iz Novega Mesta, Kostanjevice, Krškega in drugih bližnjih ter daljnjih krajev. Uže vest o nameravanem izletu nas je razveselila, še bolj pa dan 28. junija, ko smo imeli priložnost občevati z vrliimi „Sokol“, čuti lepo ubrano petje in godbo, dopala nam je povsem telovadba, bodisi proste vaje na drogu in bradli: dosti smehu vzbudila je igrica: „Ponesrečena glavna skušnja.“

(IZ DOLENJSKIH NOVIC, 15. julija 1891)

IZ
SPOMINOV
STANETA
SEMIČA —
DAKIJA

Najboljši so padli

13.7.1942: Žužemberk prvič osvobojen

Zri sem na prizorišče in vedel sem, da boj še ni končan. Fašiste je bilo mnogo težje pripraviti v paničen beg kot ostale italijanske vojake. Bili so zagriti, fanatični. Naši bi morali biti v dokončnem obračunu prevladali. V tem trenutku sem se spomnil dveh dosežanih bojev z Italijani in do so bili boji s fašisti vedno trdovratnejši. Zato smo, če smo naleteli na fašiste, penadoma in silno napadli, toda čim hitreje tudi zapustili bojišče, če se je le dalo.

Preživeli fašisti so bežali proti reki Krki in mnogi so poskakali v vodo ali pa se poskrili v grmičevje in ločje na obrežju. Nenadoma sem opazil, da tudi ob vodi nekdo preganja in lovi fašiste. Nisem vedel, pa tudi misliti si nisem mogel, kdo bi to bil. Šele zvečer so mi povedali, da je to bila druga četa našega bataljona.

Spet sem videl, kako so moji borci preganjali bežeče fašiste: vedel sem, da sta tako ukazala komandirja in tudi, da bodo vse orožje in vso opremo, ki so jo odvrli fašisti, pobrali. Ta taktika se mi je zdela sicer pravilna, a so jo začeli prepozno izvajati. Medtem ko so podli bežeče fašiste, so zancemirali svoj borbeni, jurišni razpored in se preveč razvlekli. To je trajalo dobro uro in pol, medtem pa so prihili na pomoč fašisti iz postojanke Krka. Približevali so se v strelch, zato so naši morali zapustiti bojišče. Tako jim ni uspelo pobrati italijanskega orožja, temveč le svojega padlega tovariša in tri ranjene. Med ranjenimi je bil tudi komandir Sulo, Italijani so imeli v tem spopadu 80 mrtvih in ranjenih. Ker se niti zaradi prihoda novih fašističnih sil niso mogli umakniti čez Krko, so morali obiti italijansko postojanko v Zagradcu ter so reko Krko prešli šele med Zagradcem in Žužemberkom in se umaknili proti Ambursu, Ranjenec so potem prepeljali v našo zasilno bolnišnico pri Smuku.

Ko sem opazil, da se naši umikajo proti drugi strani, ne čez Krko, temveč proti Zagradcu, sem odhitel naprej. Okoli šeste ure sem dohitel obe četi in jima ukazal, naj oddeta proti Žužemberku, natančneje: na območje med Malimi Laščami in Smuko, Semkaj je prispel tudi ostali del Zahodnodolenjskega odreda. Tako sva se dogovorila s komandantom.

Na ukaz Glavnega poveljstva, da bom moral združiti ves svoj bataljon in da bo treba čimprej ustanoviti novo udarno brigado, sem mnogo mislil in kot naroceno je prišel ukaz, da moramo napasti Žužemberk; tako sem dobil v sestav še Efenkovo četo, ki je postala četrta četa našega bataljona. 12. julija sem se odpravil po tretjo četo, ki je pomagala Duletovega bataljona v Kompoljah. V Zvirčah sem se v gostini sestel z Nikom Šitnikom — Borisom Nikčem, ki je se prav tako pripeljal tja na motornem kolesu.

Prva četa Tomšičevega bataljona, ki je že 8. julija odšla na pomoč Zahodnodolenjskemu odredu proti Žužemberku, je bila v sestavi s tem odredom zelo borbeno in iznajdljivo. Najbolje je borce pekilo, kako bi prišli do težkega orožja, s katerim bi lažje razbijali italijanske bunkerje, med njimi tudi Žužemberk.

Zavezje Žužemberka ni bila samo želja Glavnega štaba, temveč tudi ukaz. A kako priti do njega? Leži na hribčku nad reko Krko, sredi vasi je stara grajska utrdba. Kako se ji približati, da nas ne bi opazili? In samo s puškami in mitraljezi tem starim, močnim zidovom ne bi bili kos, pa tudi borci niso bili dovolj v bližini.

Kot mnogokrat je tudi tu prišla do izraza partizanska iznajdljivost. Sklenili so, da si bodo sami naredili top. Imenovali so ga „parttop“ — partizanski top. Bil je v primerjavi z današnjim modernim orožjem prav smešen, vendar so bili nanj izredno ponosni. Preveč bi bilo, če bi podrobneje opisoval, kakšen je bil videti in kdo vse je sodeloval pri izdelovanju, pa tudi — priznam — mnoge podrobnosti so mi že ušle iz spomina, zato le na kratko o tem našem partitopu. Navadno železno cev so položili na podstavek, ki so ga utrdili, na koncu cevi pa so pritrdili nekaj „upaljač“, na dno cevi so natresli raztrleho, ki so ga nabrali iz nerazstreljenih granat, ki jih je bilo povsod dovolj, z zgornjega konca pa so potisnili v cev italijansko granato.

Vse je bilo nared, in ko so prvič izstrelili, se je zgodilo drugače, kot so predvidevali. Počilo je, se strašno zakadilo in granata ni poletela proti Žužemberku, temveč razsela vse in vse skupaj je potem prišlo nekje na koncu vasi v Žužemberku. Načrt je spodletel, toda strašno eksplozija je Italijane v postojanki le prestrašila, ostanki partitopa pa so bili videti kot nekakšna mina in niti Italijani niti civilisti se nekaj časa niso upali približati ostankom našega partitopa. Na ta račun je bilo med partizani dokaj veselih uric in smeha.

A z mislijo na napad na Žužemberk nismo prenehali. V noči od 12. na 13. julij je ves bataljon začel obkoljevati Žužemberk. Dve četi sta prešli most na Krki, da bi s te strani napadli Žužemberk, tretja četa pa je zavzela položaje Gradenc — Marince vas. Najtežje nalogo je prevzela Efenkova četa. Na Dvoru je prekorajčila Krko, začela obkoljevati Cvibelj, hkrati pa je zaprla pot, ki vodi iz Novega mesta v Žužemberk. Okoli sedme ure zjutraj sem z motornim kolesom pridrel za Efenkovo četo, ki se je že povzpela na Cvibelj. Toda noben strel ni padel z italijanske strani. Kaj je z njimi? Zakaj so utihili? Kaj nam pripravljajo? So se morda zabarikadirali in nas nameravajo sami napadeti? Hotel sem se prepričati, zato sem se previdno približeval prvim hišam in obstal na ovinku. Vse je bilo nekako čudno. Z Efenkom sva bila presenečena. Tedaj sem pa opazil, da so njegove patrolne z vrha Cvibljah mahale, pa tudi druge izvidnice so začele zapuškati položaje in se približevati hišam. Rafal, ki so ga izstrelili borci Efenkove čete, je zarezal v jutranjo tišino. Toda tudi nanj ni bilo odgovora? Kaj je? Kje je italijanska posadka? Vžgal sem motor in se pognal v središče mesta. Sredi trga sem naredil nekaj krogov. Nihče me ni vznemirjal, Žužemberk je bil prazen. Tudi v gostini sredi trga mi nihče ni vedel povedati, kaj se je zgodilo in kje so Italijani. Bili so vsi prestrašeni, ko so slišali rafale in eksplozijo partitopa.

In že so se približale prve naše patrolne, ki so obklopile mesto. Ker se nisimo vedeli, kje so Italijani, sem ukazal četam, naj se ne zbirajo sredi mesta, temveč naj ostanejo še naprej na svojih položajih in naj zavarujejo ceste, ki vodijo v mesto, da nas Italijani ne bi ujeli v past, v katero smo se hoteli podati sami. Čete so, čeprav izmučene, izpolnile moj ukaz in se vrnile na položaje, hrano pa smo dobili iz prvih obrobnih hiš Žužemberka.

Žužemberk je bil osvobojen. To je bilo 13. julija 1942. In kaj je bilo z Italijani? Ko so opazili, kako obkoljujemo njihovo postojanko, so posedli na tovarnjake, ki so jih v varstvu dveh manjših tankov odpeljali že ponoči v Novo mesto. Ker smo se mi tedaj šele razporejali za napad, jih nismo opazili.

Novico, da je Žužemberk osvobojen, je kurir ponesel z motornim kolesom Glavnemu štabu. In ponosno sem v poročilu naglasil, da so Žužemberk osvobodile enote Proletarskega bataljona Toneta Tomšiča.

POTA IN STRAŠNOST

Dežurni poročajo

VOLČJAK Z NEZNANEC — Prejšnji teden je Jožetu Primcu iz Muhabera izginil pes. Prepričan je, da so mu volčjaka, na katerega je bil zelo ponosen, ukradli. Tatvino je bil prijavi milici.

PREGLOBOKO POGLEDAL V KOZAREC — Na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu se je minuli teden nedostojno vedel Milan Perko, delavec SGP Pionir. Mera je bila polna, ko je pretepel Gorana Purebra. Milčiči so ugotovili, da je vse to počenjal najbrž zategadelj, ker je pregloboko pogledal v kozarec. Odvedli so ga s seboj in ga pridržali do izteznitve.

MIMOGRDE SE KOKOŠI — Cigani iz Zabjeka so pred kratkim obiskali Antona Kokalja v Veliki Bučni vasi. Da to ni bil prijateljski obisk, je Kokalj ugotovil po njihovem odhodu: mimo grde so mu odnesli dve kokoši.

VLOM V DELAVNICO — Stane Fabjan z Dolnje Težke vode je na postaji milice v Novem mestu prijavil, da so neznanec — najverjetneje v noči na 24. junij — vlomili v njegovo delavnico in odnesli najrazličnejše orodje. Povedal je, da je oškodovan za 7000 din.

Z NOŽEM ZABODEL OČETA — Zgodilo se je 27. junija zvečer v ciganskem naselju Huje pri Trebnjem. Močno vinjena sta se sprla Valentin Brajdč in njegov sin Ferdinand. Med glasnim prepiranjem in priverjanjem je Ferdinand iz žepa potegnil nož in z njim zabodel očeta v vrat in oko. Huje ranjenega očeta so odpeljali v novomeško bolnišnico, sina pa so prijavili javnemu tožilstvu.

OKRADENA NA POČITNICA — Junija je bila pri Ani Novak v Gotni vasi na počitnicah hči njene prijateljice Franciška Radičević, ki je s seboj prinesla tudi tranzistor in gramofon. Nekega dne ob koncu meseca pa tranzistorja in gramofona ni bilo več v hiši. Novakova je ugotovila, da je oboje izginilo z neznanecem, ki je v hišo vlomil tako, da je z vhodnih vrat odtrgal ključavnico.

POBESNELI LJUBLJANČANI — Skupina mlajših Ljubljancev, v kateri sta bila tudi Pavel Pitako in Rafael Rudolf, se je pred kratkim v Smarjškem Toplicah zelo nesramno vedla. Ko so se opili, so začeli razbijati po oknih kopalnice, nato pa eno okno odprli in skozenj zmetali v bazen stole, mize, leste in posodo za smeti. Vse to so počenjali pozno ponoči, ko so gostje že dolgo počivali. Delavci zdravilišča so jih opozorili na red, le oni pa so jim odgovorili s pretepom. Milčiči so sicer takoj odhiteli tjakaj delat red, vendar so jim razgrajali, razen Pitaka, ušli. Pavla Pitaka so odpeljali v novomeško zapore.

HUMORESKA

Tole pa ni zate, poba

Sirena je zatulila konec dela in skozi tovarniška vrata se je vsula reka delavcev. Razhajali so se na vse strani in nekaj jih je stopilo na avtobus, ki je čakal, da tiste iz oddaljenih krajev odpelje proti domu. Med njimi je bil tudi šestnajstletni Franček. Utrujen je bil od dela, pa je bila pred njim še slaba ura vožnje, potlej pa še ura hoda v hrib.

Avtobus je veselo šklepetal po razdrapani cesti. Nekateri od potnikov so dremali, drugi so se pogovarjali, Franček pa se je udobno zleknil v svoj sedež, potegnil iz žepa revijo v stripih in se je pogledal v sila zanimive zgodbe. Nenadoma mu je nekdo potegnil revijo iz rok. Začuden je pogledal in videl sprevoznika, ki se mu je režal.

„Tole pa ni zate, poba. Premlad si še za take reči. Ko sem bil jaz v tvojih letih, sem bral sveto pismo. Ti pa kar strip...“

„Vrnite mi, prosim, revijo,“ je prosil Franček in z očmi prosil sopotnike za pomoč. Ti pa so se le smejali.

„Ne dam ti nazaj, fant! Ko zrasedeš, prej pa ne.“ In sprevoznik se je obrnil, šel k šoferju in se za fanta ni več zmenil.

Preden je izstopil, je Franček vnovič poskusil srečo, a brez uspeha. Zalosten je rinil po hribu navzgor in premišljal, kako bi dobil vsaj denar nazaj...

Nagrada za naš „Kolesarski krožek“

Film je izdelala republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu, »veliki pokal« pa je dobil v hudi konkurenci, saj je tekmovalo 72 filmov

„Kolesarski krožek“ je edini jugoslovanski prometni film, ki je bil na nedavnem mednarodnem festivalu v hrvaškem glavnem mestu nagrajen. „Veliki pokal“ je mednarodna žirija prisodila še po enemu nemškemu, španskemu, britanskemu in avstrijskemu filmu.

„Kolesarski krožek“ je dobil nagrado v hudi konkurenci, v kateri je za „veliki pokal“ tekmovalo kar 72 filmov. Kajpak je bilo prijavljenih še več, a so mnoge izločili in jih niso prikazovali v uradni konkurenci.

Poleg „Kolesarskega krožka“

je poslala republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu še pet filmov: „Nevarna igra“, „Pionirska prometna služba“, „Nekulturni odnosi v prometu“, „Kaj veš o prometu“ in „Življenje ima prednost“. Dali so jim posebne

diplome.

Jugoslovanski film „Biciklist“ je prejel za vsebino drugo nagrado — srebrno statuo.

Nagrada mednarodne žirije slovenskemu prometnemu filmu „Kolesarski krožek“ je prav gotovo tudi veliko priznanje republiški komisiji za vse njeno prizadevanje na propagandnem področju prometnovzgojne dejavnosti.

Kriv smrti pod Plešivico

Sodišče je ugotovilo, da bi logar Jože Zelenko in njegov sin Matjažek danes še živela, ko bi Stane Šenica lani 26. avgusta peljal drva na tovarnjaku z nepokvarjenimi zavorami — Huda malomarnost

Stane Šenica iz Meniške vasi je kriv za hudo prometno nesrečo, ki se je zgodila lani 26. avgusta na gozdni cesti pod Plešivico in zahtevala smrt 34-letnega Jožeta Zelenka, revirnega logarja iz Smihela pri Žužemberku, ter njegovega komaj dve leti starega sina Matjažka. To je na glavni obravnavi ugotovilo novomeško okrožno sodišče in Šenico obsodilo na leto in šest mesecev strogega zapore.

Kot smo lani 3. septembra že poročali, je Šenica tistega dne vozil s Plešivice tovarnjak TAM 5000, naložen z 8 kub. m naklanih metrskih drv. Z njim se je peljal tudi delavec Drago Župevec iz Straže. Na ovinku 2,5 m široke ceste, ki ima v dolino tudi do 14 odstotkov padca, je nenadoma zagledal mopedista, ki se je z dvema otrokoma peljal naproti. To je bil revirni logar Jože Zelenko; pred seboj je imel komaj dvehletnega sina Matjažka, za seboj pa sedemletnega sina Jožeta. Šenica je zaviral z ročno zavoro, ker je bila nožna pokvarjena, vozila pa ni mogel ustaviti: težko naloženi tovarnjak je pregazil moped, Zelenko in njegov mlajši sin sta izdihnila na kraju nesreče, medtem ko se je sin Jože, ki je sedel za očetom, vrnil domov nepoškodovan.

Šenica se je pred sodniki zagovarjal, da je imel tisti dan na vozilu vse zapore v redu in da je hibo na njih ugotovil šele, ko je hotel pred srečanjem z Zelenkom tovarnjak zavreti in ga, ker srečanje na ozki cesti ni bilo možno, tudi ustaviti. Po izpovedbah prič pa je imel Šenica dan dan težave z zavorami že prej in je uporabljal ročno zavoro. Našli so tudi izpraznjeni kantici za zavorno olje, ki ju je Šenica odvrnil, kar je bil tudi dokaz, da ga zapore niso hotele ubogati.

Sodišče se je prepričalo, da je nesreča s tako hudimi posledicami nastala zaradi grobe malomarnosti Šenice, zato je obtožencu tudi tako strogo sodilo.

Sodišče se je prepričalo, da je nesreča s tako hudimi posledicami nastala zaradi grobe malomarnosti Šenice, zato je obtožencu tudi tako strogo sodilo.

Boj s sekiro in koso

29. junija je prišel na postajo milice v Ribnici Ivan Vesel iz Sinovice pri Sodražici in povedal, da sta ga medtem, ko je delal na njivi, zmerjala sovaščana Franc Ivanc in njegov brat Ivan.

Trdil je, da sta oba kričala nanj, zato se je umaknil najprej domov, potem pa na neko drugo njivo. Tudi tam ni imel miru. Franc Ivanc je stekel s sekiro proti njemu in kričal, da ga bo seškal. Vesel je začel bežati.

„Ko pa nisem mogel več teči,“ je povedal Vesel miličnikom, „sem se ustavil in v silobranu s koso udaril po Ivancu. Nato je pritekel še njegov brat Ivan Ivanc in prijel za sekiro, češ da me bo ubil. Vendar sta na srečo posredovala moja žena in sin. Ivancu mi večkrat grozita, da me bosta ubila.“

Milčični bodo zadevo raziskali. Ne bo prvič, da se bodo ti sosedje srečali tudi pred sodnikom.

Zaradi žeje oropal otroka

Za napad na 10-letnega Stanka Jakoša je bil Edo Završnik iz Lapušnika obsojen na šestnajst mesecev strogega zapore — Zavrženo dejanje

Edo Završnik iz Lapušnika pri Šentjanžu je bil pred kratkim obsojen na leto in štiri mesece strogega zapore. Obtožen je bil ropa, ki ga je storil letos 3. marca. Tedaj je približno sto metrov od zadružne trgovine v Šentjanžu napadel 10-letnega Stanka Jakoša in mu s silo iztrgal denarnico z 210 din gotovine.

Završnik je na sodišču zatrjeval, da ga je k temu dejanju privedla nezgodna žeja. Deček je prišel za njim v trgovino, in ko je kupoval bonbone in svinčnike, je pri njem videl precej denarja. Takoj je sklenil, da mu bo ga vzel. Zato je trgovino zapustil takoj za fantom. Že po sto metrih hoje ga je dohitel in zahteval denar. Deček mu ga seveda ni hotel dati, zato mu ga je Završnik vzel. Ni pa uporabil sile. V denarnici tudi ni bilo 210, ampak le 60 din.

Sodišče je zaslišalo tudi dečka. Govoril je tako prepričljivo, da je bilo precej jasno, da se dogodek le ni tako odvijal, kot ga je prikazal obtoženi. Tako je Završnik dečka,

še otroka, najprej napadel: zgrabil ga je tako trdo, da je fantu zlomil oziroma skoraj zdrobil svinčnik. Fantova mati in sosed Jože Sešek pa sta potrdila, da je bilo v denarnici res 210 din.

Završniku so sodili po obtožbi. Pri odmeri kazni so upoštevali, da je bil že kaznovan. Še zlasti pa je sodišče upoštevalo zavržnost tega dejanja (odrasli napadel otroka).

Bivši šolarji razgrajali

Razbijali so šipe in ovirali zabavo učiteljev ter osmošolcev ribniške osemletke

Ribniški milčiči so nekatere mladince, ki so 15. junija motili ključno zabavo učencev osmih razredov osemletke, že odkrili, druge pa še iščejo. Zabava je bila v telovadnici stare šole. Mladinci, ki zaradi slabega znanja niso uspešno zaključili osemletke in so šolo zapustili, ne da bi jo končali, so se hoteli masčevati učiteljem. V okna telovadnice so metali kamenje in razbili več šip. Skozi razbite šipe so metali v telovadnico koprive, v sosednji tehnični delavnici pa so sneli okno in ga vrgli v delavnico.

Mladi razgrajali so se nesramno vedli tudi do članov učiteljskega zbora, ki so skušali napraviti red.

Med razgrajali so mladinci, ki so

zapustili šolo že lani ali prej. Zanimivo je, da prihaja do takih izgrediv že več let zapored, in sicer vedno ob poslovnih zabavi osmošolcev.

P-e

KJER AMERIKAN LEŽI — Rihard Romih z Otočca je bil nemalo presenečen, ko je 28. junija na Gotlibovem kozolcu na krmi našel potni list na ime ameriškega državljanca Johna Leonharda Luicka. Ko je dokumente „slepca“ prenočeval na krmi prinesel na postajo milice v Novo mesto, so se tudi tam začudili. Kako se ne bi, saj do zdaj še niso slišali, da Američani spijo tudi na kozolcih.

NADALJEVANJE IN KONEC RAZPRAVE ZOPEK MARJANA GRMOVŠKA

Za poskus uboja: štiri leta strogega zapore

Strokovnjak za razstreliva je ugotovil, da na Mali Loki ni bila podtaknjena raketa s smodnikom, ampak mina z močnim eksplozivom, najverjetneje kamnefitom — Tudi sprožilni mehanizem je »atentator« na svojo bivšo ženo sam izdelal — Načrt za dejanje je koval dalj časa

Okrožno sodišče v Novem mestu je spoznalo 42-letnega Marjana Grmovška za krivega za poskus uboja svoje bivše žene in treh otrok in ga obsodilo na štiri leta strogega zapore. Pri odmeri kazni so sodniki upoštevali, da je Grmovšek invalid in tako prizadeta osebnost ter da dejanje ni imelo najhujših posledic. Obtoženi bo do pravomočnosti sodbe ostal v priporu.

Kot smo obširneje poročali že pred štirinajstimi dnevi, je Grmovšek priznal, da je nastavl eksplozivno telo, ki je letos 26. marca jutraj eksplodiralo na vhodnih vratih v stanovanje njegove bivše žene Angele

Grmovšek na Mali Loki pri Trebnjem. Trdil pa je, da je bila tista reč raketa, ki jo je našel med odpadnim materialom v Ljubljani. Sodišče pa je že tedaj posumilo, da bi mogla s smodnikom polnjena raketa povzro-

Ne kje ne kdaj!

Ni skrivnost, da smo opustili dosednji način kontrole, ko smo cesto nadzorovali po nekem voznem redu. Če je možno, delamo zdaj v skupini več milčičnikov, v raznih krajih in času, tako da udeležencem prometa ne ve, kje in kdaj ga ustavimo. Pri delu sodelujejo tudi milčičniki v civilu, s civilno registriranim avtomobilom. Opazujejo kršitve in jih sporočajo miličnikom v uniformah, da ukrepajo. Najbolj pazimo na nepravilno prehitivanje, ker je zaradi tega največ prometnih nesreč in so posledice najhujše; v nesreči pa so prizadeti tudi ničesar krivi ljudje. Zato naj se vozniki ne čudijo, če jih bomo ustavili in jih opozorili na prekršek, storjen tam ali kje drugje. Menim, da ni potrebno naštevati, kaj vse lahko milčičnik zahteva in kako ukrepa proti vsakomur v prometu, ker to vsi že bolj ali manj

vedo. Dolžnost udeleženca prometa je, da upošteva zahteve milčičnika, ki ukrepa po zakonih in pooblastilih.

Ukrepi miličnikom so spremenjeni tako, da ni več toliko opozoril kot do sedaj. Opozorila bodo sledila le tedaj, ko kršitev še ni storjena, ali v drugih izjemnih primerih. Ko je prekršek storjen, bo izrečen ukrep.

Dobili smo nov republiški zakon o varnosti cestnega prometa. V veljavi je od 19. t. m. in ima več novih kazenskih določb. Kaj vse zajema, ne bi navajal, saj ga bo moral poznati vsak udeleženec prometa.

Se vedno imamo težave z nekaterimi vozniki, ki zavestno ali iz nezaupanja povzročajo neugodno prometno stanje in s tem ogrožajo druge. Krivde ne priznajo, češ saj se ni nič zgodilo. Naj opozorim vse, da smo milčičniki na cesti zato, da nadziramo promet, da z ukrepi zmanjšujemo število nesreč in omogočimo varen in neoviran promet. Če pa se že zgodi prometna nesreča, ima zadnjo besedo sodišče ali sodnik za prekrške, ne pa milčičnik.

JOŽE PROSINEČKI

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: Z NOVIM AUSTINOM V STEBER — Novomeščan Darko Molan je 1. julija vozil novo in še neregistrirano vozilo austin 1300 proti železniški postaji v Bršlinu. Pri stavbi cestnega podjetja ob Ljubljanski cesti ga je zaneslo, odbilo in zasukalo, da je zadel z zadnjim delom steber ograje. Škodo so ocenili na 8000 din.

NOVO MESTO: S FIČKOM GA JE ZANESLO — Leopold Novak z Jablana je 30. junija vozil fičko iz Bršlina v Novo mesto. Na nepreglednem ovinku ga je zaneslo na levo stran ceste, koder je tedaj naproti pripeljal z osebnim avtom Stanko Vovk iz Jugorja. Vozili sta trčili druga v drugo, gmotne škode pa je za 8000 din. Voznika in sopotnik Jože Žagar iz Mačkoveca so bili lažje ranjeni.

MAČKOVEC: ZMOTO PLAČAL Z NESREČO — Jože Pavec iz Gorence vasi je 30. junija zapeljal z avtomobilske ceste na priključek v Mačkovcu tovarnjak. Nenadoma je naproti pripeljal z osebnim avtom zagrebški voznik Danko Gikić, ki se je bil zmotil in zavil na enosmerni del ceste. Zaradi tega je prišlo do trčenja. Gmotno škodo so ocenili na 3000 din, Gikić pa je zmoto plačal tudi z nekaj odrgninami.

METLIKA: NESREČA PRI KOPALISCU — Francoski voznik Rene Aldo Rivoira je 30. junija vozil osebni avto od Metlike proti Jurovskemu brodu. S stranske poti pri kopaliscu se je s fičkom pripeljal Niko Viktorovski. Voznika sta močno zavrla, vendar je bilo že prepozno. Močnejše sta se zaletela, pri čemer je nastalo za 6000 din škode, poleg tega pa ima Viktorovski tudi poškodovan kolk.

OTOČEC: PREHITEVAL, KJER NE BI SMEL — Stjepan Borošak iz Krapinskih Toplic je 29. junija na avtomobilski cesti pri Otočcu kljub neprekinjeni črti prehitel tovor-

njak. Zapeljal je v „škarje“ in silovito treščil v tovarnjak, ki ga je naproti pripeljal zagrebški voznik Markam Kondić. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din. Pri trčenju si je voznik Borošak huje poškodoval glavo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

ŠE O NESREČI NA VRHPEČI — 24. junija smo na tej strani poročali o prometni nesreči na Vrhpčici. S pismom uredništvu se je oglasila prizadeta voznica osebnega avtomobila Bogomila Hude iz Ljubljane. Trdi, da se je nesreča zgodila takole: 20. junija je Hudetova z zmerno hitrostjo vozila po desni strani ceste iz Trebnjega v Mirno peč. Pri Vrhpčici se je v sprednji del njenega avta zaletel s kolesom 9-letni Anton Makše. Voznica je avto pred trčenjem ustavila. Ponesrečeni kolesar ni prišel pod avto, ampak ga je vrglo v živo mejo ob cesti, kolo pa je obležalo pred avtom.

GRM: USODNI OVINEK — Aleksander Stukelj iz Kota pri Semiču je 29. junija jutraj vozil osebni avto zastava 1300 od Gradca proti Metliki. Cesta je bila mokra. Na ovinku pri Grmu ga je začelo zanašati. Zapeljal je v jarek in se po nekaj metrih take vožnje nekajkrat prevrnil, nato pa se ustavil v grmovju. Oba s sopotnikom sta dobila lažje poškodbe. Vozilo je precej razbiti, saj so gmotno škodo ocenili na 10.000 din.

OTOČEC: ČEZ PREPOVEDANO CRTO — Voznik tovarnjaka Vladimir Hanjalić iz Sarajeva je 28. junija na avtomobilski cesti pri Otočcu prehitel osebni avtomobil Ljubljanačana Stefana Lasana čez neprekinjeno belo črto in zapeljal v škarje, ker je naproti drvel neki avtomobil. Hanjalić se je hotel spet uvrstiti za Ljubljanačana, pri tem pa ga je njegov avto oplazil in zrinil s ceste na travnik. Gmotno škodo so ocenili na 2500 din.

čiti tolikšno razdejanje. Ker ni vedelo natančno, kakšne vrste je bilo eksplozivno telo in kakšno rušilno moč je imelo, je sklenilo razpravo prekiniti, v nadaljevanju pa predvsem zaslišati strokovnjaka za razstreliva.

Tako se je 17. junija prekinjena razprava nadaljevala spet 29. junija, kot priča pa je nastopil še napovedani strokovnjak. Ta je takoj pobil obtožencevo trditve, da je bila na Mali Loki nastavljena raketa. O

kakšnem takem eksplozivnem telesu sploh ne more biti govor, je menil, saj posledice jasno kažejo, da je bil uporabljen eksploziv z veliko rušilno močjo. Po njegovem mnenju je storilec za to dejanje uporabil vsaj 200 gramov eksploziva, najverjetneje kamnetita; o tem da so ga prepričale posledice na kraju eksplozije, ki je imela moč okoli 230 konjskih sil. Za sodišče je bil to dovolj tehten dokaz proti obtožencevi trditvi, da je hotel svojo bivšo ženo le zastrašiti.

GOSTINSKA ŠOLA NOVO MESTO

ki posluje kot srednja poklicna šola v okviru
Šolskega centra za gostinstvo Novo mesto,

Društveni trg 1

razpisuje
za šolsko leto 1971/72

sprejem večjega števila učencev za poklic

KUHAR in NATAKAR

Solanje traja tri šolska leta in obsega: pouk družbeno-jezikovnih in strokovnih predmetov, pouk praktičnega dela in strokovno prakso.

Pogoji za vpis v prvi razred šole so:

- dovršenih 8 razredov osnovne šole
- starost do 18 let
- telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja oziroma natakarja

Za vpis naj se kandidati prijavijo pisмено najkasneje do 25. avgusta 1971 na obrazcu 1,20, ki ga je izdala Državna založba Slovenije in ga lahko kandidati kupijo v knjigarnah in papirnicah. Prijavo za sprejem je treba kolkovati v znesku 1,00 din.

Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- spričevalo o dovršenem 8. razredu osnovne šole
- zdravniško spričevalo
- po možnosti izpis iz matične knjige rojstev
- osnovna šola pa naj pošlje mnenje glede poklicne usmeritve kandidata

V zvezi z izdajo zdravniškega spričevala je potrebno, da zdravstveni organi izvršijo pregled, ki ustreza zahtevam gostinske panoge.

Vsi učenci prejemajo v času pouka praktičnega dela in strokovne prakse nagrade v skladu z načeli nagrajevanja učencev gostinske stroke na našem območju. Učenci, ki so doma izven Novega mesta in želijo stanovati v internatu, naj se obrnejo s posebno prošnjo na Dijaški dom Majde Silc. Smihel pri Novem mestu, najkasneje do 31. julija tega leta.

Podrobnejše informacije daje Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, telefon 21-527.

Svet osnovne šole narodnega heroja Martina Kotarja, Šentjernej

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

za nedoločen čas

POGOJ:

- srednja strokovna izobrazba in 2 leti prakse ali
- nižja strokovna izobrazba in 10 let prakse

Nastop službe s 1. septembrom 1971.

Prijavo je treba nasloviti na razpisno komisijo pri osnovni šoli narodnega heroja Martina Kotarja, Šentjernej, najpozneje v 15 dneh po objavi razpisa.

Stanovanjsko in komunalno podjetje Brežice

razpisuje

delovna mesta učencev v gospodarstvu naslednjih strok:

- slikopleskarska — 3 učenci
- vodovodnoinštalaterska — 2 učenca
- mizarska — 1 učenec

Ostali pogoji so na vpogled na sedežu podjetja. Prošnje se sprejemajo do 25. julija 1971.

Upravni odbor sklada

»JOŽE SLAK-SILVO« OBČINE TREBNJE

razpisuje na podlagi 22. člena statuta sklada

POSOJILA ZA IZOBRAŽEVANJE

Na razpis se lahko prijavijo tisti učenci in študentje občine Trebnje, ki dosegajo odlične učne uspehe in živijo v slabih gmočnih razmerah, izjemoma pa tudi tisti, ki dosegajo vsaj dobre učne uspehe, živijo pa v izredno slabih gmočnih razmerah.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po razpisu.

Prošilec mora prijaviti priložiti dokaz o zadnjem učenem uspehu in mnenje šole, ki jo je obiskoval. Prošenj brez teh dokazil upravni odbor ne bo reševal.

Kadrovska komisija pri GG BREŽICE

razpisuje naslednje

ŠTIPENDIJE:

- 1 na gozdni fakulteti
- 3 na gozdni srednji šoli
- 1 na geodetski srednji šoli

Interesenti naj vložijo prošnje na gornji naslov z navedbo uspeha končane šole, ki je pogoj za vpis ter premoženjsko stanje.

Rok za vlaganje prošenj je do 30. julija 1971.

»NOVOTEKS«, Novo mesto

RAZPIŠUJE

za šolsko leto 1971/72 naslednje

ŠTIPENDIJE:

1. FNT oddelek za tekstilno tehnologijo
2 štipendiji

2. TEHNIŠKA TEKSTILNA ŠOLA

- a) predilski oddelek — 1 štipendija
- b) tkalski oddelek — 1 štipendija
- c) kemijski oddelek — 1 štipendija
- d) konfekcijski oddelek — 1 štipendija
- e) pletilski oddelek — 1 štipendija

3. EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
3 štipendije

Pod točko 1 in 2 imajo prednost moški kandidati, pod točko 2 a kandidati iz območja občine Metlika in pod točko 1 iz dolnjskega območja

Višina štipendij je določena po pravilniku o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju.

Prošilci naj prošnji priložijo zaključno spričevalo ali potrdilo o do sedaj opravljenih izpitih z ocenami, kratak življenjepis in potrdilo o premoženjskem stanju.

Prošnje sprejema kadrovska komisija tekstilne tovarne NOVOTEKS, Novo mesto, do 20. julija 1971.

HITRO, KVALITETNO IN POCENI

vam nudimo v servisu in obratu:

- servise preglede in popravila vozil v garancijski dobi:

ZASTAVA, RENAULT, TAM

- vsa večja in generalna popravila osebnih vozil: ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL
- kleparska in avtoličarska dela
- lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvožja in uravnoteženje koles
- nudimo ključavničarske, strgarske in varilske storitve

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK!

PRIPOROČAMO PREDNAROČILA

na tel.: (068) 21-243

Turistično društvo

OTOČEC — ŠMARJEŠKE TOPLICE

RAZPIŠUJE tekmovanje za lepo urejeno okolico stanovanjskih hiš in kmečkih domačij na območju Družinske vasi, Šmarjeških Toplic, Šmarjete, Zbur, Dobruške vasi, Dobrave, Šentjerneja, Maharovca, Gomile, Bele cerkve, Kronovega, Otočca in Lešnice z v tem razpisu navedenimi nagradami. Predvideno je po sedem nagrad za vsako skupino. Ocenjeno bo:

- a) najlepše urejena okolica stanovanjske hiše
- b) najlepše urejena kmečka hiša in gospodarsko poslopje

- 1. nagrada 400,00 din
- 2. nagrada 350,00 din
- 3. nagrada 300,00 din
- 4. nagrada 250,00 din
- 5. nagrada 200,00 din
- 6. nagrada 150,00 din
- 7. nagrada 100,00 din

Komisija bo ocenjevala opisano področje v začetku avgusta. Po zaključku dela komisije bodo objavljeni izidi tekmovanja in bodo nagrajenci prejeli nagrade.

REMONTNI ZAVOD BREGANA

BREGANA pri Somboru, tel. 88-226, 88-206

Razpisna komisija razpisuje

NATEČAJ

za izpopolnitev vodilnih delovnih mest v oddelkih:

1. tehnične priprave
 2. varjenih posod in konstrukcij
 3. nove proizvodnje
 4. za razvoj in analizo programa
 5. gospodarsko-računskega sektorja
- in oglašuje zasedbo naslednjih delovnih mest:
6. referent v oddelku marketinga
 7. pravni referent
 8. skladiščnik — prodajalec v servisu
 9. skladiščnik
 10. VK avtomehanik
 11. VK avtoklepar
 12. VK avtoličar
 13. VK avtoelektričar
 14. VK in KV strojni ključavničar
 15. VK in KV strugar
 16. PKV mizar
 17. šef materialnega knjigovodstva

POGOJI:

- za delovna mesta od 1 do 4 inženir strojništva (I. ali II. stopnje strojne fakultete) z najmanj 2 do 5 leti prakse v poklicu
- za delovno mesto pod 5 končana ekonomska fakulteta z 10 leti prakse (natečaj se ponavlja)
- za delovno mesto pod 6 diplomiran ekonomist z 2 do 5 leti prakse
- pod 7 diplomiran pravnik s strokovnim izpitom in z veseljem do dela v gospodarstvu
- pod 8 KV avtomehanik
- pod 9 VVK delavec kovinske stroke
- pod 14 strojni ključavničarji, ki so delali izrecno na orodnih strojih
- pod 17 ekonomist z 2 do 5 leti prakse

Rok za prijave do 10. julija 1971 ali do zasedbe delovnih mest.

Osebnih dohodkov po pravilniku osebnih dohodkov zavoda, stanovanje po pravilniku o delitvi stanovanj v zavodu. Delavcem iz Zagreba je zagotovljen prevoz z zavodovim avtobusom.

Prošnje oddajte (po možnosti osebno) v personalnem oddelku zavoda.

»KOVINARSKA«

tovarna industrijske opreme in konstrukcij, Krško,

objavlja prosto delovno mesto:

administratorja, administratorke

v tehničnem sektorju — oddelku tehnološke priprave dela

Pogoji: dovršena srednja ekonomska ali srednja administrativna šola in dobro obvladanje stroje-pisja.

Zaželeno tudi nekaj prakse ter znanje stenografije in nemščine.

Poskusna doba je tri mesece.

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Plača po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. — S stanovanjem podjetje ne razpolaga.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska služba podjetja. Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

V skladu s pravilnikom o gozdnem redu prepovedujemo

pašo, steljarjenje in kurjenje v gozdnih nasadih Jurenska gmajna, Spodnja in Gornja Koroška gmajna, Vahta in Stopiška gmajna.

Kršilce bomo sodno preganjali in izterjali odškodnino. Gozdno gospodarstvo Novo mesto

Zavarovalnica SAVA,
poslovna enota Novo mesto

ponovno razpisuje prosto delovno mesto

zavarovalnega zastopnika

za zastop: Šmarjeta - Škocjan in okolica.

Lažnoročno napisano vlogo je treba poslati na naslov. Razpis velja do zasedbe.

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

V bodoče SZDL o vsem

To pa je delala »neuradno« tudi doslej

V Kočevju potekajo priprave, da bi sedanje mestno organizacijo SZDL razdelili na več manjših. Nekateri menijo, naj bi bila vsaka volilna enota posebna organizacija oziroma podružnica mestne organizacije. Tako bi člani SZDL lažje razpravljali o vseh zadevah s svojega območja mesta, zaradi česar bi bili množični sestanki SZDL tudi bolj privlačni, kot so sedaj.

Na nedavni seji občinske konference SZDL Kočevje je bil ponovno izvoljen za predsednika Janez Merhar, za tajnika pa Nace Karničnik. Na seji so sprejeli program dela za leto dni, ki zajema utesničevanje načrtov na področju gospodarstva,

družinskih služb in komunalne dejavnosti.

Obsojili so tudi, ker je temeljito pretehtani predlog družbenega dogovora o izobraževanju, štipendiranju in zaposlovanju podpisalo le nekaj manjših delovnih organizacij.

Nekateri so poudarjali tudi poseben pomen delegatskega sistema in vpliv SZDL na vsa dogajanja. Vendar je zelo verjetno to upanje varljivo. Noben »novi sistem« ni ne pomeni, če bomo kljub vsemu po stari navadi delali naprej. Za »stranpota« ni kriv sistem, ampak predvsem ljudje!

J. P.

120 otrok na letovanje

Letovanje bo veljalo preko 60.000 din

30 otrok iz kočevske občine bo od 21. julija do 3. avgusta letovalo v gorskem letovišču Gorje pri Bledu.

DROBNE IZ KOČEVJA

GOSPODARSKE RAZSTAVE NE BO — Na zadnjem sestanku direktorjev podjetij so sklenili, da za proslavo 500-letnice Kočevja ne bo gospodarske razstave. Pravijo, da je bilo načrtovanje te razstave premalo premišljeno. Izračuni so pokazali, da bi bila razstava velika obremenitev podjetij, ki pa ne bi bila komercialno učinkovita. So pa še drugi zadržki.

PRIDNI SOLARJI — Zelenice med osnovno šolo in domom telesne kulture dobivajo vse lepšo podobo. Novo okrasno grmičje se je dobro prijelo. Krožek učencev je pridno skrbel za svoj del parka in tudi upravljal doma telesne kulture, slabše ali nič pa krajevna skupnost na svojih parcelah.

POKUŠNJA RIB — V soboto, 3. julija, so imeli v NAMI brezplačno pokušnjo pečenih morskih rib. Na pokušnjo so bile ribe, ki jih prodajajo v NAMI.

VRSTE PRED TRGOVINAMI, ki prodajajo osnovna živila, so bile v soboto, 3. julija. V Kočevju so vrste pred prazniki že nekaj običajnega.

POČITNIŠKI RIBOLOV se je začel s prvim julijem. Pionirji dobe za 20 din ribolovno dovolilnico.

KOČEVJSKE NOVICE

90 otrok pa od 10. do 24. avgusta v obmorskem letovišču Savudrija.

Vsi otroci, ki bodo letovali, so bili že zdravstveno pregledani in jim je zdravnik predlagal letovanje ob morju ali gorskem območju. Samo letovanje, ki bo trajalo 14 dni, bo veljalo za enega otroka 400 din; če pristejemo še prevoz in plače vzgojiteljev, pa bo stalo na otroka kar preko 500 oziroma za vse otroke preko 60.000 din.

Za 28 otrok bodo plačali vso oskrbo starši. Za 33 otrok bodo plačali starši od 100 do 200 din. Ostali bodo letovali brezplačno. Denar za letovanje otrok bodo razen staršev prispevali še: Komunalni zavod za socialno zavarovanje, svet za otroško varstvo pri TIS občinska skupščina, občinski odbor Rdečega križa in podjetja. Letovanje organizira Občinska zveza prijateljev mladine.

J. P.

Ocena slabosti

V kočevski občini so v teh dneh sestanki osnovnih organizacij ZK, na katerih razpravljajo o »Oceni nekaterih slabosti v našem družbenem in političnem življenju in nalogah komunistov v občini«. »Oceno« je osnovnim organizacijam posredovala občinska konferenca.

Na sestanku organizacije Kidričevega terena so razpravljali še o odnosih znotraj organizacije. V ZK so sprejeli dva mladina (Dragana Stjepića in Bojana Šobarja), dva člana so izključili iz ZK, enega pa izbrisali.

Med drugim so razpravljali tudi o tem, da bi sedanje velike organizacije razdelili na dve ali več manjših.

Potnikom vzeli postajo

Preusmerili promet in ukinili postajališče — Kako časa bodo morali potniki daleč pešati?

Mnogi potniki iz Ljubljanske ceste in Trate v Kočevju se jezijo, ker je bilo po preusmeritvi avtobusnega prometa na Kolodvorsko in Tomšičevo cesto ukinjeno avtobusno postajališče pri občinski skupščini, ki so ga uporabljali. Zdaj morajo »romati« na avtobus do »Petrola« ali avtobusne postaje, se pravi okoli 500 m daleč.

SAP se je pokoril naročilu občinske skupščine o preusmeritvi prometa skozi Kočevje, vendar je hkrati opozoril, da postajališče ne bo urejal. Komisija za varnost prometa je namreč odločila, da postajališče pri železniški postaji zaradi slabe preglednosti ne bi bilo primerno in da naj bo postajališče nekje pri stičišču Tomšičeve ceste in Seškove ulice.

Vprašanje je zdaj, kdo bo tu postajališče uredil oziroma plačal ureditev: občinska skupščina, krajevna skupnost, KOMUNALA ali kdo drug? Vsekakor bi se morali o tem hitro odločiti, saj prebivalcem tega dela mesta ni prijetno pešati tako daleč do avtobusne postaje oziroma do postajališča.

P. C.

Ribnica: izreden učni uspeh

Pričakujejo, da bo po popravni izpitih letos izdelalo osnovno šolo 5 do 6 odstotkov več učencev kot lani

Na osnovni šoli Ribnica in njenih podružničnih šolah Dolenja vas, Sušje in Velike Poljane je letos izdelalo 92,8 odstotka učencev, medtem ko jih je lani (upoštevani so tudi popravni izpiti) 91,7 odstotka. Računajo, da bo letos, ko bodo zaključeni popravni izpiti, izdelalo 5 do 6 odstotkov več otrok kot lani.

Kar 12 izmed 37 oddelkov je doseglo 100-odstotni uspeh. Med njimi je bil najboljši 8. a, katerega razrednik je Dragan Golija. Ta razred je tudi edini v tem šolskem letu dobil kar 4-krat prehodno zastavico za uspeh pri učenju in za vedenje. Po 3-krat so osvojili prehodne zastavice 1. b, 2. b, 4. c in 5. b iz Ribnice, 1. razred iz Dolenje vasi in 1. razred iz Sušja.

ZOBOTREBCI

POČASEN EKSPRES — Iz Oravice v Ribnico je potovalo ekspresno pismo od 25. do 28. junija. Verjetno je ba ribniško turistično društvo, na katero je bilo pismo naslovljeno, dobilo prej, če bi bilo poslano navadno.

SLABE TELEFONSKE ZVEZE so med Ribnico in Novim mestom. Linija je tako preobremenjena, da dobiš zvezo šele po dolgotrajnem klicanju. Mnogi se sprašujejo, kdaj bo bolje.

ZANIMANJE STARŠEV za šolo preneha, čim prinese otrok domov spričevalo. Na zaključne slovesnosti ob koncu šolskega leta pride običajno le malo staršev. Prav bi bilo, da bi jih prišlo več, saj bi tako videli, kaj vse so se učenci naučili tudi izven rednega učenja. Obisk staršev bi tudi šolarje spodbudil, da bi prihodnjic še uspešneje nastopali.

PREDŠOLSKIH OTROK je v vrtcu veliko, prostorov zanje pa malo. Zdaj ima vrtec v Ribnici le 3 oddelke, čeprav bi jih z ozirom na število otrok moral imeti več. Postopno bo le treba najti nove prostore za šolo.

NOVI »PRVČKI« so že vpisani. V Ribnici se jih je nabralo za 4 oddelke, po en oddelke pa jih bo na podružničnih šolah v Dolenji vasi in Sušju. Skoraj vsi »novinci« so obiskovali malo šolo, vsi pa so bili pred vpisom tudi testirani.

REŠETO

Sprejem za najboljšo

Učence najboljšega razreda sprejel predsednik občine, vodstvo šole pa jih je pogostilo

Predsednik občinske skupščine Ribnica Bogo Abrahamsberg je pred kratkim sprejel učence 8. a razreda osnovne šole Ribnica, ki so v pravkar minulem šolskem letu edini 4-krat osvojili prehodno zastavico za najboljši uspeh in vedenje. Razen tega je učence 8. a, katerega razrednik je Dragan Golija, vodstvo osnovne šole pogostilo.

8. a razred je bil vse šolsko leto najboljši. Tudi pri zadnji šolski konferenci je dosegel izreden uspeh, saj so šolanje uspešno zaključili vsi

lepi uspeh. Zahvala zanj gre tudi uvažanju sodobnih načinov učenja in dodatni pomoči vsem učencem, ki so bili te pomoči potrebni. Razen tega so učenci delali in dodatno izpopolnjevali svoje znanje v 14 krožkih, okoli tri četrtine jih je tekmovalo za bralno značko, sodelovali so v najrazličnejših tekmovanjih (matematičnih, »Veseli šoli«, prometni vzgoji itd.), na proslavah in prireditvah itd.

J. PRIMC

Dve leti star sklep

Ribničani ne znajo zamašiti lukenj

Veliko babic (SZDL, občinska skupščina, turistično društvo, KOMUNALA) je bilo pred dobrima dvema letoma poleg, ko se je v Ribnici rodil sklep: »Cesto skozi Ribnico je treba nujno popraviti!«

Tudi tokrat se je uresničil znani pregovor: Veliko babic, kilav otrok. Cesta namreč še vedno ni popravljena.

Cesta skozi Ribnico je zaradi prekopavanja ali posejanja polna kotanj. V njih se ob deževnih dneh nabira voda, ki jo avtomobili pridno škropijo po steh, izločajo in seveda peših, kar povzroča med Ribničani »veliko zadovoljstva in hvale«.

Tisti sklep je bil pred dvema letoma sprejet celo kot nujen. Narejena pa ni bilo nič. Vendar bi lahko cesto popravili z malenkostnimi stroški. Morali bi pri kotanjah le pobrati iz ceste kamnite kocke, luknje zasuti s peskom in nato položiti kocke nazaj.

P. C.

Start kulturne skupnosti

Razpolagala bo s 160.000 din — Potrebe oziroma želje kulturnih skupin so seveda večje

V Ribnici je bila 29. junija ustanovljena kulturna skupnost. Za predsednika 23-članske skupščine je bil izvoljen prof. Jože Kurat, za predsednika 7-članskega izvršnega odbora pa Rudi Brinšek.

Skupščina je sprejela začasni statut kulturne skupnosti, poslovnik o delu skupščine in okvirni program dela.

Razprava je osvetlila številna vprašanja, s katerimi se bo morala ukvarjati kulturna skupnost. Okvirni delovni program, ki temelji na dosedanjih uspehih in realnih možnostih, bo usklajevalo delo vseh umetniških skupin: besedno, likovno, glasbeno in filmsko umetnost ter etnografsko dejavnost.

Kulturna skupnost bo pobudnik za ponovno oživitve dela domačih gledaliških skupin, za poživitev gostovanja poklicnih gledališč, za organizacijo lutkovnih gledališč (predvsem v šolah) itd. Skrbela bo za ustanovitev domačih likovnih skupin

in za organizacijo razstav del domačin in tujih likovnikov. Njena skrb bo tudi nadaljnja rast pevskih zborov, organizacije glasbenih ansamblov, folklorne dejavnosti itd.

Organizirati nameravajo tudi filmsko gledališče. Za etnografsko dejavnost pa je med drugim v načrtu nova postavitev muzejske zbirke z ustrezno preureditvijo prostorov, festival suhe robe itd.

Vse te načrte naj bi uresničili v prihodnjem obdobju. Kulturna skupnost bo razpolagala letos predvidoma s 160.000 din. Potrebe oziroma želje so seveda precej večje, kot so možnosti za financiranje kulturne skupnosti.

T.

Tancikova hiša na Mestnem trgu v Metliki je ohranila vse značilnosti stare meščanske hiše, čeprav jo je lastnik preuredil in pred kratkim prebela. Rože na podstavkih pri oknih te hiše in na oknih njenih sosed vzdolž ulice dokazujejo, da Metličani poznajo lepoto, pa tudi red in čistočo. (Foto: Ivan Zoran)

SPREHOD PO METLIKI

NA STARI CESTI, ki pelje mimo Martinove cerkve, so minuli mesec položili kanalizacijo in zabetonirali jasko. Močno skalnat teren je zaviral delo in ni šlo brez pogostega miniranja. Zdaj, ko je kanalizacija urejena, morda vsaj manjši nalivi ne bodo več nanašali peska in kamenja na glavno cesto. Vsekakor tamkajšnji prebivalci želijo, da bi tudi to cesto kdaj v prihodnosti prekrili z asfaltom.

V NEPOSREDNI BLIŽINI SAMOPOSTREŽNE TRGOVINE, na nasprotni strani ceste, že od prejšnjega tedna raje buldožer in nalaga zemljo na kamione, ki jo potem odvažajo na KOMETOVO gradbišče v Rosalnicah. Tam z njo zasipavajo nizki teren. Čez prostor, koder raje buldožer, bo v prihodnosti ob regulaciji cestnega križišča stekla vezna cesta.

V VINOTOČU KMETIJSKE ZADRUGE v Metliki so ob polletni inventuri imeli naslednje cene: liter belega namiznega vina 4,50 din, be-

lega sortnega 5 din in metliške črni-ne 6 din. Liter ustekleničene metliške črni-ne z zaščitnim znakom je veljal 9 din, dvolitrska steklenica pa še enkrat toliko. Malo pivo je stalo 1,60 din, večje 2 din. Prodajali so tudi kisló vodo (1,50 liter) in sadne sokove.

NESTALNO VREME z dežnimi plohami ovira košnjo, pa tudi trta in poljski pridelki se slabo razvijajo. Vendar že žanjejo rano pšenico. Kopalna sezona pa se kar ne more zazmahniti.

DVA LEPA OLEANDRA so pred kratkim ponoči odnesli neznani upokojeni učiteljici Veri Pahorjevi na Poti na Obrh. Ker je težko razumeti te vrste krajo, lastnica prosi neznanca, da ji izposoja oleandra vrnejo.

metliški tednik

Minuli četrtek je bil črnomaljski živilski trg dobro založen in obiskan, kot že dolgo ne. Naprodaj je bilo že letošnje belokranjsko sadje. Cene niso niti padle niti poskočile. Kako bo danes? Na sliki: kupčija. (Foto: Ivan Zoran)

Spodnja meja: 900 din

Po mnenju sindikata bo možno tak najmanjši osebni dohodek v črnomaljski občini doseči že do konca leta 1971 — Vsak naj ve, kaj je sporazum

Za to, da bi bil v črnomaljski občini po vsej najmanjši osebni dohodek 900 din, so se zavzeli na plenarni seji občinskega sindikalnega sveta 29. junija. Tedaj so razpravljali o nalogah sindikatov v sedanjem obdobju samoupravnega sporazumevanja glede delitve dohodkov in osebnih dohodkov.

Na plenarni seji so poudarili, da bi spodnjo mejo osebnih dohodkov premaknili na predlagano že do konca leta 1971, če bi bili za to predvsem v delovnih organizacijah. Kajpak se bo občinski sindikalni svet prizadeval, da bo do tega tudi prišlo.

Da bi akcija, ki jo je začel v imenu vseh zaposlenih, res obrodila, bo svet zahteval, naj njegove sklepe in zamisli izvajajo. V ta namen bo posebej zadolžil sindikalne organizacije v podjetjih in ustanovah, da vplivajo na podpisnike sporazumov. Sklenil je svoja stališča in sklepe posredovati vsem delovnim organizacijam in zahtevati, da seznajajo z vsem slehernega delavca.

Za najmanjši osebni dohodek 900 din se sindikat zavzema zlasti zato, ker meni, da bi najslabše plačani zaposleni s takim povečanjem mesečnih prejemkov že lahko znošneje živeli. Nenehno naraščanje cen pa opozarja, naj bi ta spodnja meja bila le začasna rešitev. Po prepričanju

sindikata danes razmere še niso takšne, da bi smeli s sporazumi — kakršnimi koli pač — postavljati meje, ki bi veljale za daljše obdobje.

Medtem ko si sindikat prizadeva, da bi naposled v občini le odpravili neznošno nizke osebne prejemke, je že slišati prve komentarje na njegovo akcijo. »Dobro bi bilo to. Kdo bo pa sporazume uresničeval, če ne bo denarja?« se sprašujejo v družbenih službah.

ZDAJ JE ČAS ZA PRIPOMBE

Nedavna posveta o samoupravnem dogovarjanju, ki ga je organiziral občinski sindikalni svet v Črnomlju za direktorje delovnih organizacij in predsednike delavskih svetov, so se udeležili vsi vabljeni. Priporočili so, naj vsi podpišejo sporazum, v razpravah pred podpisom pa naj bi dajal pripombe čim širši krog zaposlenih.

»So vzponi in padci«

Direktor Zavoda za kulturno dejavnost Lojze Kaste-
lic: »Kulturni amaterizem spet napreduje«

Na željo Franca Kocuvana je tokrat gost četrtkovga inter-
vjuja direktor Zavoda za kul-
turno dejavnost v Novem mestu
Lojze Kastelic. Franca Kocuvana
je zanimalo, kaj je z novo-
meškim amaterizmom, za kate-
rega sodi, da je bilo včasih moč-
neje zastopano v kulturnem živ-
ljenju mesta.

„Po mojem to ne drži po-
vsem,“ sodi Lojze Kastelic.
„Mnogi namreč razumejo pod
pojmom amaterska dejavnost le
dramske prireditve. Teh je res

manj, zato pa je več drugih pri-
reditvev. Zlasti na glasbenem
polju je čutili splošen napred-
ek. Mlade zasledimo tako v zabav-
no glasbenih nastopih kot tudi v
resni glasbi. Za glasbeno dejav-
nost so se močno zavzele tudi
šole, saj so lani pripravile kar 17
koncertov. Tudi pevski zbori so
spet na površju: Sentjemejski in
Dolenjski oktet, Dušan Jereb,
zbori v manjših krajih. Povedati
pa je treba, da to ni poklicno
delo, zato so v teh prizadevanjih

razumljivi vzponi in padci, uspe-
hi in neuspehi, hkrati pa se tudi
zanimanje usmerja zdaj v to,
zdaj v drugo dejavnost...

— Torej je predvsem od ljudi
odvisno, kakšno kulturo bomo
imeli?

„Mislim, da bo tako. Po-
membnejši kot denar so ljudje,
zlasti tisti sposobni organiza-
torji, ki znajo pritegniti k delu
na nevsiljiv način in ki z dobrim
prijemom močno pomagajo k
uspehu.“

— Če se ozremo na dramsko
dejavnost: kje je njen današnji
položaj?

„Dramska dejavnost je v vzpo-
nu. Mislim, da ne pretiravam, če
tako rečem. Nedvomno tudi po
zaslugi poklicnega režiserja, ki
pomaga še druge, recimo v Preč-
ni, Straži, Skočjanu in drugod.
Razen tega imamo vrsto prire-
ditvev za najmlajše, ki jih priprav-
ljajo šolniki. To pa je osnova; na
ta način otroka pripravljamo in
navajamo na kulturo. Mislim, da
je tako zastavljeno delo pravišnji
način.“

— Kakšne so perspektive?

„Pomemben je tudi prostor.
Lani smo uredili nekaj dvoran,
kultura bo dobila nekaj preureje-
nega prostora tudi letos. Prostor
je pomemben zategadelj, ker se
bodo imeli mladi kje zbirati, ker
bo lažje za vaje in ponavljanja
pred nastopi.“

— In še vaše vprašanje za pri-
hodnji teden?

„Ragov log je naravni park
Novega mesta. Zanima me, kakš-
ne načrte imajo z njim urbanisti.
Morda bi vedel povedati kaj o
tem inž. Marjan Lapajne, ki je
Novomešan in ga gotovo odli-
čno pozna iz otroških let.“

J. SPLICAL

V novomeškem oddelku dnevnega varstva so 26. junija odprli skrbno pripravljeno enodnevno razstavo
likovnih in tehničnih del. Na sliki: mladi obiskovalci zanimive razstave. (Foto: S. Dokl)

Ni pridržkov za verifikacijo

Pedagoški svetovalci iz Zavoda za šolstvo SRS so ugotovili, da ima no-
vomeška šola za zdravstvene delavce, ustanovljena leta 1963, vse pogoje
za družbeno ovrednotenje oz. izdajo verifikacijske listine

Komisija pedagoških svetovalcev iz Zavoda za šolstvo SRS je
pred kratkim ugotovila, da izpolnjuje novomeška šola za zdrav-
stvene delavce v Novem mestu vse pogoje za verifikacijo. To po-
meni, da ima šola glede na prostore, urejenost učilnic, število in
opremljenost kabinetov vse možnosti za nadaljnji razvoj, kar je
treba po mnenju komisije upoštevati pri načrtovanju šolskega
omrežja v občini, pokrajini in republiki.

Šola, ki hoče biti verificirana (pri-
znana), mora vsestransko ustrezati.
Zato je komisija ob obisku v novo-
meški šoli za zdravstvene delavce
pregledala dokumente o ustanovitvi,
samoupravne akte, podatke o prav-

nem položaju ustanove, pretrsa
organizacijo in dejavnost, način iz-
obraževanja, pregledala prostore,
opremo, učna sredstva, učbenike,
učne načrte, predmetnik, časovno
razporeditev učne snovi za teore-
tični in praktično pouk, šolsko do-
kumentacijo in ne nazadnje ugotav-
ljala, ali je kader primerno usposob-

Verifikacijska komisija se je ob
tem obisku tudi prepričala, da ima
novomeška šola vrsto vzorno ure-
jenih in opremljenih kabinetov, med
drugimi tudi fizikalni laboratorij kot
edina med tovrstnimi slovenskimi
šolami.

Šola je bila ustanovljena leta
1963. Prvo leto je delala pod streho
vajenske šole, zatem je gostovala v
gimnaziji do jeseni leta 1966, ko se
je preselila v novo stavbo, sezidano v
Ulici talcev zanj in za dejavnost
ESS, kasnejšega ekonomsko-admini-
strativnega šolskega centra. Novi
prostori so zdravstveni šoli omogo-
čili, da je znatno uredila in še raz-
širila dejavnost in tako med drugim
uvredila nove oddelke za vzgojo medi-
cinskih sester za otroke.

I. ZORAN

ZA NAJŠIRŠO RAZPRAVO O SOCIALNEM RAZLIKOVANJU

Občinska konferenca ZKS Novo
mesto je na seji 28. junija brez spre-
memb sprejela predložene analize o
socialnem razlikovanju pri delitvi
osebnihih dohodkov, v stanovanjski
politiki, na vasi in v zasebni obrti.
Omenjene analize in stališča v njih
je dopolnila le z ugotovitvijo, da v
celoti podpira predlog o združitvi
skladov delavskega in kmečkega
zdravstvenega zavarovanja, kar naj
pomaga k omilitvi socialnih razlik
med tema dvema slojema. Na seji so
sklenili, da naj nato, ko bo končana
razprava o predloženih analizah in
njihovih ugotovitvah v vseh organi-
zacijah ZK v občini, pripravi komi-
sija za družbeno-ekonomske odno-
se za eno izmed jenskih sej kon-
ference poročilo o tem, kakšne ugo-
tovitve so sprejele organizacije, kako
nameravajo usmeriti svojo akcijo in
kaj menijo o zadevnih težah CK
ZKS.

M. J.

O DAVČNI UPRAVI

Za večerj dopoldne je bila skli-
cana občinska seja, na kateri so od-
borniki pregledali delo davčne upra-
ve, govorili o družbenem dogovoru
o štipendiranju in kreditiranju uče-
ncev v občini, na dnevnem redu pa je
bilo tudi poročilo komisije za druž-
beno nadzorstvo o poslovanju v
Mesnem prehrabnem podjetju.

DRUŽBENE SLUŽBE PRVE

Tudi letos so — že tretjič zapored
— na delavskih športnih igrah v te-
nisu zmagale družbene službe. V fi-
nalnem dvoboju so premagale Indus-
trijo motornih vozil 2:1. Splivalci je
premagal Lukšiča 6:0, 9:7, J. Picek
pa je izgubil s Turkom 3:6, 6:2, 3:6.
V paru sta zmagala J. Picek in Spli-
chal 7:5, 6:4. Tretji je bil Novoteks,
ki je premagal Pionirja.

»Dolenjski list« v vsako družino

SEJA KONFERENCE ZKS NOVO MESTO

Predvsem o izobraževanju

Člani konference so se v razpravi pomudili naj-
več ob izobraževanju in ugotovili, da ima pode-
želska mladina zanj slabše pogoje

Občinska konferenca ZK je na
seji 28. junija razpravljala o stanju v
gospodarstvu v zvezi s stabilizacijo,
o kadrovski politiki in o samoupravnih
odnosih ter o socialnem razliko-
vanju (v delitvi osebnihih dohodkov,
v stanovanjski politiki, na vasi in v za-
sebnih obrti).

Največ so govorili o vprašanju ka-
drov. Posebej so podčrtali, da je v
občini še vedno okoli 30 odst.
kmečkega prebivalstva, ki je v precej
slabšem položaju. Ker podeželske
šole zapuščajo precej otrok z nedo-
končano osemletko, so kmečki
otroci, ki se zaposlijo, vnovič priza-
deti z manjšimi osebnihih dohodki.
V občini je tudi zavoljo tega okoli
5000 delavcev, ki so z nedokončano
osemletko prisiljeni ob zid: neza-
dostna izobrazba jim onemogoča
napredek in večji zaslužek. Tudi
zato je pri osebnihih dohodkih toliko
socialnega razlikovanja, mnogi iz
vrst kmečke mladine pa si iščejo
delo v tujini.

Kriviče za to ne moremo v celoti
naprtniti osnovni šoli, ki je razvita
toliko, kot smo ji omogočili. Hkrati
ne smemo pozabljati, da je raven da-
našnje osemletke enaka, kot je bila
pred vojno nižja gimnazija, in da je
pred vojno doseglo takšno iz-
obrazbo neprimerno manj prebi-

valcev kot danes. Kljub temu pa
mora biti skrb političnih in delovnih
organizacij — tako so ugotovili na
konferenci — usmerjena v razvoj
osnovne šole in ustreznih srednjih
strokovnih šol v Novem mestu. Do-
volj višjih in visokih strokovnjakov
pa bomo imeli le, če bomo ob in-
vesticijskih programih upoštevali, da
moramo štipendirati več strokov-
njakov, kot jih potrebujemo, ker
nam bodo še nekaj časa uhajali dru-
gam.

M. J.

Klic žejnih!

Novomeško gostinstvo naza-
duje. Tako komentirajo ljubitelji
piva v vrčkah. Poletje je uradno
že krepko zagospodarilo v kole-
darju, kljub temu pa je mogoče
dobiti odprto pivo le v kolo-
dorski restavraciji v Bršlinu,
povsod drugod pa se na želje
gostov požvižgajo in si mislijo:
„Bodo že pili pivo v steklenicah,
če ga sploh hočejo piti!“

Morda bo pa zdaj več po-
sluha, ko je pivo spet dražje?
Bomo videli v naslednjih
dneh...

MINI ANKETA: Sobota zvečer

Novo mesto, prestolnica Do-
lenjske, s širšim mestnim ob-
močjem mesto z več kot 12.000
prebivalci, politično, kulturno,
športno in ne vem kakšno še sre-
dišče občine in pokrajine. Tako
je na papirju, kako pa je s pri-
reditvami, družabnim življenjem
v resnici? Malce romantike je
bilo v običajnem vprašanju, ki ga
peterici zastavljamo vsak če-
rtek: „Kakšni so sobotni ve-
čerji?“

Jožica Lihteneger, edina še
nepolnoletna v tej kratki anketi,
iz Novoteksove konfekcije: „Mi-
slim, da Novo mesto nima dovolj
zabave. Tudi mladinski klub ni
tisto, kar bi moral biti, saj se je v
glavnem omejil le na prirejanje
plesov. Klub bi moral biti boljši.
Ob sobotah zvečer grem v mesto,
v kino le redko včasih na
ples.“

Silvin Grein, arhitekt v Dom-
investu: „Novomeške sobote?
Resnično ne bi mogel povedati
kaj otipljivega. Premalo časa sem
še Novomešan, prosti čas pa za-
bijem pri zidanju hiše, včasih pa
skočim tudi na Loko, kjer malo
tenisiram...“

Rudi Pintar, direktor hotela
Metropol: „Mesto ima premalo
prostorov in tudi sicer družab-
nost ni več taka, kot je bila vča-
sih. Danes je vse to motorizirano
in vsak vleče na svojo stran, vsak
ere zase tudi v soboto zvečer.
Skoraj bi človek verjel, da se dan-
es ljudje ne znajo več zaba-
vati!“

Leon Korošec, sodnik občinskega
sodišča: „Hm,raje ne re-
čem ničesar...“

Milica Božovič, ekonomska
tehničarka iz Pionirja: „Edino ve-
selje je obisk ljubljanskega gle-
dališča, pa še to pride le enkrat
na mesec, in ne ob sobotah. Ob
sobotah ostaja le kino, kjer pa so
na sporedu pretežno kavbojke.
Druga možnost: sprehod od ka-
varne do kavame in posedenje v
njih. In skrajnost: človek lahko
ostane doma tudi v soboto. Na-
vadno grem ven, v mesto...“

Za sobotno razvedrilo v
mestu, ki ponosno kaže svoj go-
spodarski napredek in ki ima od-
kritje želje po napredku na vseh
področjih toni teh pet izjav ni
posebno spodbudnih. Na majhne
stvari, ki osrečujejo človeka, pač
vse preradi pozabljamo. Kako je
že rekel eden od vprašanih? Se-
veda, ljudje so motorizirani,
Otoček, Čateške Toplice... so
pa blizu.

Novomeška kronika

KETTE BI SE V GROBU
OBRNIL, če bi videl, da njegova
Noč trudna molči... z zlatimi
črkami krasi novomeški vodnjak.
Zdaj je tako zanemarjen, da je ure-
jeno smetišče v primeri z njim lepo.
Razen tega tudi voda več ne žubori
v kotanjo...

PROMET PO CESTI KOMAN-
DANTA STANETA je zaradi preu-
rejanj nekaterih trgovin zožen, kar
pa nekaterih motoriziranih meša-
nov prav nič ne moti: kljub omejitvi
hitrosti hrabro drvi — nesreči na-
proti!

TENIŠKA IGRISČA NA LOKI
so spet urejena. Novi oskrbnik je v
15 dneh naredil red — v veselje igral-
cev in tudi obiskovalcev ter gledal-
cev, ki teniške igre gledajo z zane-
marjenega otroškega igrišča.

MESNO PREHRABNO POD-
JETJE je sredi mesta dobilo novo
mesnico. Kmetijsko posestvo Slo-
venska vas, ki je prej imelo mesnico
nasproti Perove gostilne, mesarstvo
opušča.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški
porodnišnici rodile: Marija Malič iz
Metlike — Liljano, Alojzija Stupar iz
Metlike — Mladena, Jožica Dukarič
iz Gornjega Mokrega polja — Jelko,
Ana Novak iz Zužemberka — Mar-
tino, Terezija Unetič iz Gorice —
Natašo, Slavka Illovar iz Šmarjete —
Petra, Nada Glogovšek iz Sentjer-
neja — Davorina, Marija Vidoš iz
Stražnjega vrha — Bogdana, Anto-
nija Lipoglavšek iz Brestanice —
Leonido, Cilka Vovk z Dvora —
Petra, Marija Sitar iz Brusnice — Mar-
jeto, Marija Kučič iz Spodnjih Dol
— Jožka, Jožefa Barbo iz Bršljina —
Petra, Bogomila Škoberne iz Krške-
ga — Aleša, Anica Patek iz Leskovca —
Mojco, Mija Umberger iz Sentlov-
renca — Jožico, Magdalena Medved
iz Krškega — Aleša, Alojzija Turk z
Rateža — deklico, Marija Strle iz
Leskovca — deklica, Marija Pečavar iz
Stranske vasi — dečka, Anica Škufca
iz Ceglince — dečka, Marija Kranj-
čič z Gornjega Karteljeva — deklico,
Marija Bedene iz Gorenje vasi — de-
klico in Martina Žužek iz Svinjskega
— deklico. — Čestitamo!

KRKA JE, umazana kot je, men-
da pri Novomešanih izgubila ves
čar. Čeprav je že kar prijetna za
osvežitev, vsaj v Novem mestu nima
dosti oboževalcev.

NA TRŽNICI, bolj kot kje drug-
je, veljajo neizprosni zakoni po-
nudbe in povpraševanja. Ko bi pri-
čakovali nižje cene, jih prodajalci
spetno dvignejo. V petek pred praz-
nikom so bile cene: cvetača 6 din,
čebula 3, česen 7, stročji fižol 5,
fižol 5, stročji grah 5, krompir 2,60,
koleraba 4, korenje 6, kumare 4,
ohrovt 4, pesa 4, peteršilj 6, para-
dižnik 5, paprika 13, solata 5, zelje
2,50, breskve 7, borovnice 6 (liter!),
sveže fige 6, jabolka 6, limone 6,
lubnice 6, ribez 6 (liter!), marelice 7,
orhi 5, pomaranče 5,50, sveže slive
5, banane 6, jajca 0,70 do 0,80,
smetana 20, sirček 0,50, lisičke 2
din merica (kakih 10 dkg).

V SOBOTO OB 18. URI bodo na
Loki po slovensko zapeli in zaigrali
fantije iz Amerike, ansambel Ri-
charda Vadnala. Po koncertu bodo
igrali še za ples na zabavi.

V NOVOMEŠKI POROD-
NIŠNICI so prejšnji teden rodile:
Nada Sekula, Majde Silc 8 — Sašo,
Marija Padovan, Nad mlina 41 — Re-
nato, Angela Blaznik iz Lamutove
11 — Gregorja in Marija Nemanic iz
Maistrove 19 — Tomaža.

UMRLI STA: Jožefa Zupančič,
49, iz Doma počitka v Metliki (po-
kopali so jo na ločenskem pokopa-
lišču), in Marija Mihevc, 82, iz Cvel-
barjeve ulice.

— Ena gospa je rekla, da je mo-
žak, ki se ima za hudo velikega
umetnika, prejšnji četrtek vinjen
glasno ocenjeval v Dolenjski galeriji
slikarsko razstavo — v veselje vseh
obiskovalcev...

Slavje Iskre na Smuku

Ob 20-letnici semiške tovarne kondenzatorjev
bodo 11. julija podelili okoli 40 priznanj

Proslava 20-letnice tovarne kon-
denzatorjev na Vrtači se bo v ne-
deljo, 11. julija, začela z budnico
godbe na pihala v Semiču in se do-
poldne nadaljevala na Smuku, kjer
pričakujejo 1500 do 2000 ljudi.
Napovedani so trije govorniki:
Vladimir Logar, generalni direktor
Iskre, Franc Košir, direktor tovarne
kondenzatorjev, in inž. Martin Jan-
žekovič, predsednik občinske skup-
ščine v Črnomlju.

LOKVE BODO OLEPŠALI

Krajevni aktiv v Petrovi vasi je
sklenil do 22. julija urediti Lokve,
kjer bo osrednja slovenska proslava
v počastitev 30-letnice vstaje. Popra-
vili bodo poti, olepšali hiše in uredili
gospodarska poslopja ter okolje.
Prav tako so sklenili, da bodo po-
skrbeli za lep sprejem udeležencev
proslave. Pričakujejo, da bo v Lokvi
in okolici prišlo na praznik več kot
15.000 ljudi. Dela za krajevni aktiv
Petrove vasi torej res ne bo malo.
Zato so se odločili, da bodo z ure-
ditvijo začeli čimprej.

NELOJALNA KONKURENCA

O sobotni in nedeljski prireditvi
na Vinici so bili ljudje dobro obve-
ščeni. Črnomaljški pa se morajo za to
zahvaliti tudi nekaterim svojim bud-
nim mešancom.

Ko so 1. julija pogledali na ulice,
plakato, ki so vabili na republiško
pionirsko folklorno revijo, niso več
videli: prekriti so bili z lepki, ki so
vabili na noč na Kolpi v sosednji —
metliški občini.

Budne Črnomaljške je to tako raz-
hudilo, da so precej ukazali, da mo-
rajo metliški lepki, zlasti tisti, ki so
prekrili črnomaljske, takoj proč.
Nelojalna konkurenca?

SEMIČ: KMALU STREHA

Gostišče, ki ga v Semiču zidajo z
denarjem tovarne kondenzatorjev
(investitor), bo kmalu pod streho.
Dela dobro napredujejo in računajo,
da bo otvoritev še to jesen — ob kra-
jevnem prazniku. To bo ena najso-
dobnejših gostinskih in turističnih
zgradb v Beli krajini. S teraso bo
pregledala okoli 200 sedežev, imela
bo osem tujskih sob s 16 ležišči. V
sestavi gostišča bo tudi avtomatsko
dvostezno kegljišče.

ČRNOMALJSKI DROBIR

VODE JE ZMANJKALO v
Črnomlju zadnje dni že večkrat, to
pa je ljudi razburilo. Pravijo, da bi
moralo komunalno podjetje po-
jasniti, zakaj se to dogaja, predvsem
pa jih opozarjati, kdaj omejuje po-
rabo.

NAJMANJ 300 DIN naj izplačajo
delovne organizacije svojim članom
kot regres za dopust. To je pri-
poročil občinski sindikalni svet, ki
je o letnem oddihu zaposlenih že
večkrat razpravljala.

BALETNI VEČER minuli po-
nedeljek v Prosvetnem domu je bil
lepo obiskan. To je bil prvi javni
nastop gojenk baletne šole pri
ZKPO, ki jo vodi koreografinja Mi-
lica Buh. Letos je obiskovalo ta
pouk 70 otrok.

SVOJ PRAPOR je razvila minulo
nedeljo lovška družina iz Loke. Za
botra so izbrali Lada Šviglja iz Ljub-
ljane. Slavnost je bila na Toplem
vrhu.

OBČINSKA STAVBA v Črnom-
lju je povsem spremenila podobo:
spomladi so jo prebelili zunaj in
znotraj, zdaj pa pleskajo vrata in
okna. Dela bodo kmalu končana.

40-LETNICO USTANOVITVE
gasilskega društva so v nedeljo pro-
slavili v Stranski vasi. Po proslavi je
bila zabava. Za to slavje so ljudje
kraj olepšali.

Črnomaljski poročevalec

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 9. julija – Veronika
Sobota, 10. julija – Amalija
Nedelja, 11. julija – Olga
Ponedeljek, 12. julija – Mohor
Torek, 13. julija – Dragan
Sreda, 14. julija – Just
Četrtek, 15. julija – Vladimir

KINIO

BREŽICE: 9. in 10. 7. ameriški barvni film „Kaster, človek z zehoda“, 11. in 12. 7. nemški barvni film „Srebrna maska“, 13. in 14. 7. francoski barvni film „Tetovirani“, CRNOMELJ: Od 9. do 11. 7. ameriško-nemško-italijanski barvni film „Oaza smrti“, 13. 7. ameriški barvni film „Na obrežju reke“, KOSTANJEVICA: 10. 7. angleški barvni film „James Bond“, 11. 7. francosko-angleški barvni film „Zvezda juga“, 14. 7. španski barvni film „Izgnanica žena“, KRŠKO: 10. in 11. 7. ameriški barvni film „Prisiljen za uboj“, 14.

in 15. 7. francoski barvni film „Angelika in sultan“, METLIKA: Od 9. do 11. 7. ameriško-italijansko-španski barvni film „Samoubijalski komandosi“, Od 9. do 11. 7. ameriški barvni film „Slavni fantje“, MIRNA: 10. in 11. 7. italijansko-španski barvni film „Človek iz Istambula“, MOKRONOG: 10. in 11. 7. ameriški barvni film „Rusi prihajajo“, NOVO MESTO: 12. in 13. 7. italijanski barvni film „Pošasti“, 14. in 15. 7. ameriški barvni film „Edina igra“, RIBNICA: 10. in 11. 7. ameriški barvni film „Čuka“, SEVNICA: 10. in 11. 7. ameriški film „Hudičeva brigada“, SODRAŽICA: 10. in 11. 7. ameriški film „Deset zapovedi“, 1. del, SMARJESKE TOPLICE: 14. 7. ameriški barvni film „Srce je osamljen lovec“, ŠENTJERNEJ: 10. in 11. 7. „Tabu“, 1. del, TREBNJE: 10. in 11. 7. francoski kriminalni film „Uboj v svetu“, 14. 7. ameriški barvni kriminalni film „Ubijanje žensk“.

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM dva mizarska vajenca, možno tudi samo s sedmimi razredi. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Maks Petek, Godič 82 a Stahovica.
TAKOJ sprejem vajenca za avtomobilsko obrt. Stane Pustavrh, Krško, CKZ 139, telefon 71-367.
TAKOJ SPREJMEM vajenca in pomočnika za mizarstvo. Stanovanje je v hiši. Plača dobra. Tone Stražar, Matena 31 a, Ig pri Ljubljani.
VEČ POLAGALCEV in vajencev sprejem v stalno zaposlitev za polaganje parketa in plastike. Vinko Novak, Podturn 3, Dol. Toplice.
VAJENKO sprejme brivsko-frizerski salon Lavrinček, Krško.
RIZERSKO VAJENKO sprejem. Dragica Vlašič, Trebnje 17.

STANOVANJA

DEKLE ISCE opremljeno sobo v Novem mestu. Gre tudi za sestanovale. Naslov v upravi lista (1417/71).
ISCAM manjšo sobo v centru Novega mesta za mirno obrt. Ponudbe pod „Takoj“.
TAKOJ ODDAM opremljeno sobo (centralno ogrevana) samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (1416/71).

Motorna vozila

PRODAM FIAT 750, letnik 1968. Naslov v upravi lista (1420/71).
PRODAM FIAT 750, letnik 1968, prevoženih 27.000 km. Naslov v upravi lista (1425/71).
PRODAM FIAT 750, letnik 1968, 38.000 km, češnjo rdeč, tovarniško lakiran, strokovno vzdrževan in lepo ohranjen. Cena 16.000 din. Ogled vsak dan dopoldne od 12. 7. 1971 dalje. Verstovšek, ISKRA, Sentjernej.
PRODAM AVTO ZASTAVA 750, letnik 1965. Ciril Češarek, Volčičeva 9, Novo mesto.
UGODNO PRODAM karamboliran fiat 750. Stane Pustavrh, Krško, CKZ 139, telefon 71-367.
POCENI PRODAM moped TOMOS avtomatik, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (1402/71).

PRODAM

PRODAM malo rabljen štedilnik na drva, znamke GORENJE. Pepca Pintar, Strojarska 3, Novo mesto.
HLADILNIK kombinirano omaro in kuhinjsko omarico zelo poceni prodaja. Ogled od 14. ure dalje. Majda Jerab, Ulica Majde Silc 13, Novo mesto.
PRODAM cistemo za vodo (3000 litrov) za gradnjo. Naslov v upravi lista (1431/71).
PRODAM BARITON v dobrem stanju s 4 tipkami. Janez Debeljak, Ljubljanska 26, Kočevje.
ZARADI SELITVE ugodno prodam dobro ohranjeno spalnico z zidnicami, kuhinjsko pohištvo in šivalni stroj SINGER. Ogled pri Srajnarjevih, Trebnje 49.
PRODAM MLATILNICO z reto in tresali in ventilatorjem. Jože Smrke, Gor. Globodol 8, Mirna peč.
PRODAM dobro ohranjen globok otroški voziček z vložkom. Zdenka Pavlič, Gotna vas 26, Novo mesto.

NOVA EXPRESNA kemična čistilnica Ane Glavan, Novo mesto, Bršlin 17, vam kvalitetno in poceni očisti vsa tekstilna in usnjena oblačila, kakor tudi odeje, zavese in ostali tekstil. Odprta neprekinjeno od 8. do 18. ure, ob sobotah do 13. ure.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

BERNARDA MAUSSERJA
iz Pleša
pri Uršnih selih

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Najlepša hvala podjetju KOVINAR in sodelavcem za venco. Hvala gospodu kaplanu za obred in vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali.

Zalujoči: žena Marija in otroci z družinami

Ob boleči izgubi ljubljene moža, očeta, sina in brata

JOŽETA ROJCA
iz Livolda 53
pri Kočevju

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali pokojniku venco in cvetje, še posebno PTT podjetju, KGP Kočevje, sodelavcem iz Livolda, KZ Žužemberk, in ga spremili na zadnji poti. Prisrčna hvala vsem za izrečeno sožalje. Še posebej se zahvaljujemo govorniku PTT podjetja, župniku za obred, pevcem iz Hinj ter vsem sosedom in sorodnikom.

Zalujoči: žena Marija s hčerka-ma, oče Jože in mama Kristina, brat Franc z družino in sestra Kristina z družino in drugo sorodstvo

Ob nenadomestljivi, boleči izgubi našega ljubečega moža, očeta, sina in brata

JOŽETA ŠTAMCARJA
varilca iz Vrhnice

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali številne vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti v tako velikem številu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in nudili kakršnokoli pomoč, prav posebno pa delovnemu kolektivu „Kemoprema“ v Trebnju za vso pomoč in to. Kotarju za ganljive besede ob odprtem grobu, trebanjski godbi in pevcem iz Mokronoga, kolektivu „Modna oblačila“ iz Trebnja in kolektivu „Beti“ – obrat III v Mirni peči, sorodnikom in prijateljem, sovaščanom, duhovnikom iz Novega mesta in gospodu dekanu za spremstvo in obred ter vsem, ki še vedno sočustvujete z nami.

Neutolažljivi: žena Štefka, sinčki Jože, Branko, Milan in hčerka Marti, mama, sestre Majda z možem, Pepca in Ani z družino ter drugo sorodstvo

Upokojenci tovarne zdravil Krka Novo mesto poklanjajo namesto šopka na grob pokojnega člana Svetličiča 80 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjeni znesek iskrena hvala! Zveza slepih Novo mesto.

Žrtev kopanja

V Krki pri Mršči vasi je v nedeljo, 4. julija, okoli 17. ure utonil 16-letni Drago Zibert iz Celin pri Raki. Z Martinom Hruševarjem iz Mikot sta se pripeljala s čolnom od Koprivnika, pri mostu v Mršči vasi pa sta izstopila in se začela kopati. Zibert je zabredel v globoko vodo in se začel utapljati. Fanta nista znala plavati, zato mu tudi Hruševar ni znal drugače pomagati, kot da mu je ponudil veslo. Zibert je opešal in se vesla ni mogel več oprijeti. Hruševar je poklical vaščane, preden pa so ti prišli, je Zibert že utonil. Ko so ga čez pol ure potegnili iz vode, ni več kazal znakov življenja. Zato tudi šentjernejski zdravnik dr. Andjelko Barič fantu ni mogel več pomagati.

AVTO NA BOK, ŠOFER V BOLNICO

Ivan Pajnič iz Zapotoka je 4. julija ob 2. uri peljal iz Ribnice proti Rakitnici. V Dolenji vasi je zapeljal izven ceste in avto se je začel prevračati. Voznik je padel ven in se poškodoval. Trije potniki, ki so med prevračanjem ostali v avtu, pa niso bili poškodovani. Na avtu je za 10.000 din škode.

PREKLICI

Drago Kump iz Kota 35 pri Semiču prepovedujem pašo in hojo kokoši po mojem zemljišču v Gorenjih. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Kumelj, Prapreče 1, prepovedujem vožnjo po mojem travniku ob domačiji. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Leopold Hrovat, posestnik iz Arčelce 4, Žužemberk, preključujem spuščanje konj in govedi po mojih njivah in vrtovih, ker se mi dela škoda in zmanjšuje pridelek po nasadih. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Antonija Gazvoda, Birčna vas 9, prepovedujem pašo kokoši, hojo in delanje kakršnekoli škode po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

GOSTILNA TURK. Stopiče, obveščam cenjene goste, da bo lokal od 12. 7. do 31. 7. 1971 zaprt.

Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Pepca Jerman, gospodinja iz Ločine; Pepca Pečnik, Martin Ruksek, Stanko Šimec, Marija Jušič, Andrej Primc, Ivan Merlin, Peter Bračko, Rudi Malenšek, Tončka Suštaršič, Vida Krnc, Antonija Hočevar, Alojzija Mrvič, Jože Zagorc, Vedran Magnik, Marija Frantar, Anton Spec, Franc Jožef, Alojz Bučar, Dušan Žurman, Rudi Andruščičen, Franc Maksl, Jože Franko, Jože Goršin in Sonja Kovačič, člani IMV Novo mesto; Ivanka Krupič, članica Novoteksa, Straža; Fani Deželan, Draga Kajtazović, članica Novoteksa, Novo mesto; Gašper Jakše in Franc Bojanc, člana ZTP Novo mesto; Marija Kastelic, članica Laboda, Novo mesto; Alojz Rogelj, član Cestnega podjetja, Novo mesto; Franc Pelko, član Novograda, Novo mesto; Marija Kočevar, Marija Zirkelbach, Jožica Turk, Olga Tomažin, Darinka Poljanec in Franc Gričar, člani KZSZ Novo mesto; Jože Seremet, član Pionirja, Novo mesto; Janez Krakar, delavec iz Male Strmice; Avguštin Zore, kmet iz Zdinje vasi; Antonija Zupan in Marija Gruden, gospodinjji iz Velikih Poljan.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega sina, brata in strica

ANTONA BERKOPCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali številne vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in nudili kakršnokoli pomoč. Iskrena hvala Staniševim iz Vinje vasi, Turkovim iz Podgrada, servisu IMV, vsem sorodnikom, sovaščanom, vsem prijateljem, fantom in dekletom iz Vinje vasi in fantom iz Koroške vasi, častiti duhovščini za pogrebni obred in vsem, ki ste ga spremili do preranega groba.

Zalujoči: mama, oče, brat Lojze z ženo Zinko in sinovoma Robertom in Slavkom, brat Jože z ženo Mimi in sinom Igorjem, bratje Janez, Franc, Mirko in sestra Marija

ZAHVALA

Ob nadvse boleči, nenadomestljivi izgubi ljubljene moža, očeta, brata in strica

Alojza Šušteršiča

iz Stranske vasi pri Žužemberku

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in vidno sočustvovanje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo za vso pomoč družinoma Ludvika Kocjančiča iz Žužemberka in Franca Blatnika iz Stranske vasi, za poklonjene vence obratu Iskra Žužemberk in sodelavcem, IMV Novo mesto in sodelavcem ter krajevni organizaciji ZB Žužemberk, za zapete žalostinke žužemberškim pevcem ter za opravljeni obred in poslovilne besede župniku Antomu Jakošu.

Zalujoči: žena Rezka, sin Lojze, hčerki Jožica in Marica, brata Jože in Lovro, sestra Angelca in drugo sorodstvo

VEČ KAKOR POLOVICA IZ-MED NAS NE PREBERE NA LETO NITI ENE KNJIGE. POMAGAJMO KNJIGAM PREŠERNOVE DRUŽBE, DA PRI-DEJO VSAJ TE V SLEHERNI SLOVENSKI DOM

18. in 19. julija 1971

LICITACIJA pri carinarnici Ljubljana

Carinarnica Ljubljana bo 18. in 19. julija 1971 prodajala motorna vozila in ostalo blago:

avtomobile v nedeljo 18. julija 1971, v prostorih Šolskega centra za tisk in papir, Ljubljana, Pokopališka 33, od 8. ure naprej, a motorna kolesa in ostalo blago 19. julija 1971 od 8. ure naprej v prostorih carinarnice Ljubljana, Šmartinska 152, soba 13/II.

Ogled vozil iz ostalega blaga bo v petek 16. julija 1971 od 8. do 13. ure in v soboto 17. julija 1971 od 8. do 13. in od 14. do 17. ure v carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI

ZACETNA CENA N. DIN

1. o. a. BMW 2500, letnik 1970, karamboliran	25.000,00
2. o. a. FORD TRANZIT, letnik 1970, nevozen	13.000,00
3. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1967, nevozen	13.000,00
4. o. a. LINCOLN CONTINENTAL, letnik 1966, nevozen	10.000,00
5. o. a. BMW 1800, letnik 1966, zaleten	10.000,00
6. o. a. FIAT 124, letnik 1966, nevozen	10.000,00
7. o. a. FIAT 125, letnik 1969, zaleten	9.500,00
8. o. a. VW 1200, CAMIONET, letnik 1965, nevozen	9.000,00
9. o. a. DKW F 102, letnik 1965, nevozen	8.500,00
10. o. a. MERCEDES 220 SB, letnik 1961, zaleten	8.000,00
11. o. a. FIAT 1500, letnik 1962, nevozen	7.500,00
12. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, nevozen	7.000,00
13. o. a. AUDI 90 SUPER, letnik 1966, zaleten	7.000,00
14. o. a. OPEL REKORD COUPE, letnik 1967, zaleten	6.000,00
15. o. a. BMW 1800, letnik 1966, nevozen	5.500,00
16. o. a. OPEL REKORD, letnik 1962, nevozen	5.000,00
17. o. a. VW 1200, letnik 1956, nevozen	5.000,00
18. o. a. PEUGEOT 404, letnik 1963, zaleten	5.000,00
19. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, zaleten	4.500,00
20. o. a. VW 1200, letnik 1963, zaleten	4.500,00
21. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1962, nevozen	4.500,00
22. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1964, zaleten	4.500,00
23. o. a. OPEL KADET CARAVAN, letnik 1965, zaleten	4.000,00
24. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, nevozen	4.000,00
25. o. a. OPEL KAPITAN, letnik 1962, nevozen	4.000,00
26. o. a. OPEL KADETT, letnik 1963, zaleten	4.000,00
27. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	4.000,00
28. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1964, zaleten	4.000,00
29. o. a. VW COMBI, letnik 1956, nevozen	3.500,00
30. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	3.500,00
31. o. a. OPEL REKORD, letnik 1959, zaleten	3.500,00
32. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	3.500,00
33. o. a. OPEL REKORD, letnik 1962, zaleten	3.500,00
34. o. a. VAUXHALL 101 SUPER, letnik 1967, zaleten	3.500,00
35. o. a. BMW 1800, letnik 1965, zaleten	3.000,00
36. o. a. FIAT 1300, letnik 1965, zaleten	3.000,00
37. o. a. VW 1200, letnik 1968, zaleten	3.000,00
38. o. a. VW 1500, letnik 1965, zaleten	3.000,00
39. o. a. OPEL REKORD COUPE, letnik 1962, zaleten	3.000,00
40. o. a. OPEL REKORD COUPE, letnik 1966, karamb.	3.000,00
41. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, karamb.	2.500,00
42. o. a. MERCEDES 190, letnik 1960, brez motorja, karamb.	2.000,00
43. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1965, karamb.	2.000,00
44. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, karamb.	2.000,00
45. o. a. VW COMBI BUS, letnik 1970, reg. motorja, kar.	1.500,00
46. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, zaleten	1.000,00
47. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1964, brez reg.	300,00

PONOVNO NA LICITACIJI

48. o. a. PEUGEOT 404, letnik 1968, zaleten	9.000,00
49. o. a. SKODA 100 MB, letnik 1967, zaleten	7.000,00
50. o. a. BMW 1800, letnik 1967, zaleten	7.000,00
51. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	6.000,00
52. o. a. FORD TAUNUS 17 M, let. 1966, zaleten	5.000,00
53. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1963, zaleten	5.000,00
54. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1959, nevozen	5.000,00
55. o. a. FORD TRANZIT, letnik 1966, zaleten	5.000,00
56. o. a. OPEL KADETT, letnik 1968, zaleten	5.000,00
57. o. a. FORD ZEPHYR 6, letnik 1964, zaleten	4.500,00
58. o. a. AUSTIN CAMIONET, letnik 1963, nevozen	4.500,00
59. o. a. PEUGEOT 404, letnik 1962, nevozen	4.200,00
60. o. a. VW CHIA CARMAN, letnik 1958, nevozen	4.000,00
61. o. a. OPEL CARAVAN, letnik 1962, nevozen	3.500,00
62. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1962, zaleten	3.500,00
63. o. a. VW 1200, letnik 1962, nevozen	3.000,00
64. o. a. SIMCA 1000, letnik 1967, zaleten	3.000,00
65. o. a. VW CARMAN GHIA, letnik 1963, nevozen	3.000,00
66. o. a. PONTIAC, letnik 1960, zaleten	3.000,00
67. o. a. MERCEDES 190 D, letnik 1962, nevozen	3.000,00
68. o. a. VW 1200, letnik 1956, nevozen	2.800,00
69. o. a. FIAT 600 D, letnik 1961, nevozen	2.800,00
70. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1963, zaleten	2.800,00
71. o. a. VW 1200, letnik 1962, nevozen	2.800,00
72. o. a. OPEL REKORD, letnik 1962, nevozen	2.800,00
73. o. a. OPEL REKORD, letnik 1958, zaleten	2.500,00
74. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1920, zaleten	2.000,00
75. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1960, nevozen	2.000,00
76. o. a. VW 1600, letnik 1969, zaleten	4.000,00
77. o. a. BMW 2000, letnik 1970, zaleten	4.000,00
78. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1961, nevozen	2.000,00
79. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, nevozen	2.000,00
80. o. a. VW 1200, letnik 1957, nevozen	2.000,00
81. o. a. FORD CORTINA, letnik 1964, nevozen	2.000,00
82. o. a. TATRA CARAVAN, letnik 1920, nevozen	2.000,00
83. o. a. OPEL REKORD, letnik 1959, nevozen	1.800,00
84. o. a. VW 1200, letnik 1960, nevozen	1.800,00
85. o. a. OPEL REKORD COUPE, letnik 1964, zaleten	1.500,00
86. o. a. OPEL REKORD, letnik 1958, nevozen	1.500,00
87. o. a. FORD ANGLIA, letnik 1963, nevozen	1.400,00
88. o. a. OPEL REKORD, letnik 1958, nevozen	1.400,00
89. o. a. OPEL REKORD, letnik 1966, reg. motorja	1.000,00
90. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1961, nevozen	1.000,00
91. o. a. OPEL OLIMPIA, letnik 1939, nevozen	700,00
92. o. a. CHEVROLET, letnik 1949, nevozen	500,00

in ostalo blago (avtomobili in drugo)

Pravico udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo v dneh določenih za ogled blaga vplačati kavicijo 10% od začetne cene v carinarnici Ljubljana, predstavniki podjetij pa morajo priložiti še pooblastilo. V nedeljo 18. julija ne bomo sprejemali vplačil kavicij, temveč samo v petek in soboto 16. in 17. 7. 1971.

Vse informacije o licitaciji lahko dobite po telefonu od 13. 7. 1971 naprej na številki 316-588. Spisek ostalega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu, bo objavljen na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

21.30 Majhen koncert lahke glasbe, 22.15 Karlheinz Stockhausen - glasbeni novotar.

SREDA, 14. JULIJA: 8.10 Operna matineja, 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Ludvik Strobl: Letošnji roki za zgodnji izkop krompirja za seme, 12.40 "Od vasi do vasi", 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 17.10 Romeo in Julija v glasbi, 18.15 Išče mo popevko poletja, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana, 22.15 S festivalov jazz.

CETRTEK, 15. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja, 9.45 "Pesem iz mladih let", 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Martin Potočnik: Kako je letošnja pomlad šolska mladina sodelovala pri pogozdovanju na slovenskem območju, 12.40 Cez polja in potoke, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Lahka glasba za razvedrilo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtljak", 18.15 Iz kasnetne produkcije RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z

ansamblom Mojmir Sepeta, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 22.15 Nočni koncert.

Radio Sevnica

NEDELJA, 11. JULIJA: 10.30 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače (glasbena oddaja) - Nedeljski aktualni magnetofonski zapis (obiskali smo Budno vas) - Kako si naši občani prizadevajo ohraniti kulturno dediščino - 20 minut od popevke do popevke - Kakšni so konjički naših občanov (filatelija) - Kmetijski nasveti - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo (ob 12.30. uri) - Zaključek oddaje.

SREDA, 14. JULIJA: 16.00 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Parada starih hitov - Delavec in paragrafi - Kotiček za lovce - Po domače (glasbena oddaja) - Nasveti za gospodinje - Ali poznate operetne mojstre? - Zaključek oddaje.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

TELEVIZIJSKI SPORED

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.30 Po domače v Dolskem (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Otroška matineja: Pika Nogavička, Svet otokov in atolov (Lj) - 11.40 Mestece Peyton - serijski film (do 12.30) (Lj) - Sportno popoldne - 18.15 5 deklet na grbi - češki film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. Marodič: V pasti - oddaja Mali oglasi (JRT) (Lj) - 21.40 Poročila (Lj) - 21.55 Sportni pregled - 22.25 Odpoved sporeda

PONEDELJEK, 12. julija

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 17.35 Peter in Volk - glasbena pravljica (JRT) - (Lj) - 18.00 Risanke (Lj) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Od zore do mraka (Lj) - 19.05 Maksimeter - zabavno glasbena oddaja (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Radaković-Kovačević: Nasilje - drama TV Sarajevo (Lj) - 21.25 Kulturne diagonale (Lj) - 22.20 Poročila

TOREK, 13. julija

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) -

18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Prijatelj Ben - serijski film (Lj) - 19.05 Srečanje v studiu 14: Akademski plesni orkester (Lj) - 19.35 Cesta in mi (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Casovni stroj - ameriški film (Lj) - 22.15 Waterpolo Mladost: Partizan - prenos (Zg) - 23.20 Poročila

SREDA, 14. julij

17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bg) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Pika Nogavička - švedski film (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Risanke in lutkovni filmi (Lj) - 19.30 Na sedmi stezi - športna oddaja (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje - II. del (Lj) - 21.35 Naša srečanja na tujem - 22.05 Poročila

CETRTEK, 15. julij

17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Družina - poljudno znanstveni film (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir - III. del (Lj) - 21.35 XXI. stoletje (Lj) - 22.35 400 let slovenske glasbe: Uroš Krek (Lj) - 23.00 Poročila

PETEK, 16. julij

16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Veseli tobogan: Ljubljana III. del (Lj) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 S pesmijo in plesom: Come prima - italijanski film (Lj) - ... Odiseja miru - oddaja TV Beograd (Lj) - ... Poročila (Lj)

SOBOTA, 17. julij

16.00 Atletska tekmovanja za memorial Ferda Skoka - prenos (JRT) (Lj) - (do 18.20) - 18.20 Glasbena medija (Lj) - 18.30 Obzornik (Lj) - 18.45 Bratovščina Sinjega galeba - I. oddaja (Lj) - 19.25 Mozaik (Lj) - 19.30 TV Kazipot (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Igre brez meja - posnetek evrovizijske oddaje (Lj) - 22.00 Svet otokov in atolov - Tongo - dežela banan (Lj) - II. del - 22.25 Maščevalci - serijski film (Lj) - 23.15 Poročila (Lj)

Komisija za delovna razmerja pri

Sekciji za vzdrževanje proge Novo mesto

RAZGLASA

prosto delovno mesto

POSLOVODJA KAMNOLOMA

VRHPEČ PRI MIRNI PEČI

Pogoj: srednja ali delovodska šola gradbene ali rudarske stroke z več leti prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu

Stanovanje bo zagotovljeno v Novem mestu.

Prošnje s potrebnimi dokazili sprejema Sekcija za vzdrževanje proge, Novo mesto, Ljubljanska cesta 5, do 31. julija 1971.

Deset prstov — premalo

Dr. Željko Ostojič, novomeški kirurg, se je vrnil iz Velike Britanije, kjer je bil deset mesecev štipendist British Councila

Dr. Željko Ostojič, kirurg novomeške bolnišnice, je po rodu sicer Sarajevčan, a je po svoje tudi Novomeščan: hči Silvica je rojena v Novem mestu in govori tako značilno novomeško, da je tudi največji strokovnjak ne bi mogel proglasiti za kaj drugega kot za Novomeščanko. Potem ko je 1960 diplomiral na sarajevski univerzi, je kot mlad zdravnik prišel 1964 v Novo mesto. Te dni se je vrnil iz Londona, kjer je bil na stro-

kovnem izpopolnjevanju: o tem imamo namen pisati v prihodnjem zvezku.

„Dobil sem štipendijo British Councila, britanskega sveta in organizatorja, ki programira štipendiranje mlajših strokovnjakov vseh vrst: kulture, medicine, prosvete, znanosti, umetnosti in z vsega sveta. Organizacija dotira država. Jaz sem dobil 10-mesečno štipendijo za strokovno izpopolnjevanje na specializiranih oddelkih londonskih klinik: za kirurgijo organov prsnega koša in trebuha.“

— Eden redkih iz tako imenovane „provincije“ ste — čeprav Novo mesto v kirurgiji še zdaleč ni provinca! — ki mu je uspelo dobiti to štipendijo, saj so jo doslej dobivali zdravniki iz republikah srednjega. Kaj je v Londonu na vas napravilo največji vtis?

„Najprej moram se zahvaliti še posebej primariju

prof. dr. Otonu Bajcu in pa tudi predstojniku ljubljanske klinike prof. dr. Benediku, da sem se sploh lahko izpopolnjeval. Videl sem veliko operativnih posegov, zlasti pri rakastih obolenjih, kjer so lahko odstranili cel organ ali del organa, spoznaval sem se s sodobnim kirurškim zdravljenjem infektivnih bolezni pljuč, z zdravljenjem komplikacij po kirurških posegih na želodcu, žolčnih poteh in debelem črevesu in zdravljenjem bolezni arterij.“

— Bo mogoče dobljeno znanje s pridom presaditi na domača tla?

„Nedvomno je mogoče, čeprav je treba takoj povedati, da bo glavni problem denar. Potrebno je veliko specialnih instrumentov, ki so razmeroma sicer poceni, a jih je treba uvoziti in plačati z dolarji, funti. Sicer pa mišim, da bomo lahko uspeli, saj je novomeška bolnišnica znana po dobri kirurgiji, kjer je bilo že veliko težkih posegov. Zadnja leta je napredek v kirurgiji tako fantastičen, da je nujno potrebno sproti spremljati napredek. Lahko rečem, da sem se v Angliji veliko naučil, da so me usmerili ob množici gradiva v tisto literaturo, ki je klinično in operativno pomembnejša. Ogromno idej sem prinesel: rad bi jih uresničil, a je precej odvisno od deviz za opremo.“

— V Angliji vam je eden izmed vodilnih tamkajšnjih torakalnih kirurgov Mr. Drew omogočil vpogled v vse londonske bolnišnice. Kakšno vodilo je tam najpomembnejše?

„Sodobna kirurgija ne more biti le deset prstov, pa naj bodo ti še tako spretni! Treba je imeti najmodernejše tehnične pripomočke, če hočemo rešiti kar največ življenj.“

V tem času pa sem se spoznal tudi z nekaterimi novimi pristopi v eksperimentalni kirurgiji. Čeprav sem bil sicer denarno prikrajšan, pa se dobljeno znanje ne da plačati z nobenim denarjem!“ J. SPLIČAL

BELOKRANJCI, ZNANI PO GOSTOLJUBNOSTI IN DRUŽABNOSTI, so tudi s svojimi ljudskimi nošami in z običaji uveljavili ugled te deželice v ožji domovini in izven nje. Letošnja kmečka ohcet (na sliki — pred ženino hišo v Metliki) bo ostala v lepem spominu vsem gostom in domačinom. Nič manj zanimiva ne bi bila sobotna „Noč na Kolpi“, če je ne bi morali zaradi nenadne plohe preložiti za nedoločen čas (Foto: M. Moškon)

Begunec zaboden opolnoči

38-letnega Staneta Brajdiča je novomeška UJV prenehala iskati s tiralicco: v nedeljo okoli polnoči so ga, dvakrat zabodele v prsi s kuhinjskim nožem, pripeljali v novomeško bolnišnico. Z njim vred so pripeljali tudi Veroniko Brajdič, ki ima ranjeno roko. Stane Brajdič se je v nedeljo mudil v ciganskem naselju v gozdu pri Babni gori. Več ur so popivali, nakar je od Veronike Brajdič zahteval pojasnilo glede nekega denarja. Ker ni dobil odgovora, je po-

tegnil kuhinjski nož in zabodel Veroniko v roko. Tedaj je iz bližnjega šotora skočil Veronikin mož Vinko in s kuhinjskim nožem dvakrat zabodel Staneta v prsi. Po dejanju je Vinko zbežal, v ponedeljek pa se je sam javil milicnikom.

odprto v nedeljo:
MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

obrniti na praktično plat, tudi zdaj ni odrekla. „Mama, stari ste in trudni. V hiralnico vas bomo odpeljali. Saj vidite, da ne gre več tako naprej. Tam vam bo pa lepo, nego boste imeli, pa družbo, družbo!“

Ana je razumela. Za nobeno rabo ni bila več. Le še bajke bi lahko pripovedovala z zapečka. Pa le kdo še mara za to? Mora se umakniti.

In se je. Sprva so jo obiskovali vsi otroci vsake nedelje. Potem je začel prihajati vsako nedeljo le eden in prinašal pozdrave od vseh. Počasi so postajali še ti obiski vse bolj poredki in zdaj že dva meseca ni nikogar.

„Slaba cesta je do sem gor, avto se kvari po takih poteh,“ se je tolažila Ana, dokler je še kopal sneg. Zdaj pa, ko so spomladanske sapa izlizele že vsako kotanje, jo je zaskrbelo: „Zamerila sem se jim. Stari smo včasih tako nerodni v besedah. Ali pa se je komu kaj pripetilo...“ Misli je nenadoma presekla glas iz radia: z „Ljubljena mama Ana Jermanova! Za vaš sedemdeseti praznik vam kličejo še na mnoga srečna leta vaši otroci...“

Več kot dve leti je bilo treba, da se je končno le odločila. Pet milijonov je zaskrbelo željavo dlan. Zapeklo jo je, kot bi ji denar gorel v rokah.

Razdelila ga je otrokom. Kaj naj bi tudi sicer stara žena z milijoni. Tistih nekaj let — da bi jih bilo le čim manj! — bo malo hrane in prijazen pogled zanjo dovolj.

O, radi so jo imeli otroci in zmerom je bila zamera, ko se je odpravila spet k drugemu. Vsega so ji nakupili: obleke, čevlje, da, še s klobukom so jo hoteli našemiti. Ne, greh bi bil, če bi se pritoževala.

Pa ni nič pomagalo. Vse dolge prečute noči je Ana s solzami močila prodana polja. Do tistega jutra, ko ni mogla več vstati.

„Kap,“ so dejali zdravniki. Ana pa je vedela, da je med tesnimi zidovi izknavelo njeno široko kmečko srce. Nič več si ni opomogla. Dolgo so se njeni otroci prepirali, kam in kaj zdaj z njo. Manca, ki je zmeraj znala vse

mestu. O, bo že za vse prav,“ je zadovoljno modroval ata.

Za laž pravijo, da ima kratke noge. Ampak sreča ima še krajše. Debeli bukev je pokopala oba — ata in Matevža. Ana se je pokrižala po stari navadi in globok vzdih se je izvil iz prsi.

Ne, ni ji bilo lahko pri šestdesetih letih oprtati še domačijo. Pa še otroci so se poženi in pomogli, tako da so vedno teže odrinili kakšen dan zemlji.

Prva se je spomnila Manca.

„Prodajte, mama, pa k nam v mesto pridite! Saj ne boste zmogli več dolgo. Le počemu se še žene? Od nas ne bo tako nobeden kmetoval. Malo boste pogospodinjili pri tem, malo pri onem, popestovali vnuke, pa bo. Dovolj ste se že nagarali.“

Ana pa je zmajala z glavo in vlekla svojo vprego naprej. Le včasih ponoči, ko ji tisto čudno ščipanje v prsni ni dalo spati, so Mancine besede vsiljivo rinile vanjo.

JANJA KASTELIC

Materinih sedem križev

Ana je ostala sama v sobi. Kot martinčki so se vsi drugi razlezli v pomladni dan. Te nedelje! Ana jih sovraži, že dolgo. V domu starosti in počitka je to najbolj dolgočasen dan; zanjo vsaj.

Pogledala je skozi okno. Zaljubljeni ptičji pari so svatovali v naročju cvetoče češnje. Njih drobno ščebe-tanje jo je zmamilo v preteklost...

Da, vsaka nedelja je bila tedaj praznik za Jermanovo družino. Vsi otroci so se zbrali doma. Ana je vedno dala v lonec najboljše, kar je imela, ata se pa tudi ni pritoževal, če je stekel ob nedeljah kakšen liter več iz sode. Še vedno ga je bilo dovolj.

Veseli je imeti take otroke! Vsi razen Matevža služijo v mestu. Toda kadar je mlačva, košnja, trgatve — ne umanjajo. To se znajo spoprijeti z delom. Zvečer pa so še zapeli kot slavci, da se je pol vasi zbralo pred hišo.

„Takole, vi boste nam pomagali, mi pa tudi ne bomo pozabili na vas. Preklemamo je draga hrana v

PRED TABOROM PEVSKIH ZBOROV Hkrati bo pelo 600 ljudi

V nedeljo sklepna prireditev v Šentvidu: dopoldne bo pelo 21 zborov — Popoldne bo govoril pokrovitelj

S cvetjem, kresovi, z zastavami in s prazničnim razpoloženjem je Šentvid pri Stični v soboto zvečer začel svoj drugi kulturni teden, tokrat pod pokroviteljstvom Josipa Vidmarja, predsednika SAZU. In seveda s pesmijo — s koncertom Slovenskega okteta, ki so ga ljudje pozdravljali prav tako navdušeno kot lani, ko je med njimi slavil 20-letnico svojega velikega poslanstva.

Kdo in kaj je bil zdravnik dr. Marko Gerbec (rojen 24. 10. 1858 v Šentvidu pri Stični, umrl v Ljubljani 9. 3. 1918), bomo obširneje povedali našim bralcem v jesenskih Dolenjskih razgledih. Naj tu le kratko omenimo, da so mu Šentvidčani v soboto zvečer na rojstni hiši slovesno odkrili spominski ploščo in se tako oddolžili rojaku, ki je bil v svojem času pomemben zdravnik pri vrhu takratne medicinske misli, soustanovitelj ljubljanske Akademije operozov, pisec in javni delavec. Slovensko zdravniško društvo bo prihodnje leto prvič slovesno podelilo priznanje dr. Marku Gerbecu.

Zbor internitancev in vojni ujetnikov je potekel v nedeljo dopoldne ob množični udeležbi, dobro pa so bile obiskane tudi vse druge dosedanje prireditve kulturnega tedna. V soboto bo večer slovenske besede, ki ga bodo privedli člani ljubljanskega Mestnega gledališča, vrh pa bo toden dosegel v nedeljo s taborom pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva. Udeležbo so prijavili moški in ženski pevski zbori iz mnogih krajev; med 21 bodo trije tudi iz zamejstva. Šentvid bo v nedeljo dopoldne pozdravil pevce iz:

Brežic, Cerklj na Gor., Hrastnika, Duplice pri Kamniku, Kranjske gore, Kropce, Grafike iz Ljubljane, iz Lok pri Zagorju, iz lak, Novega mesta, Ribnice, Starega trga pri Ložu, Stične, Šentvid, Smartnega pri Litiji, s Tabora, Postojne, „Lisec“ s Senovega ter lani ustanovljenega novega ženskega zbora iz domačega Šentvida. Iz Pliberka bo pel zbor slovenskega pevskega društva Edinost, z Dobrodozbor „Jezero“, iz Gor. Senika na Madžarskem pa pride pevski zbor „Pavel Avgust“.

To bo resničen praznik slovenske narodne in umetne pesmi, mogočna manifestacija ljudske kulture, ki bo sklenjena v nedeljo popoldne s sprevedom in velikim skupnim nastopom vseh zborov ter govorom pokrovitelja, Pridite, Šentvid vas pozdravlja!

TONE GOSNIK

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jek, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivc.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spličal, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstet 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicerov) 33 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 62001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.